

LUKAS LUKAS

Pahāti

In nagsulat sin bük ini iban sin bük pagngānan *Kiyawakilan* amuna hi Lukas. In siya duktul, malawm in ingat niya mag'ubat. Kalasahan siya tuud hi Paul iban sin manga kaibanan tau kiyawakilan hi Īsa. (Kitaa ha bük *Kulussa* 4:14) Mawmu siya miyamagad kan Paul ha manga tulak niya nagpamahalayak sin Bayta' Marayaw. Tau kapangandulan tuud siya. Minsan ha waktu najijil hi Paul nag'iban siya kan Paul. Di' siya mīg dayn kaniya. (Kitaa ha bük 2 *Timuti* 4:11) Awn manga kiyabayta' dī ha bük ini, amu in wala' kiyabayta' ha kaibanan bük biya' na pasal sin kalangan sin manga malāikat, iban sin pagtibaw sin manga mag'iipat bili-bili ha kapag'anak kan Īsa. Hibayta' da isab in pagkadtu hi Īsa pa Bāy sin Tuhan sin bata'-bata' pa siya, iban sin manga isturi dalil pasal sin tau marayaw dayn ha hula' Samariya iban pasal sin anak bulaug nalawa' dayn ha ama' niya.

Panagnaan sin Sulat

¹ Alamat ini sulat naug dayn kan Lukas mawn kan Tiypilas.* Kaingatan mu mataud tau in bakas nagsulat sin manga pakaradjaan pasal sin Almasi amu in naawn ha masa natu'.† ² Siyulat nila in manga pakaradjaan biyayta' kātu'niyu sin manga tau nakakita' sin manga pakaradjaan ini dayn ha panagnaan, amu in manga tau nagpamahalayak sin bayta' dayn ha Tuhan. ³ Na, hangkan, Tuwan, pagga napariksa' ku tuud marayaw in katān pakaradjaan ini dayn ha panagnaan, napikil ku marayaw hisulat ku, tagid'irun kaymu in manga pakaradjaan ini, ⁴ ha supaya mu kaingatan sin tantu tuud in kasabun-nalan sin manga katān kiyahindu' kaymu.

Hibayta' in Paglahil hi Yahiya Mangliligu'

⁵ Manjari ha waktu hi Hirud in nagsusultan ha hula' Yahudiya, awn hambuuk imam pagngānan Jakariyas. In siya ini agad ha tumpuk sin manga imam agad kan Imam Abiyas. In ngān sin asawa niya hi Hashiba, hambuuk da isab panubu' hi Imam Harun. ⁶ Kiyasulutan tuud in Tuhan ha duwa magtiyaun ini. Iyaagad nila tuud in katān sara' iban daakan sin Tuhan. ⁷ Sagawa' wayruun anak nila sabab in hi Hashiba di' makaanak, ampa in siya iban hi Jakariyas maas na tuud.

* **1:1** 1:1 Ha pikilan sin tau kaibanan in sabab hangkan in ngān hi Tiypilas siyabbut ha bük ini iban ha bük *Hinang sin Manga Kiyawakilan*, sabab siya in bagay hi Lukas nagbalanja' kan Lukas supaya lumatag pa kahulaan in Bayta' Marayaw siyulat hi Lukas.
 † **1:1** 1:1 In Almasi amu in hambuuk-buuk kiyajanji' sin Tuhan manglappas ha manga tau iban magbaya' ha unu-unu katān.

⁸ Sakali hambuuk adlaw duun hi Jakariyas ha Bāy sin Tuhan naghihinang, karna' naabut na in waktu sumubli siya sin hinang duun. ⁹ Biya' sin pagkabiyaaksahan sin manga kaimaman pagkuut-kuutan nila bang hisiyu in magtugtug kamanyan ha lawm Bāy sin Tuhan.‡ Na, hi Jakariyas in napī', hangkan siya in simūd pa lawm sin bilik suchi. ¹⁰ Ha waktu sin pagpaasu kamanyan, in manga tau mataud duun ha guwa' nangangarap pa Tuhan.

¹¹ Sakali awn hambuuk malāikat naraak sin Tuhan nagpanyata' mawn kan Jakariyas. Duun timitindug in malāikat ha dapit pa tuu sin pagtutugtugan kamanyan. ¹² Pagkita' hi Jakariyas ha malāikat kiyublaan iban miyuga' siya. ¹³ Sagawa' laung sin malāikat kaniya, “Ayaw kaw mabuga', Jakariyas! Karna' in aku ini miyari mamayta' kaymu sin hirihil na sin Tuhan kaymu in piyangayu' mu kaniya. In asawa mu hi Hashiba makaanak na. Mag'anak siya usug iban subay mu ngānan Yahiya in anak mu. ¹⁴ Magkūg-kuyag tuud kamu iban mataud tau in kumuyag bang siya hipag'anak na! ¹⁵ Mahinang siya hambuuk tau dakula' tuud in kalagguan pa Tuhan. Subay siya di' minum sin unu-unu na makahilu. Pagbugsak namān kaniya pa sikān magtūy siya hūpun sin Rū sin Tuhan. ¹⁶ Mataud tau bangsa Israil

‡ **1:9** 1:9 In Bāy sin Tuhan ha Awrusalam (Baytal Makdis) amuna in hambuuk-buuk bāy dakula' tuud, way limingkat, pagtataatan iban pagkukulbanan pa Tuhan sin manga Yahudi. Tahun-tahun magkadtu sila pa Awrusalam (Baytal Makdis) dumā sin hayup hipagkulban pa Tuhan.

in marā niya magpabuntul sin atay nila tudju pa Tuhan, Panghu' nila. ¹⁷ Hiyuhūp siya sin Rū sin Tuhan iban mabarakat siya biya' kan Nabi Ilyas. Muna siya dayn ha Panghu' bat niya mapasakap in manga tau sin pagdatung sin Panghu'. Papagsulutun niya magbalik in manga magtalianak amu in nagkakaniya-kaniya. Pabuntulun niya in pikilan sin manga tau, amu in di' magkahagad sin daakan, paagarun ha pikilan sin tau mabuntul.”

¹⁸ Laung hi Jakariyas ha malāikat, “Biya' diin in kaingat ku bang bunnal in bayta' mu yan? In aku ini maas na iban in asawa ku maas na da isab.”

¹⁹ In sambung sin malāikat, “In aku ini hi Jibril. Aku in timitindug ha haddarat sin Tuhan, amu in nagdaak kaku' magbichara kaymu iban mamayta' kaymu sin bayta' marayaw yan. ²⁰ Sagawa' in ikaw yan wala' nagkahagad sin amānat piyasampay ku kaymu amu in kikitaaan mu da in kasabunnalan bang maabut na in waktu kiyaganta'. Hangkan di' kaw makabichara sampay maabut in waktu magmakbul na in manga kiyabayta' ku yan kaymu.”

²¹ Manjari in manga tau nagtatagad duun kan Jakariyas nainu-inu bang mayta' siya liyugayan ha lawm sin Bāy sin Tuhan. ²² Sakali pagguwa' niya di' na siya makabichara ha manga tau. Hangkan kiyapasihatan nila na sin awn mahal-mahal kiyakitaan hi Jakariyas ha lawm sin Bāy sin Tuhan. Pagga siya di' na makabichara, nagsinyal na sadja siya kanila.

²³ Pagga naubus na in hinang niya ha Bāy sin Tuhan, minuwi' na hi Jakariyas pa bāy niya. ²⁴ Bukun malugay in asawa niya hi Hashiba nagburus na, iban ha lawm lima bulan wala' siya nag'ig dayn ha lawm bāy. ²⁵ Laung niya, “Na tiyabang da tuud isab aku sin Tuhan. Piyapasan niya na in kasipugan ku!”

Hibayta' na in Paglahil hi Īsa

²⁶ Sakali naabut mayan unum bulan in pagburus hi Hashiba, diyaak na isab sin Tuhan in malāikat Jibril madtu pa kawman Nasarit ha hula' Jalil. ²⁷ Piyakadtu siya magsampay sin amānat pa hambuuk budjang amu in nagtutunang iban sin hambuuk usug pagngānan hi Yusup. Hi Yusup ini hambuuk panubu' hi Sultan Daud, (amu in bakas sultan sin manga tau Israil.) In ngān sin budjang ini hi Mariyam. ²⁸ Na, miyawn na in malāikat kaniya ampa namichara, laung niya, “Pagkūg-kuyag kaw, Inda'! In ikaw yan napī' sin Tuhan iban malaggu' tuud in karayawan dīhil niya kaymu!”

²⁹ Na, pagdungug hi Mariyam sin lapal-kabtangan sin malāikat, nasusa tuud siya iban nainu-inu siya bang unu in hāti sin lapal-kabtangan niya. ³⁰ Laung sin malāikat kaniya, “Ayaw kaw mabuga', Mariyam. In Tuhan kiyasulutan kaymu. ³¹ In ikaw yan maburus iban mag'anak kaw bata'-bata' usug. Subay mu siya ngānan hi Īsa. ³² Dakula' in kalagguan iban kawasa niya iban siya in gulalun Anak sin Tuhan Mahatinggi. Dihilan siya sin Tuhan PANGHU' kawasa magbaya' ha manga tau, biya'

kan Daud, amu in nanubu' ha kamaasan niya iban nagsultan ha bangsa Israil. ³³ Siya in magbaya' kasaumulan ha manga panubu' hi Ya'kub, iban wayruun kahinapusan sin kawasa niya!"

³⁴ Simambung hi Mariyam ha malāikat, laung niya, "Biya' diin in kaburus kāku' sin masi pa aku budjang?"

³⁵ In sambung sin malāikat, "Hūpun kaw sin Rū sin Tuhan, iban tulunan kaw sin kudarat sin Tuhan Mahatinggi. Hangkan dayn ha sabab ini in bata' hipag'anak mu mahasuchi iban siya in gulalun Anak sin Tuhan. ³⁶ Ingat kaw, in kampung mu hi Hashiba, amu in piyag'iyān di' makaanak, burus na unum bulan bihaun, minsan siya maas na. ³⁷ Karna' wayruun mahunit ha Tuhan."

³⁸ Laung hi Mariyam, "In aku ini ipun sin Tuhan iban taymaun ku in unu-unu kiyahandak kāku' sin Tuhan. Bang mayan isab maagad in kiyabayta' mu kāku'." Na, pag'ubus minīg na in malāikat.

Mamisita hi Mariyam kan Hashiba

³⁹ Na, bukun malugay nagsakap hi Mariyam ampa siya nag'ūs-ūs miyadtu pa gimba pa hambuuk kawman ha hula' mabūd ha Yahudiya.

⁴⁰ Miyadtu siya pa bāy hi Jakariyas. Pagdatung niya, siyum niya hi Hashiba. ⁴¹ Sakali, pagdungug hi Hashiba sin kabtangan hi Mariyam, himibal in bata'-bata' ha lawm tiyan hi Hashiba. In hi Hashiba hiyuhūp sin Rū sin Tuhan.

⁴² Namichara matanug hi Hashiba, laung niya,

“Ikaw tuud in kiyaanugharaan dayn ha katān babai iban iyanugharaan da isab in bata'-bata' hipag'anak mu! ⁴³ Mayta' baha' aku dihilan sin kalagguan ini, bisitahun sin ina' sin Panghu' ku? ⁴⁴ Amu sadja pikila, pagdungug ku na mayan sin manga kabtangan mu kāku', nagtūy himibal in bata'-bata' ha lawm tiyan ku sabab sin kakuyagan niya. ⁴⁵ Landu' in kakuyagan mu sabab nagkahagad kaw sin mabunnal iban maagad da in janji' kaymu sin Tuhan.”

Kalangan hi Mariyam Pamudji pa Tuhan

- ⁴⁶ Manjari nagbichara hi Mariyam laung niya,
 “Piyupudji ku tuud in Tuhan ha lawm atay ku,
⁴⁷ Makuyag in ginhawa-baran ku pasal sin
 Tuhan, Manglalappas kāku',
⁴⁸ karna' tiyumtum niya aku
 amu in hambuuk ipun niya mababa' atay!
 Na, dayn ha bihaun in aku tawagun na
 sin manga tau katān babai kiyasukuan
 karayawan,
⁴⁹ sabab sin pakaradjaan makainu-inu
 kimugdan kāku' amu in piyaawn sin
 Tuhan Mahatinggi.
 In siya mahasuchi.
⁵⁰ Bayng'ulungun siya ha katān nagmamabuga'
 kaniya dayn ha awal jaman sampay pa
 huling bata'.
⁵¹ Piyakita' niya in kusug sin kawasa niya dayn
 ha manga hinang niya.
 Piyulak-palik niya in manga tau abbuhan
 amu in nagpipikil sin mataas sila.
⁵² Inīgan niya kawasa in manga sultan,

iban piyataas niya in manga tau mababa'
amu in way kawasa.

⁵³ Diyūlan niya in manga hikarayaw sin manga
tau mabaya' tuud magad sin kabayaan
niya,

sagawa' wala' niya diyūlan in kabayaan sin
manga dayahan.

⁵⁴ Iyagad niya in janji' niya ha manga kamaasan
natu'.

Tiyabang niya in manga ipun niya amu in
panubu' hi Israil.

⁵⁵ Tiyumtum niya in janji' niya kan Ibrahim,
iban sin katān panubu' niya sin kaulungan
niya sila kasaumulan."

⁵⁶ Na, dimuun hi Mariyam kan Hashiba awn
manga tū bulan ampa siya minuwi'.

In Pag'anak kan Yahiya Mangliligu'

⁵⁷ Manjari, naabut na in waktu pag'anak
hi Hashiba. Nag'anak siya bata'-bata' usug.

⁵⁸ Nagkūg-kuyag tuud katān in manga pangdaig
bāy iban kampung hi Hashiba, pagdungug nila
sin karayawan dihil sin Tuhan kaniya.

⁵⁹ Na, pagga naabut na walu adlaw dayn
ha kapag'anak ha bata'-bata', miyaw'n na sila
himadil sin pag'islam ha bata'-bata'. Ambaya'
nila ngānan Jakariyas in bata'-bata', hisangay ha
ngān sin ama'. ⁶⁰ Sagawa' laung sin ina', "Ayaw!
Subay Yahiya in hingān kaniya."

⁶¹ Laung nila kaniya, "Sagawa' wayruun kam-
pung mu in taga ngān biya' ha yan!" ⁶² Sakali
nagsinyal na sila ha ama', iyasubu bang unu in
kabayaan niya hingān ha bata'-bata'.

⁶³ Siminyal hi Jakariyas nangayu' pagsulatan, ampa niya siyulat, "In ngān niya, hi Yahiya." Na, kiyublaan tuud sila katān! ⁶⁴ Sakali saruunduun nakabichara na nagbalik hi Jakariyas iban nagkabtangan na siya sin pamudji pa Tuhan. ⁶⁵ Na, miyuga' tuud in manga tau pangdaig bāy nila, iban simaplag na in suysuy pa katān kagimbahan mabūd sin hula' Yahudiya. ⁶⁶ In katān tau nakarungug sin suysuy nangannal-ngannal na. Laung nila, "Unu baha' in kasūngan sin bata'-bata' yan?" Karna' mattan na tuud sin yan in kawasa sin Tuhan ha bata'-bata' yan.

Hibayta' hi Jakariyas in Pakaradjaan Pasal sin Susūngun

⁶⁷ Sakali hi Jakariyas, ama' hi Yahiya, hiyūp sin Rū sin Tuhan, ampa siya nagbichara pamudji pa Tuhan iban sin pakaradjaan maawn ha susūngun pasal hi Yahiya. Laung niya,

⁶⁸ "Pudjihun natu' in Panghu', Tuhan sin bangsa Israil,
 sabab pagkita' niya sin kahālan sin manga tau suku' niya,
 tiyabang niya sila bat sila mapuas dayn ha manga dusa nila.

⁶⁹ Parāhan niya kitaniyu hambuuk Manglalapas makawasa.

Hambuuk siya panubu' hi Daud, ipun sin Tuhan.

⁷⁰ Piyasampay sin manga kanabihan suchi sin jaman nakauna in janji' niya kātu'niyu,

⁷¹ sin lappasun niya kitaniyu dayn ha manga banta taniyu,

- iban dayn ha kawasa sin manga katān marugal kātu'niyu.
- 72 Biya' na sin kiyajanji' niya hipakita' niya in ulung niya ha manga kamaasan natu' iban tumtumun niya in paljanjian di' magbaluba,
amu in kiyajanji' niya kanila.
- 73-74 Siyapahan niya in janji' niya kan Ibrahim amu in nanubu' ha kamaasan taniyu, sin lappasun niya kitaniyu dayn ha manga banta taniyu,
ampa kitaniyu makahinang sin daakan sin Tuhan ha wayruun buga' taniyu,
- 75 ha supaya ha salugay taniyu buhi', suchi in lawm atay taniyu iban mabuntul in kawl-piil taniyu huminang sin daakan sin Tuhan.
- 76 In ikaw, Utu', gulalun hambuuk nabi sin Tuhan Mahatinggi.
Muna kaw dayn ha Panghu' magsakap sin labayan niya.
- 77 Ikaw in mamayta' ha manga tau suku' niya sin malappas sila,
bang sila mangayu' kaampunan sin manga dusa nila.
- 78 In Tuhan natu' bayng'ulungun iban makasimalasa.
Pakariun niya mari kātu'niyu in kasawahan dayn ha surga' amu in makarihil kalapasan kātu'niyu,
- 79 iban sumilak in kasawahan yan pa katān ha lawm katigidluman,
amu in manga tau mabuga' mapatay,

iban manghindu' kātu'niyu sin dān pa kasan-nyangan.”

⁸⁰ Na, simulig na in bata'-bata' iban simūng na in pamikil niya. Duun siya naghula' ha hula' paslangan mahunit paghulaan sampay naabut na in waktu gimuwa' na siya pa mayran mag-nasīhat ha manga tau Israil.

2

In Pag'anak kan Īsa (Mat. 1:18-25)

¹ Manjari ha masa yadtu hi Agustus, amu in Sultan sin hula' Rūm, nag'uldin sin subay in tau katān ha kahula'-hulaan, amu in ha babaan sin pamarinta sin hula' Rūm, magpalista sin ngān nila. ² Na, amu ini in tagnaan sin pagpalista sin manga ngān ha waktu hi Kirini in gubnul ha hula' Siriya. ³ Na, in tau katān pakaniya-pakaniya miyadtu na pa hula' amu in luggiya' hulaan sin tau nanubu' kanila, nagpasulat sin ngān nila.

⁴ Na, in hi Yusup timukad dayn ha kawman Nasarit, ha hula' Jalil. Miyadtu siya pa kawman Baytlaham, ha Yahudiya, amu in hula' kiyapag'anakan kan Sultan Daud. Miyadtu hi Yusup sabab in siya hambuuk panubu' hi Daud. ⁵ Miyadtu siya nag'agad iban sin tunang niya hi Mariyam nagpasulat sin ngān nila. Na, in hi Mariyam burus na, ⁶ iban ha sa'bu nila duun ha Baytlaham miyabut na in waktu sin pag'anak niya. ⁷ Nag'anak siya hambuuk bata'-bata' usug,

amu in panganay niya. Siuban niya in bata'-bata' ampa niya piyakulang ha lawm tuung pagbubutangan kakaun sin manga hayup, sabab wayruun na lugal kabutangan nila ha manga bāy paghahantian didtu.

In Manga Mag'iipat Bili-bili iban sin Manga Malāikat

⁸ Na, sin dūm yadtu awn manga mag'iipat bili-bili duun ha lugal pag'iipatan hayup sin Baytlaham, in nagjajaga sin buyanan bili-bili nila. ⁹ Sakali awn hambuuk malāikat diyaak sin Tuhan nagpanyata' mawn kanila. Kiya-sawahan sila sin sahaya sin Tuhan. Landu' tuud sila miyuga', ¹⁰ sagawa' laung sin malāikat kanila, “Ayaw kamu mabuga! Miyari aku nagdā sin bayta' marayaw kaniyu, amu in makarihil kakuyagan dakula' ha tau katān. ¹¹ Ha adlaw ini duun ha luggiya' kawman hi Daud, piyag'anak in Manglalappas kaniyu. Siya in Almasi amu in Panghu! ¹² Na, ini in tanda' sin kasabunnalan sin bayta' yan, kabaakan niyu in bata'-bata' piyuputus sin lampin duun nagkukulang ha lawm tuung pagkakaunan sin manga hayup.”

¹³ Sakali nagtagha' awn salaksa' malāikat dayn ha surga' in nagpanyata' mawn miyagad ha malāikat yaun nagpudji pa Tuhan. Amu agi nila,

¹⁴ “Pudjihun natu' in Tuhan ha surga'

iban awn na kasannyangan sin manga tau ha dunya, amu in sasuku' sin makasulut kaniya!”

¹⁵ Na, nagbalik mayan in manga malāikat pa surga', laung sin manga mag'iipat bili-bili

pakaniya-pakaniya, “Sūng kitaniyu pa Baytla-ham nyumata' sin pakaradjaan naawn amu in biyayta' kātu'niyu sin Panghu' natu'.”

¹⁶ Na, miyadtu na sila nag'ūs-'ūs. Kiyabaakan nila hi Mariyam kay Yusup iban kīta' nila in bata'-bata' nagkukulang duun ha lawm tuung pagkakaunan sin manga hayup. ¹⁷ Pagkita' nila mayan ha bata'-bata', biyayta' nila na in bayta' sin malāikat pasal sin bata'-bata'. ¹⁸ Na, nahaylan tuud in katān nakarungug sin bayta' sin manga mag'iipāt bili-bili. ¹⁹ Tiyutumtum hi Mariyam in katān kīta' iban diyungug niya pasal sin anak niya, iban kiyakannal-kannal niya ha lawm atay niya. ²⁰ Na, nagbalik na in manga mag'iipāt bili-bili pa lugal nila ampa nila liyaggu' iban piyudji in Tuhan, sabab sin katān diyungug iban kīta' nila. Nagkugdan tuud in kiyabayta' kanila sin malāikat iban sin kīta' nila.

In Pag'islam kan Īsa

²¹ Manjari, naabut mayan walu adlaw ha guwa' in bata'-bata', piyaislam na iban ngiyānan nila na siya hi Īsa, sabab amu yan in ngān hipangān kaniya sin malāikat ha wala' pa siya piyagburus.

Dāhun pa Bāy sin Tuhan hi Īsa

²² Sakali naabut na in adlaw natapus na hi Mariyam dayn ha pag'anakan, miyadtu siya kay Yusup pa Bāy sin Tuhan ha Awrusalam (Baytal Makdis) naghinang sin pakaradjaan pagsuchi sin babai natapus na dayn ha pag'anakan, sabab amu yan in sara' daakan sin Tuhan piyanaug dayn kan Musa. Diyā nila da isab in bata'-bata'

ha supaya hikaungsud pa Tuhan, ²³ sabab kiyasulat in sara' daakan sin Tuhan, amu agi, "In katān anak usug panganay subay hiungsud pa Tuhan." ²⁴ Dimihil da isab sila piyagkulbanan biya' sin kiyabayta' sin sara' daakan sin Tuhan sin subay mag'ungsud pagkukulbanan duwa māpati atawa duwa assang asibi' pa.

²⁵ Na, ha waktu yadtu awn hambuuk tau pagngānan hi Simiyun duun naghuhula' ha Awrusalam (Baytal Makdis). In siya ini hambuuk tau mabuntul iban nagtataat tuud pa Tuhan. Nagtatagad siya sin waktu dumatung in Manglalappas ha manga tau Israil. Hiyuhūp siya sin Rū sin Tuhan, ²⁶ amu in dimihil kaniya katantuhan sin di' siya mapatay ha salugay di' niya kakitaan in Almasi, amu in kiyajanji' palahilun sin Tuhan. ²⁷ Sakali sin adlaw yadtu piyakadtu sin Rū sin Tuhan hi Simiyun pa Bāy sin Tuhan. Na, diyā mayan sin manga maas niya hi Īsa pa bāy supaya sila makahinang sin kiyawajib kanila sin sara' agama pasal sin bata'-bata', ²⁸ kīta' sila hi Simiyun. Kiyawa' hi Simiyun in bata'-bata' iyampupu, ampa siya nagsarang-sukul pa Tuhan, laung niya,

²⁹ "Ya Tuhan, Panghu', in aku ipun mu.

Bihaun minsan mu aku salayun na iban sin nyawa ku lilla' na aku,
sabab naagad na in janji' mu kaku'.

³⁰ Karna' kīta' ku na iban sin duwa mata ku in piyarā mu mari
amu in manglalappas ha manga mānusiya'
sin dusa nila.

³¹ Piyakari mu siya bat supaya siya kakitaan sin mānusiya' katān.

³² Siya in biya' sapantun ilaw dumihil kasawahan ha manga tau bukun bangsa Yahudi, iban siya in dumihil kalagguan ha manga tau suku' mu, tau Israil."

³³ Nainu-inu tuud in ina'-ama' hi Īsa pagdungug nila sin manga lapal-kabtangan hi Simiyun pasal sin bata'-bata'. ³⁴ Piyangayuan sila hi Simiyun duwaa pa Tuhan iban laung niya kan Mariyam, "In bata'-bata' ini amu in asal giyanta' sin Tuhan mahinang puun-sabab sin kalappasan iban kamulahan sin manga kamatauran tau Israil. Siya in hambuuk tanda' dayn ha Tuhan amu in hisulak sin kamatauran sin mānusiya', ³⁵ sabab siya in makapatampal sin manga pikilan ha lawm atay nila. Ampa in ikaw lumandu' tuud in kasusahan mu pasal niya. Mahansul tuud in atay mu. In nanam mu biya' kaw sin kiyugdan sin sulab pakukus mahait."

³⁶⁻³⁷ Manjari awn isab hambuuk nabi maas babai balu in duun ha Bāy sin Tuhan. In ngān niya hi Anna. Anak siya hi Panuwil dayn ha hambuuk pihak Israil amu in pagngānan Asir. Pitu tahun in lugay niya nagtiyaun iban sin bana niya ampa siya nabalū. Na, bihaun awn na kawaluan tag'upat tahun in umul niya. Di' siya mag'ig dayn ha Bāy sin Tuhan. Dūm-adlaw duun siya magtaat pa Tuhan. Daran siya mangarap pa Tuhan iban nagpupuasa. ³⁸ Na, nākawn isab siya ha sa'bu hi Simiyun nagbichara kay Mariyam iban hi Yusup. Nagsarang-sukul da isab siya pa Tuhan iban biyaytaan niya isab in

katān tau sin pasal sin bata'-bata'. In manga tau ini nagtatagad sin waktu lappasun sin Tuhan in manga tau Awrusalam (Baytal Makdis).

In Pagbalik pa Nasarit

³⁹ Na, pagga naubus na hīnang hi Yusup kay Mariyam in kiyawajib kanila sin sara' daakan sin Tuhan, minuwi' na sila pa luggiya' hulaan nila ha kawman Nasarit duun ha Jalil. ⁴⁰ Simulig na in bata'-bata' iban kimusug siya. Halul-akkal tuud siya iban dīhilan siya barakat sin Tuhan.

Magpabīn hi Īsa ha Awrusalam (Baytal Makdis)

⁴¹ Na, sakaba' tahun in maas hi Īsa magkawn pa Awrusalam (Baytal Makdis) suma'bu sin Haylaya Paglappas dayn ha Kamatay. ⁴² Sakali pagga miyabut na hi Īsa hangpu' tagduwa tahun miyagad siya ha maas niya madtu pa Awrusalam (Baytal Makdis) suma'bu sin Paghaylaya biya' sin pagkabiaksahan nila. ⁴³ Na, naubus mayan in paghaylaya, minuwi' na sila, sagawa' nagpabīn hi Īsa ha Awrusalam (Baytal Makdis) ha wala' kiyaingatan sin maas niya. ⁴⁴ In pangannal nila miyamagad hi Īsa ha manga kamatauran sin tau. Na, nakapanaw na sila hangka-adlaw timpus ampa sila naglawag kan Īsa pa manga kakampungan iban kabagayan nila. ⁴⁵ Wala' mayan nila siya kiyabaakan, nagbalik sila madtu pa Awrusalam (Baytal Makdis) naglawag kaniya. ⁴⁶ Ha hikātū sin adlaw kiyabaakan nila siya duun ha lawm Bāy sin Tuhan naglilingkud iban sin manga guru sin sara' agama. Dimurungug siya

iban nangangasubu siya. ⁴⁷ In katān nakarungug kaniya nainu-inu tuud sin ingat niya sumambung. ⁴⁸ Kiyublaan in manga maas niya pagkita' nila kaniya, iban laung sin ina' niya, "Utu', mayta' mu kami hīnang biya' ha ini? Nagsusa tuud kami kay ama' mu naglawag kaymu."

⁴⁹ In sambung niya kanila, "Mayta' kamu subay maglawag kāku'? Wala' niyu kiyaingatan sin subay aku dī ha bāy sin Ama' ku?" ⁵⁰ Sagawa' wala' nila kiyahātihan in maana sin sambung niya.

⁵¹ Pag'ubus miyagad na hi Īsa kanila minuwi' pa Nasarit iban nagkahagad siya sin agihan sin maas niya. In katān naawn yan biya' sapantun alta' tiyataw' sin ina' niya ha lawm pamikil niya.

⁵² Na, simulig na in baran hi Īsa iban simūng in lawm sin ingat niya. Simūng da isab in lasa sin manga tau kaniya labi awla na in Tuhan.

3

In Pagnasīhat hi Yahiya Mangliligu' (*Mat. 3:1-12; Mk. 1:1-8; Yh. 1:19-28*)

¹ Manjari, ha hikahangpu' taglima tahun sin pagsultan hi Tibirus, amu in sultan sin bangsa Rūm, hi Puntus Pilatu in naggubnul ha Yahudiya. In hi Hirud kiyarihilan kawasa namarinta ha Jalil, hāti in taymanghud niya hi Pilip in namarinta ha hula' Ituriya iban Tarakunit, iban hi Lisani in namarinta ha Abilin. ² Hāti hi Annas kay Kayapas in manga imam dakula'. Na, ha waktu yadtu amu in kanaug sin Parman sin Tuhan mawn kan Yahiya, anak hi Jakariyas.

Didtu siya naghula' ha hula' paslangan mahunit paghulaan. ³ Na, hangkan, miyanaw hi Yahiya naglatag sin kahula'-hulaan ha katilibut sin Suba' Jurdan nagpamahalayak sin daakan sin Tuhan ha manga tau, laung niya, “Pagtawbati niyu na in manga dusa niyu iban pagpaligu' kamu, amu in tanda' sin pagtawbat niyu, ampa ampunun sin Tuhan in manga dusa niyu.” ⁴ In pasal hi Yahiya ini asal kiyasulat hi Nabi Isayas ha lawm Kitab, amu agi,

“Awn manawag-tawag ha hula' paslangan mahunit paghulaan, amu agi,

‘Masuuk na dumatung in Panghu'. Sakapa niyu in dān labayan niya.

Pabuntula niyu in dān panawan niya!

⁵ In katān lubbak subay patagun.

In manga būd-būd iban kabūd-būran subay pantayun.

In manga dān bingkuk subay pabuntulun, iban in manga dān naglulubbak subay bunbunan.*

⁶ Na, kakitaan sin mānusiya' katān bang biya' diin in paglappas sin Tuhan kanila!’ ”

⁷ Na, mataud tuud tau in miyawn nagpaligu' kan Yahiya, sagawa' piyag'amahan niya sila, laung niya, “In kamu yan panipu! Magpabaw'-baw' sadja kamu mabuntul, sagawa' bingkuk in lawm atay niyu. Na, in pangannal niyu maka-puas kamu dayn ha murka' sin Tuhan, amu in masuk na dumatung, bang kamu magpaligu'?

* **3:5** 3:5 Hāti niya subay pabuntulun na sin manga tau in kawl-piil nila karna' magdaratung na in Panghu'.

⁸ Bang kamu di' tuud mabaya' pagmurkaan sin Tuhan pakitaan niyu dayn ha kawli-piil niyu marayaw sin piyagtawbatan niyu na tuud in manga dusa niyu. Iban ayaw kamu magpikil sin di' kamu kugdanan sin murka' sin Tuhan sawkat na kamu panubu' hi Ibrahim. Sabab baytaan ta kamu minsan in manga batu ini mapapanjari sin Tuhan tau hinangun panubu' hi Ibrahim higanti' kaniyu! ⁹ In kamu yan biya' sapantun kahuy masuuk na pilaun sin kapa, tibtibun dayn ha gamut niya. Na, sasuku' sin kahuy amu in di' magbunga marayaw tantu pilaun da, ampa hilaruk pa lawm kāyu."

¹⁰ Na, iyasubu siya sin manga tau, laung nila, "Bang bihādtu, unu in subay hinangun namu'?"

¹¹ In sambung niya, "Hisiyu-siyu kamu in awn duwa badju' niya subay hipagdihil in hambuuk pa tau way kaniya, iban bang awn kakaun niyu subay kamu mamahagi' ha kaibanan."

¹² In kaibanan magkakawa' sukay pa parinta miyawn nagpaligu' iban nangasubu kan Yahiya, laung nila, "Tuwan, unu in subay hinangun namu'?"

¹³ In sambung niya, "Subay kamu di' mangijib. Ayaw kamu mangawa' sukay labi dayn sin ha lawm sara'."

¹⁴ Awn isab manga kaibanan sundalu nanga-subu kaniya, laung nila, "Na, biya' diin in kami ini? Unu in subay hinangun namu'?"

In sambung niya, "Ayaw kamu manglugus atawa manglawag dusa ha manga tau bat niyu makawa' in alta' nila. Subay kamu mamarahi na sin gadji niyu."

¹⁵ Na, timagna' na nabuhi' in huwat-huwat sin manga tau pasal sin manglalappas kanila. Nag'inu-inu na sila pasal hi Yahiya. In panganal nila maray' hi Yahiya na in Almasi, amu in tiyatagan sin bangsa Israil manglalappas kanila. ¹⁶ Hangkan laung hi Yahiya kanila katān, "In aku in hipangligu' ku kaniyu tubig, sagawa' awn dugaing dumatung mari sumunud kaku' amu in labi mataas in kawasa dayn kaku'. Di' aku minsan tūpun humubad sin hukut tawmpa' niya. Patulunan niya in kaibanan tau sin Rū sin Tuhan, iban siya da isab in magparatung murka' pa kaibanan. ¹⁷ Biya' siya sin hambuuk tau magtahap iban maghawan sin pāy bakas piyaggiikan niya. Pag'ubus ampa niya hitaw' in unud ha pagtataw'an niya. Hāti in apa iban sin manga kaput, hilaruk pa lawm kāyu di' magkapūng kasaumulan."†

¹⁸ Mataud in ginisan bīchara hi Yahiya ha pagnasīhat niya sin Bayta' Marayaw pa manga tau iban ha paghindu' niya kanila magpinda sin kawl-piil nila. ¹⁹ Sagawa' in hi Gubnul Hirud piyag'amahan hi Yahiya sabab iyasawa hi Hirud hi Hirudiya, amu in asawa sin taymanghud niya. Iban mataud pa isab manga kangīan dugaing nahinang niya. ²⁰ Na, gām mayan siyūngan hi Hirud in ngi' sin hinang niya. Piyajil niya hi Yahiya.

† **3:17** 3:17 In hāti niya, kandihun niya in manga tau suku' niya iban bukun. In manga tau kaibanan lappasun niya, in kaibanan, siksaun niya.

In Pagligu' kan Īsa

(Mat. 3:13-17; Mk. 1:9-11)

²¹ Manjari, ha wala' pa najil hi Yahiya, mataud tau in naligu' niya. Ligu' niya da isab hi Īsa. Sakali pag'ubus hi Īsa ligu', ha sa'bu niya nangangayu' duwaa, naukab in lawang langit, ²² iban in Rū sin Tuhan, nimaug mawn kaniya nagpasalupa assang. Sarta' awn na diyungug nila suwara dayn ha langit, amu agi, "Ikaw in Anak ku kalasahan. Kiyasulutan tuud aku kaymu."

*In Manga Kaapu'-apuan hi Īsa dayn ha Liyuu-
ran sin Ina' niya*

(Mat. 1:1-17)

²³ Manjari in hi Īsa timagna' na nagnasihat naabut mayan manga katluan tahun na in umul niya. In pangannal sin manga tau in hi Īsa anak tuud hi Yusup, amu in ugangan hi Hili (ama' hi Mariyam).

²⁴ In hi Hili anak hi Mattat.

In hi Mattat anak hi Libi.

In hi Libi anak hi Malki.

In hi Malki anak hi Janni.

In hi Janni anak hi Yusup.

²⁵ In hi Yusup anak hi Mattati.

In hi Mattati anak hi Amus.

In hi Amus anak hi Nahum.

In hi Nahum anak hi Isli.

In hi Isli anak hi Naggay.

²⁶ In hi Naggay anak hi Maat.

In hi Maat anak hi Mattati.

In hi Mattati anak hi Simain.

In hi Simain anak hi Yusik.

In hi Yusik anak hi Juda.
²⁷ In hi Juda anak hi Juwannan.
In hi Juwannan anak hi Risa.
In hi Risa anak hi Sirubbabil.
In hi Sirubbabil anak hi Salati.
In hi Salati anak hi Niri.
²⁸ In hi Niri anak hi Malki.
In hi Malki anak hi Addi.
In hi Addi anak hi Kusam.
In hi Kusam anak hi Ilmadam.
In hi Ilmadam anak hi Ir.
²⁹ In hi Ir anak hi Yussa'.
In hi Yussa' anak hi Ilisir.
In hi Ilisir anak hi Jurim.
In hi Jurim anak hi Mattat.
In hi Mattat anak hi Libi.
³⁰ In hi Libi anak hi Simiyun.
In hi Simiyun anak hi Yudah.
In hi Yudah anak hi Yusup.
In hi Yusup anak hi Junam.
In hi Junam anak hi Iliyakim.
³¹ In hi Iliyakim anak hi Miliya.
In hi Miliya anak hi Minna.
In hi Minna anak hi Mattata.
In hi Mattata anak hi Natan.
In hi Natan anak hi Daud.
³² In hi Daud anak hi Jissi.
In hi Jissi anak hi Ubid.
In hi Ubid anak hi Buwas.
In hi Buwas anak hi Salmun.
In hi Salmun anak hi Nassun.
³³ In hi Nassun anak hi Amminadab.
In hi Amminadab anak hi Admin.
In hi Admin anak hi Arni.
In hi Arni anak hi Hisdun.
In hi Hisdun anak hi Piris.

In hi Piris anak hi Yudah.
³⁴ In hi Yudah anak hi Ya'kub.
 In hi Ya'kub anak hi Isahak.
 In hi Isahak anak hi Ibrahim.
 In hi Ibrahim anak hi Tira.
 In hi Tira anak hi Nahur.
³⁵ In hi Nahur anak hi Sirug.
 In hi Sirug anak hi Raga.
 In hi Raga anak hi Pilig.
 In hi Pilig anak hi Ibir.
 In hi Ibir anak hi Sala.
³⁶ In hi Sala anak hi Kaynan.
 In hi Kaynan anak hi Arpaksad.
 In hi Arpaksad anak hi Sim.
 In hi Sim anak hi Nū.
 In hi Nū anak hi Lamik.
³⁷ In hi Lamik anak hi Mitusala.
 In hi Mitusala anak hi Idris.
 In hi Idris anak hi Jarid.
 In hi Jarid anak hi Mahalalil.
 In hi Mahalalil anak hi Kinan.
³⁸ In hi Kinan anak hi Inus.
 In hi Inus anak hi Sit.
 In hi Sit anak hi Adam.
 In hi Adam anak sin Tuhan.

4

In Pagsasat sin Iblis kan Īsa
(Mat. 4:11; Mk. 1:12-13)

¹ Manjari in hi Īsa hiyūp sin Rū sin Tuhan. Pagbalik niya dayn ha Suba' Jurdan diyā siya sin Rū sin Tuhan madtu pa hula' paslangan mahunit paghulaan. ² Duun siya siyasat sin Iblis ha lawm

ka'patan adlaw.* Ha salugay niya didtu wayruun unu-unu nakaun niya. Hangkan pag'ubus sin ka'patan adlaw hiyapdi' na hi Īsa.

³ Laung sin Iblis kaniya, “Bang kaw bunnal amuna in Anak Tuhan†, daaka in manga batu ini mahinang kakaun.”

⁴ Na, in sambung kaniya hi Īsa, “Kiyasulat ha lawm Kitab in Parman sin Tuhan, amu agi, ‘In mānusiya' di' mabuhi' sin kakaun sadja.’ ”

⁵ Sakali diyā siya sin Iblis pa lugal mataas, ampa piyakita' kaniya hangka-kullap mata da in katān kahula'-hulaan ha lawm dunya. ⁶ Laung sin Iblis kan Īsa, “Hirihil ku kaymu in katān kawasa iban sin katān daya ha kahula'-hulaan yan. Karna' in manga yan kiyangsud pa lawm lima ku iban hikarihil ku ha hisiyu-siyu kabayaan ku dihilan. ⁷ In katān yan hirihil ku kaymu bang kaw sumujud sumumba kāku'.”

⁸ In sambung hi Īsa kaniya, “Kiyasulat ha lawm Kitab, amu agi, ‘Subay hambuuk-buuk Tuhan, Panghu' niyu in sumbahun iban pag-tag'ipunan niyu!’ ”

⁹ Pag'ubus diyā siya sin Iblis pa Awrusalam (Baytal Makdis), ampa siya piyasakat pa puntuk sin Bāy sin Tuhan. Laung sin Iblis kaniya, “Bang kaw bunnal amu na in Anak Tuhan, tugpa' kaw

* **4:2** 4:2 In Iblis hambuuk ngān sin Nakura' sin Manga Saytan. Hambuuk da siya, sagawa' ginisan in ngān niya. In hambuuk Kuntara atawa Banta sin Tuhan. In hambuuk da isab, Saytan Mangangakkal. † **4:3** 4:3 In gulal ini asal gulal hi Īsa ha waktu way pa siya limahil mari pa dunya way pa nagbaran mānusiya'. (Kitaa ha buk *Yahiya* 17:5)

dayn ha taas sin puntuk ini pa baba'. ¹⁰ Karna' kiyasulat ha lawm Kitab, amu agi, 'Daakun sin Tuhan in manga malāikat mag-paruli iban magjaga kaymu.'

¹¹ Iban kiyabayta' pa isab, amu agi, 'Tayakun nila kaw ha supaya in siki mu di' kumugdan pa manga batu.' "

¹² Sagawa' in sambung hi Īsa, "Kiyabayta' ha lawm Kitab, amu agi, 'Subay niyu di' dustaun in Tuhan, amu in Panghu' niyu.' "

¹³ Sakali naubus mayan siyasat sin Iblis hi Īsa sin ginis-ginisan, minīg na siya. Tagaran niya ha waktu dugaing.

*Tumagna' Magnasīhat hi Īsa ha Jalil
(Mat. 4:12-17; Mk. 1:14-15)*

¹⁴ Na, nagbalik na hi Īsa pa Jalil. Hiyuhūp siya sin Rū sin Tuhan amu in dimirihil kaniya kusug. In suysuy pasal niya nalatag ha katilingkal sin hula'. ¹⁵ Naghindu' siya ha manga langgal iban liyaggu' siya sin katān.

*Dugalan in manga Tau Nasarit kan Īsa
(Mat. 13:53-58; Mk. 6:1-6)*

¹⁶ Sakali miyadtu hi Īsa pa Nasarit amu in kawman siyuligan niya. Pag'abut adlaw Sabtu', amu in adlaw paghahali-hali iban pagpudji pa Tuhan, miyadtu hi Īsa pa langgal biya' sin kiyabiyaksahan niya. Timindug siya nagbacha sin Kitab. ¹⁷ Diyuhal mawn kaniya in sulat liyulūn siyulat hi Nabi Isayas. Na, pagbuklad niya sin sulat liyulūn kiyabaakan niya in manga bichara kiyasulat, amu agi,

18 “Hiyuhūp aku sin Rū sin Tuhan
 sabab aku in napī' niya
 magpamahalayak sin Bayta' Marayaw pa
 manga miskin.

Aku in naraak dumā sin kamahardikaan ha
 manga tau napipilisu
 iban dumihil pangita' ha manga buta.

Aku in dumihil kalimāyahan ha manga napipis-
 suku'.

19 Aku in magpahāti sin dimatung na in
 waktu lappasun na sin Tuhan in manga
 tau suku' niya.”

20 Na, pag'ubus liyūn hi Īsa in sulat ampa
 niya diyuhal nagbalik pa hambuuk daraakun ha
 langgal ampa siya limingkud. Na, in tau katān
 ha lawm langgal nahambuuk in pangatud mawn
 kaniya. 21 Namung mayan siya, laung niya, “Na,
 in kiyasulat ha lawm Kitab amu in diyungug niyu
 biyacha ku hayn-duun, nabunnal ha adlaw ini ha
 sa'bu kamu dimurungug.”

22 Na, kiyaamuhan tuud in katān kaniya,
 sagawa' nainu-inu tuud sila sin dayaw sin manga
 lapal-kabtangan niya. Laung nila, “Bukun ka in
 siya yan anak hi Yusup?”

23 Laung niya kanila, “Natatantu ku sin pa-
 mungan niyu aku sin bichara dalil akkal. Laung
 niyu, ‘Bang kaw mangungubat, ubati naa muna
 in baran mu. Hinanga in manga hinang
 makainu-inu dī ha luggiya' hulaan mu amu in
 diyungug namu' nahinang mu ha Kapirnaum.’

24 “Na, baytaan ta kamu,” laung hi Īsa,
 “wayruun nabi in lagguun ha luggiya' hulaan
 niya. 25 Dungug kamu kaku'. Ha waktu nakauna

yadtu, ha timpu hi Ilyas, wayruun ulan ha lawm tū tahun iban tunga' iban simaplag pa kahula'-hulaan katān in gutum dakula'. Na, bunnal mataud balu bangsa Israil in ha lawm kasigpitan sin timpu yadtu. ²⁶ Sagawa' wala' hi Ilyas diyaak sin Tuhan madtu tumabang minsan ha hambuuk kanila. Amura in kiyadtu hi Ilyas tiyabang in hambuuk balu bangsa dugaing naghuhula' ha Saripta duun ha hula' Sidun. ²⁷ Iban ha timpu isab hi Nabi Ilis mataud tau naghuhula' ha Israil in iipul. Sagawa' minsan hambuuk kanila wayruun kiyaulian, sagawa' amura hi Naaman, tau bangsa Siriya.”

²⁸ Na, napuspus tuud in dugal kaniya sin manga tau ha langgal pagdungug nila sin bichara niya. ²⁹ Nagtūy sila timindug ampa nila giyuyud hi Īsa pa guwa' sin kawman ampa nila diyā madtu pa taas sin būd-būd amu kiyatitindugan sin manga kabāyan nila. In ganta' nila hihulug nila siya ha pangpang. ³⁰ Sagawa' miyanaw siya limabay dayn ha gi'tungan sin tau mataud ampa siya miyanaw minig dayn kanila.

In Tau Siyusūd Saytan
(Mk. 1:21-28)

³¹ Sakali miyadtu hi Īsa pa Kapirnaum, hambuuk kawman ha Jalil. Duun siya nagnasihat ha langgal pag'abut adlaw Sabtu', adlaw paghali-hali iban pagpudji pa Tuhan. ³² Nainu-inu tuud in manga tau sin pagnasihat niya, sabab in pagnasihat niya taga kawasa tuud.

³³ Sakali awn hambuuk tau duun ha langgal in siyusūd sin saytan in similawak tuud makusug.

³⁴ Laung niya, “Uy! Unu in kabayaan mu kāmū', Īsa tau Nasarit? Mulahun mu ka kami, hangkan kaw miyari? Kaingatan ku bang hisiyu kaw. Ikaw in hambuuk-buuk suchi naraak sin Tuhan!”

³⁵ Na, piyag'amahan hi Īsa in saytan, laung niya, “Hipus kaw iban guwa' kaw dayn ha lawm baran sin tau yan!” Na, hiyantak sin saytan in tau, ubus ampa siya gimuwa', sa' wala' niya da isab iyunu in tau. Duun in manga tau nagkikita'.

³⁶ Na, nainu-inu tuud in manga tau katān iban laung sin pakaniya-pakaniya, “Ay kaw, unu baha' in manga kabtangan niya yan? In tau ini taga kawasa iban kusug magbaya' ha manga saytan magpaguwa' dayn ha baran sin tau, iban magkahagad in manga saytan kaniya!” ³⁷ Na, in suysuy pasal hi Īsa simaplag pa katilibut sin hula' yan.

Mataud Tau in Pauliun hi Īsa
(*Mat. 8:14-17; Mk. 1:29-34*)

³⁸ Pag'ubus gimuwa' na hi Īsa dayn ha langgal ampa siya timūy madtu pa bāy hi Simun (Pitrus). Sakali in ugangan hi Simun babai kiyakansangan tuud sin hinglaw. Na, biyaytaan nila hi Īsa pasal niya. ³⁹ Na, miyadtu hi Īsa timindug ha daig sin kulangan niya ampa siya nagkabtangan. Na, saruun-duun naīg in hinglaw niya sarta' magtūy siya timindug ampa niya sila biyutangan kakaun.

⁴⁰ Sakali simadlup mayan in suga miyawn in manga tau kan Īsa nagdā sin manga bagay nila nasasakit sin sakit ginis-ginisan. Na, kiyamputan hi Īsa in manga tau katān nasasakit sarta'

kiyaulian niya sila katān. ⁴¹ Napaguwa' niya da isab in manga saytan dayn ha lawm baran sin manga tau. Nagsilawak in manga saytan, laung nila, "Ikaw in Anak Tuhan!"

Sagawa' piyag'amahan hi Īsa in manga saytan iban wala' niya sila piyapagbichara sabab kiyai-ingatan nila sin hi Īsa amuna in Almasi.

Magnasīhat hi Īsa ha Manga Langgal ha Hula' Yahudiya

(Mk. 1:35-39)

⁴² Manjari, pag'adlaw hambuuk, lapit adlaw pa minīg na hi Īsa dayn ha kawman yaun, ampa siya miyadtu pa lugal way bahittuk. Sakali liyawag siya sin manga tau. Kiyabaakan nila mayan siya, hiyawiran nila siya di' papaīgun.

⁴³ Sagawa' laung niya kanila, "Subay aku madtu pa manga dugaing kawman magnasīhat isab sin Bayta' Marayaw pasal sin pamarinta sin Tuhan, sabab amu yan in maksud sin Tuhan nagpakari kaku'."

⁴⁴ Na, nagnasīhat siya ha manga langgal ha katilingkal sin hula' Yahudiya.

5

In Manga Mulid Pīun Muna hi Īsa

(Mat. 4:18-22; Mk. 1:16-20)

¹ Manjari hambuuk adlaw duun hi Īsa nagtitin-dug ha higad sin Dagat Ginnisarit* nagnasīhat ha manga tau. Similut iban nagdigpit in manga tau. In kabayaan nila sumuuk kan Īsa bat sila

* **5:1** 5:1 In dagat ini mataud in ngān niya: Jalil, Tibiri, Kinnirit iban Ginnisarit.

makarungug sin Parman sin Tuhan. ² Sakali kīta' hi Īsa in duwa kumpit asibi' diyahik pa higad buhangin sin manga mag'iista'. In duwa kumpit yan binīn nila sabab miyadtu sila naghugas sin manga laya nila. ³ Na, simakat hi Īsa pa hambuuk kumpit asibi', ampa niya diyaak hi Simun, amu in tagdapu sin kumpit asibi', hipapatulak in kumpit hangkatiyu' dayn ha higad buhangin. Pag'ubus ampa hi Īsa limingkud ha taas kumpit asibi' nagnasīhat ha manga tau.

⁴ Pag'ubus niya mayan nagnasīhat, laung niya kan Simun, “Bugsayi pa lawd in kumpit ampa kaw paglaya iban sin manga iban mu.”

⁵ In sambung hi Simun, “Aruy, Tuwan, in pagtuyu' namu' naglaya tingpus hangka-dūm, sagawa' wayruun da nakawa' namu'. Sagawa' pagga isab amu in agihan mu, na maglaya kami magbalik.”

⁶ Na, hiyulug nila pa dagat in manga laya nila. Pag'utung nila, agun-agun na magirit in manga laya nila sin taud sin ista' nakawa' nila.

⁷ Hangkan sīnyalan nila in manga panāiban nila ha hambuuk kumpit pakawnun tumabang kanila. Na, miyaw n sila timabang. Nahipu' tuud sin ista' in karuwa kumpit nila, hangkan agun-agun na malunud in kumpit nila.

⁸ Pagkita' hi Simun Pitrus sin nahinang hi Īsa, limuhud siya ha alupan hi Īsa ampa siya namung, laung niya, “Lawak kaw dayn kāku', Panghu', sabab in aku ini baldusa!”

⁹ Karna' in siya iban sin katān iban niya landu' tuud nainu-inu sin taud sin ista' nakawa' nila.

¹⁰ Damikkiyan, nainu-inu da isab in manga panāiban hi Simun, hi Ya'kub kay Yahiya, manga anak hi Sibidi.

Laung hi Īsa kan Simun, “Ayaw kamu mabuga'. Tagnaan bihaun bukun na kamu mangingista', sagawa' magdā-rā ha manga tau paagarun kāku'.”

¹¹ Pag'ubus diyahik nila na in manga kumpit asibi' pa higad buhangin. Binīn nila na in katān duun ampa sila miyagad kan Īsa.

*Pauliun hi Īsa in Tau Īpul
(Mat. 8:1-4; Mk. 1:40-45)*

¹² Manjari hambuuk waktu duun hi Īsa ha lawm sin hambuuk kawman. Sakali awn duun hambuuk tau malugay na ĩpul. Nalatag in baran niya sin ipul. Pagkita' niya kan Īsa magtūy siya simujud, ampa siya jimunjung nangayu' kan Īsa, laung niya, “Tuan, mapauli' mu aku bang mu kabayaan kaulian aku!”

¹³ Na, biyutang hi Īsa in lima niya pa tau ĩpul sarta' imiyan siya, laung niya, “Kabayaan ku kaulian na in sakit mu. Lumanu' na in pais mu!” Na, saruun-duun naīg in ipul niya.

¹⁴ Sakali biyandaan siya hi Īsa, amu agi kaniya, “Ibut-ibut kaymu, ayaw kaw tuud magbayta' minsan kansiyu pasal sin pagpauli' ku kaymu. Sagawa' kadtu kaw magtūy pa imam, ampa mu palilingan in baran mu kaniya. Pag'ubus ampa kaw kadtu ungsud sin pagkulbanan amu in daakan hi Musa, ha supaya awn tanda' kakitaan sin manga tau katān sin kiyaulian na kaw.”

¹⁵ Sagawa' gām mayan na simaplag in suysuy pasal hi Īsa, iban mataud tuud tau in miyawn dumungug sin nasīhat niya iban magpauli' sin sakit nila. ¹⁶ Sagawa' kamawmuhan mīg hi Īsa dayn ha manga tau ampa siya madtu mangarap pa Tuhan ha lugal way tau naghuhula'.

*Pauliun hi Īsa in Tau Nagpapatay in Baran
(Mat. 9:1-8; Mk. 2:1-12)*

¹⁷ Manjari hambuuk adlaw ha sa'bu hi Īsa nanghihindu', awn manga Parisi iban guru sin sara' agama luruk dayn ha manga kakawm-kawman sin Jalil, Yahudiya, iban dayn ha dāira Awrusalam (Baytal Makdis) in duun limilingkud. Yaun kan Īsa in kusug sin kawasa sin Tuhan magpauli' ha manga nasasakit. ¹⁸ Sakali awn manga tau miyawn nagdarā sin tau nagpapatay in baran niya. Siyulayan nila simūd pa lawm bāy bat nila hikabutang in nasasakit ha alupan hi Īsa. ¹⁹ Sagawa' wayruun tuud dapat nila sumūd sabab nadagsuk sin tau in lawm bāy. Hangkan simakat sila pa taas atup sin bāy ampa nila inīgan in kaibanan atup. Ubus ampa nila tiyuntun in nasasakit iban sin kulangan niya pa lawm bāy, pa gi'tungan sin manga tau ha alupan hi Īsa.

²⁰ Pagkita' mayan hi Īsa sin makusug in pangandul nila, laung niya ha nasasakit, “Bagay ku, iyampun na in manga dusa mu.”

²¹ Pagdungug sin manga guru sin sara' agama iban sin manga Parisi sin bichara hi Īsa, naghuna'-huna' na sila, laung nila, “Hisiyu ta' in tau ini magbichara sin pangkal pa Tuhan?”

Hambuuk-buuk da Tuhan in makaampun sin manga dusa sin mānusiya'!"

²² Na, kiyatalusan hi Īsa bang unu in piyaghuna'-huna' nila. Hangkan laung niya kanila, "Mayta' kamu maghuna'-huna' sin biya' ha yan? ²³ Na, ha pikil niyu unu in maluhay hipamong ha tau, bang aku umiyan, 'Iyampun na in manga dusa mu,' atawa umiyan ha tau nasasakit, 'Bangun kaw ampa kaw panaw'? ²⁴ Na, dihilan ta kamu tanda' sin in aku amu in Anak Mānusiya' awn kapatutan ku umampun sin dusa sin manga mānusiya'." Hangkan laung niya ha tau nagpapatay in baran, "Utu', bangun na kaw, mumusa in kulangan mu ampa kaw uwi' na!"

²⁵ Na, saruun-duun nagbangun in tau yadtu ha kīkita' sin tau katān. Miyumus niya in kulangan niya ampa siya miyanaw minuwi' iban pagpudji niya pa Tuhan. ²⁶ Landu' tuud nainu-inu in tau katān. Piyudji nila in Tuhan iban landu' tuud sila nahaylan, laung nila, "Landu' tuud mahal-mahal in manga kīta' natu' adlaw ini!"

Magad kan Īsa hi Libi (Matiyu)

(Mat. 9:9-13; Mk. 2:13-17)

²⁷ Na, pag'ubus yadtu miyanaw hi Īsa. Sakali kīta' niya in mangangawa' sukay pa parinta pagngānan hi Libi[†], duun naglilingkud ha pustu pagkakawaan sukay. Laung hi Īsa kaniya, "Kari kaw agad kaku'." ²⁸ Na, magtūy timindug hi Libi binīn in hinang niya ampa siya miyagad kan Īsa.

[†] **5:27** 5:27 In hambuuk ngān niya hi Matiyu. Siya in nagsulat sin Būk pagngānan *Matiyu*.

²⁹ Pag'ubus yadtu, nagpajamu dakula' hi Libi duun ha bāy niya karna' sin panglaggu' niya kan Īsa. Manjari mataud in manga tau mangangawa' sukay pa parinta iban sin manga tau kaibanan luruk pa pagjamuhan in simāw nagkaun kanila.

³⁰ Sakali piyag'amahan sin manga Parisi iban sin manga guru sin sara' agama amu in agad ha manga Parisi in manga mulid hi Īsa. Laung nila, “Mayta' kamu magsāw magkaun iban sin manga mangangawa' sukay pa parinta iban sin manga tau baldusa?”

³¹ Na, diyalil kaagi hi Īsa in sambung niya kanila, laung niya, “In manga tau way sakit di' magkagunahan mangungubat, amu da in magkagunahan mangungubat in manga tau nasasakit.

³² In maksud ku miyari pa dunya, bukun paa-garun kāku' in manga tau, amu in imiyan, in sila mabuntul, sa' miyari aku supaya magad kāku' in manga tau baldusa (amu in biya' sapantun tau taga sakit) magtawbat sin dusa nila.”

*In Manga Bichara Dalil hi Īsa Pasal sin Hindu'
Ba'gu Piyagnasīhat Niya
(Mat. 9:1-17; Mk. 2:18-22)*

³³ Laung sin tau kaibanan kan Īsa, “In manga mulid hi Yahiya mawmu magpuasa iban mag-pangayu' duwaa. Damikkiyan da isab in manga mulid sin manga Parisi, sagawa' in manga mulid mu magkaun sadja iban mag'inum.”

³⁴ Diyalil kaagi hi Īsa in sambung niya kanila, laung niya, “Mayta', maraak mu ka magpuasa in manga luruk ha pagtiyaunan ha salugay yaun pa duun kanila in pangantin usug? Tantu di'!

³⁵ Sagawa' dumatung da in waktu in pangantin usug kawaun na dayn kanila. Na, bang dumatung na in waktu yan in sila magpuasa na."

³⁶ Pag'ubus nagdalil hi Īsa (pasal sin panghindu' nakauna iban sin panghindu' niya) laung niya, "Wayruun tau in gumisi' sin tamungun ba'gu, kumawa' hipanupak ha tamungun daan. Sabab bang niya yan hinangun, in badju' ba'gu taga girit na, ampa in pīs-pīs dayn ha badju' ba'gu di' tūpun hitupak pa tamungun daan. ³⁷ Damikkiyan, wayruun tau in lumuun sin tubig anggul (biya' tuba') amu in masi pa nagbubukal pa luluunan pais hayup amu in daan iban matugas na. Sabab bang biya' hādtu in hinangun niya, in luluunan pais hayup amu in matugas na, tantu mabustak. Na kawgun sadja maasag in tubig anggul iban magkangī' na in luluunan pais hayup. ³⁸ Sa' in tubig anggul amu in ba'gu subay hiluun pa luluunan pais hayup ba'gu! ³⁹ Iban wayruun tau in mabaya' minum sin tubig anggul ba'gu bang siya biyaksa na mag'inum sin daan, karna' laung niya, 'Marayaw in daan.' "

6

Pasal sin Adlaw Paghali-hali iban Pagpudji pa Tuhan

(Mat. 12:1-8; Mk. 2:23-28)

¹ Manjari, hambuuk adlaw, adlaw Sabtu' amu in adlaw paghali-hali iban pagpudji pa Tuhan sin manga Yahudi, limabay hi Īsa iban sin manga mulid niya dayn ha lawm uma. Sakali,

kiyutul sin manga mulid niya in bunga sin tiyanum (biya' lupa pāy), ampa nila pīlu ha lima nila. Pag'ubus ampa nila kiyaun. ² Laung sin kaibanan Parisi, “Mayta' kamu maghinang sin tiya'gahan sin sara' agama ha adlaw paghali-hali iban pagpudji pa Tuhan?”

³ In sambung hi Īsa kanila, “Mayta', wala' niyu nabacha ha lawm Kitab in hīnang hi Daud ha waktu hiyapdi' siya iban sin manga tindug niya? ⁴ Simūd siya pa lawm Bāy sin Tuhan ampa niya kiyawa' in tinapay suchi bakas iyungsud pa Tuhan. Na, kiyaun niya iban dihilan niya da isab in manga tindug niya. Na, in hinang nila langgal sara' sin agama natu' sabab amura manga imam in makajari kumaun sin kakaun bakas iyungsud pa Tuhan.”

⁵ Mahuli dayn duun, laung hi Īsa, “In aku, amu in Anak Mānusiya', amu in makapagbaya' umiyan bang unu in mapatut hinangun ha adlaw paghali-hali iban pagpudji pa Tuhan.”

*Pauliun hi Īsa in Tau Nakukumay in Lima
(Mat. 12:9-14; Mk. 3:1-6)*

⁶ Manjari paghambuuk adlaw na isab, adlaw paghali-hali iban pagpudji pa Tuhan, miyadtu hi Īsa nagnasihat pa langgal. Sakali awn duun hambuuk tau nakukumay in lima amu in pa tuu niya. ⁷ Na, in manga kaibanan guru sin sara' agama iban sin manga kaibanan Parisi mabaya' nila lawagan dusa hi Īsa ha supaya nila siya katuntutan. Hangkan jiyagahan nila tuud hi Īsa bat nila kakitaan bang awn pauliun niya tau ha adlaw paghali-hali iban pagpudji pa Tuhan.

⁸ Sagawa' asal kiyaingatan hi Īsa in lawm pikilan nila. Hangkan laung niya ha tau nakukumay in lima, “Tindug kaw ampa kaw kari pa unahan.” Na, timindug in tau ampa miyadtu timindug pa unahan.

⁹ Ubus laung hi Īsa kanila, “Awn hiasubu ku kaniyu. Bang ha aturan sin sara' agama natu', unu in mapatut natu' hinangun ha adlaw paghali-hali iban pagpudji pa Tuhan? Huminang sin marayaw atawa sin makamula? Tumabang sin kabuhi' sin tau atawa mamatay?”

¹⁰ Iyatud sila katān hi Īsa ubus laung niya ha tau nakukumay in lima, “Hunata in lima mu.” Na, hiyunat na sin tau in lima niya. Na, saruunduun dimayaw nagbalik in lima niya. ¹¹ Na, diyugalan tuud sila kan Īsa iban magtūy sila nag'isun bang unu in hinangun nila kan Īsa.

Hangpu' Tagduwa Mulid in Pīun hi Īsa Wakil Niya

(Mat. 10:1-4; Mk. 3:13-19)

¹² Hambuuk waktu sin manga adlaw da isab yadtu, timukad hi Īsa pa taas būd-būd mangarap pa Tuhan. Duun siya tingpus hangka-dūm nangayu' duwaa pa Tuhan. ¹³ Na, naadlaw mayan, tiyawag hi Īsa mawn kaniya in manga mulid niya, ampa niya pini' in hangpu' tagduwa hīnang manga wakil niya. ¹⁴ In manga hangpu' tagduwa mulid napi' niya amuna hinda Simun (ngiyānan siya hi Īsa, Pitrus) iban sin taymanghud niya hi Andariyas, hi Ya'kub kay Yahiya, hi Pilip iban hi Bartulumi, ¹⁵ hi Matiyu iban hi Tumas, hi Ya'kub amu in anak hi Alpa,

iban hi Simun (amu in bantug simulang ha pamarinta sin hula' Rūm), ¹⁶ hi Judas amu in anak hi Ya'kub iban hi Judas tau dayn ha Kiriyud amu in manipu kan Īsa.

Magnasīhat iban Magpauli' hi Īsa ha Manga Nasasakit
(Mat. 4:23-25)

¹⁷ Paglūd hi Īsa iban sin manga wakil niya dayn ha taas būd-būd, timindug siya duun ha lugal mapatag iban sin manga mulid niya mataud. Mataud tuud tau in nagtipun mawn dayn ha katilibut sin hula' Yahudiya, dayn ha dāira Awrusalam (Baytal Makdis) iban dayn ha susulan sin dāira Tirus iban Sidun. ¹⁸ Miyawn sila dumungug sin nasīhat hi Īsa iban magpauli' sin manga sakit nila. Damikkiyan, in manga tau siyusūd sin saytan miyawn da isab iban kiyaulian sila. ¹⁹ In tau katān mabaya' tuud kumaput kaniya sabab sin barakat niya magpauli' ha manga nasasakit iban kiyaulian niya sila katān.

Pasal Kakuyagan iban Kasusahan
(Mat. 5:1-12)

²⁰ Sakali iyatud hi Īsa in manga mulid niya ampa siya namichara, laung niya,
“Hisiyu-siyu kamu in magkahagad sin kagunahan niyu tuud in tabang sin Tuhan,
dakula' in karayawan niyu, sabab ha lawm kamu sin pamarintahan sin Tuhan!
²¹ Hisiyu-siyu kamu ha bihaun in matuyu' huminang sin kabayaan sin Tuhan,

dakula' in karayawan niyu, sabab dūlan
kamu sin Tuhan huminang sin hinang
niyu marayaw.

Hisiyu-siyu kamu in magsusa ha bihaun (sabab
sin manga kangian ha lawm dunya),
dakula' in karayawan niyu, sabab tantu awn
da kakuyagan niyu ha susūngun!

²² Hisiyu-siyu kamu in karugalan sin manga tau
di' taymaun iban gura'-guraun
iban pamungan sin unu-unu mangī',
sabab-karna' agad kamu ha amu in Anak
Mānusiya',
na, dakula' in karayawan niyu!

²³ “Bang yan kumugdan na kaniyu pagkūg-
kuyag kamu iban paglami-lami kamu, sabab
awn tungbas dakula' tiyatagama kaniyu didtu ha
surga'. Karna' in manga kanabihan sin timpu
nakauna yadtu hīnang da isab biya' ha yan sin
manga kaapu'-apuan sin manga tau yan.

²⁴ Sagawa' hisiyu-siyu kamu marayaw in parasa-
han ha bihaun,
dakula' in kasusahan niyu ha susūngun,
sabab amura dayaw parasahan ha dunya in
kananaman niyu!

²⁵ Hisiyu-siyu kamu magdūl sadja sin kabayaan
niyu bihaun,
landu' in kasusahan niyu ha susūngun,
sabab di' niyu makawa' in kabayaan niyu!

Hisiyu-siyu kamu naglalami-lami ha bihaun
dakula' in kasusahan niyu ha susūngun,
sabab magdukka iban magtangis da kamu!

²⁶ Hisiyu-siyu kamu biyabantug sin tau katān,

dakula' in kasusahan niyu, sabab in manga nabi bukun bunnal, biya' da isab kaniyu biyantug sin manga kaapu'-apuan nila."

Pasal sin Paglasa ha Banta

(Mat. 5:38-48; 7:12a)

²⁷ "Sagawa' ini in bayta' ku kaniyu amu in sasuku' sin dumungug kaku'. Kalasahi niyu in banta niyu iban tabanga niyu in manga tau marugal kaniyu. ²⁸ Pangayui niyu duwaa pa marayaw in manga tau amu in manukna' kaniyu pa mangi'. Iban pangayui niyu duwaa pa marayaw in manga tau namiminsana' kaniyu. ²⁹ Bang awn sumampak sin hansipak bayhu' niyu pasampakan niyu pa isab kaniya in hansipak. Iban bang awn tau kumawa' sin badju' niyu, pakawaan niyu na kaniya sampay in gamis niyu. ³⁰ Dihili niyu in hisiyu-siyu mangayu' kaniyu, iban bang awn kumawa' sin unu-unu niyu, ayaw niyu na sukata magbalik. ³¹ Unu-unu in kabayaan niyu hinangun sin pagkahi niyu kaniyu, amuna yan in subay niyu hinangun isab kanila.

³² "Bang in kalasahan niyu amu sadja isab in manga tau malasa kaniyu, na unu in karayawan makawa' niyu? Karna' minsan in manga tau mangi' maingat da malasa ha manga tau malasa kanila! ³³ Iban bang in tabangun niyu amu sadja in manga tau manabang kaniyu, na, unu in karayawan makawa' niyu? Karna' minsan in manga tau mangi' biya' da ha yan in hinang nila. ³⁴ Iban bang amu sadja in pabusan niyu in tau makatungbas kaniyu, na unu in karayawan

makawa' niyu? Karna' minsan in manga tau mangī' magbūs-biyūsi da ha wayruun kalugian nila! ³⁵ Sagawa' in manga kamu, subay kamu malasa ha manga banta niyu iban tabanga niyu sila. Pabūsi niyu sila sin kagunahan nila iban ayaw kamu maghulat-hulat sin tungbasan nila kamu. Bang niyu yan hinangun, na, mak-abāk kamu karayawan dakula' iban mahinang kamu anak sin Tuhan Mahatinggi, sabab in Tuhan marayaw minsan ha manga tau mangī' amu in di' manumtum sin tabang niya kanila. ³⁶ Kaulungi niyu in pagkahi niyu biya' sin ulung sin Tuhan, Ama' niyu, ha manga tau.

*Pasal sin Pagliling ha Pagkahi
(Mat. 7:1-5)*

³⁷ “Ayaw kamu mangliling pa mangī' sin hinang sin tau dugaing ha supaya isab kamu di' lilingun sin Tuhan. Ayaw kamu mag'ūs-'ūs mangdihil hukuman sin hinang sin pagkahi niyu bat kamu isab di' butangan sin Tuhan hukuman. Maapa niyu in pagkahi niyu bat kamu isab ampunun sin Tuhan. ³⁸ Bang ibārat magdihil, bang mataud in hirihil niyu ha pagkahi niyu, mataud da isab in hirihil sin Tuhan kaniyu. Dakula' in tungbas niya kaniyu. Bang biya' sapantun magtupung lasay-manglasay in hirihil niya kaniyu. In kaagi niyu magtupung sin hirihil niyu, amura isab in kaagi sin Tuhan magtupung sin hirihil niya kaniyu.”

³⁹ Na, diyalil hi Īsa in bichara niya, laung niya, “In hambuuk tau buta di' makaambit ha tau buta da isab, sabab bang niya yan hinangun, mahulug

silu karuwa pa lubang. ⁴⁰ Wayruun anak mulid in mataas dayn ha guru nila. Sagawa' bang tumammat na in manga mulid sin pangadji' nila, na mabiya' na silu katān sin guru nila.”

⁴¹ Laung pa isab hi Īsa, “Līliling niyu sadja pa mangī' in kasāan sin pagkahi niyu. Maingat niyu lilingun in kasāan nila minsan sibi'-sibi' da, sagawa' di' niyu kaingatan lilingun in kasāan niyu minsan da biya' laggu' unu. Amu in pag'iyannun, kakitaan niyu in puling sibi'-sibi' ha lawm mata sin pagkahi niyu, sagawa' di' niyu kakitaan in puling malaggu' ha lawm mata niyu. ⁴² Di' kamu yan manjari! Mabaya' kamu mag'īg sin puling ha mata sin pagkahi niyu, sa' di' niyu kakitaan sin awn puling biya' laggu' hāg ha lawm mata niyu. In kamu yan lansuk ha guwa', bingit ha lawm. Magpabaw'-baw' sadja kamu marayaw. Īgi niyu naa muna in puling biya' laggu' hāg dayn ha lawm mata niyu, ampa kamu makakita' marayaw umīg sin puling sin pagkahi niyu.”

*In Kahuy iban sin Bunga niya
(Mat. 7:16-20; 12:33-35)*

⁴³ “In kahuy marayaw di' magbunga mangī'. Damikkiyan, in kahuy mangī' di' magbunga marayaw. ⁴⁴ Asal in kahuy kaingatan dayn ha bunga niya. Biya' na sin bungang-kahuy tina bukun dayn ha kahuy tunukan makawa'. Damikkiyan in bunga anggul bukun dayn ha sagbut tunukan makawa'. ⁴⁵ Na, biya' da isab ha yan in hantang sin mānusiya'. In tau marayaw in hinang iban bichara niya marayaw

da isab, sabab marayaw in ha lawm pamikil niya, sagawa' in tau mangī', in hinang iban bichara niya mangī' da isab, sabab mangī' in ha lawm pamikil niya. Unu-unu in ha lawm sin pamikil sin tau amura isab in gumuwa' dayn ha simud niya.

*Dalilan Pasal sin Duwa Tau Maghinang Bāy
(Mat. 7:24-27)*

⁴⁶ “Mayta' niyu aku tawagun Panghu', malayngkan di' niyu hinangun in daakan ku kaniyu?
⁴⁷ Baytaan ta kamu bang biya' diin in hantang sin tau amu in mari dumungug sin hindu' ku iban kahagarun niya. ⁴⁸ Biya' siya yan sin hambuuk tau naghinang sin bāy niya ha lupa' matugas. Kalian niya malawm ampa niya tambakan mahugut in manga hāg niya. Na, minsan kugdanan dunuk dayn ha suba' in bāy niya di' da majugjug sabab mahugut in kahinang niya.
⁴⁹ Sagawa' in tau nakarungug kaku' ampa di' siya magkahagad sin diyungug niya, na, biya' siya sin tau naghinang sin bāy niya ha lupa' malunuk. Di' niya kalian malawm iban di' niya tambakan in manga hāg. Na, kugdanan mayan sin dunuk in bāy, saruun-duun malubu iban way tuud tabangan!”

7

*Pauliun hi Īsa in Daraakun sin Kapitan Bangsa Rūm
(Mat. 8:5-13)*

¹ Na, naubus mayan hi Īsa nagnasihat sin katān yan pa manga tau, miyadtu siya pa dāira

Kapirnaum. ² Sakali awn duun hambuuk kapitan, tau dayn ha hula' Rūm. In hambuuk ipun niya amu in kalasahan niya tuud nasasakit iban nagdarā na napas. ³ Pagdungug sin kapitan sin pasal sin nahinang hi Īsa, magtūy niya piyakadtu in kaibanan Yahudi amu in nagtataumaas ha hula' mangayu' tabang kan Īsa, pakawun magpauli' ha ipun niya. ⁴ Na, pagkadtu nila kan Īsa, nangayu' tuud sila junjung, laung nila, "Andu' Tuwan, in tau nagdaak kāmū' tūpun tuud tabangun mu, ⁵ sabab malasa tuud siya ha bangsa natu' iban piyahinangan niya kitaniyu langgal."

⁶ Na, miyagad na hi Īsa kanila. Masuuk mayan sila pa bāy, miyaw n nagbāk kanila in manga bagay sin kapitan amu in diyaak niya magpasampay sin lapal-kabtangan niya kan Īsa. Tiyukbal nila kan Īsa in kabtangan sin kapitan, amu agi, "Tuwan, ayaw na kaw magpahapus sin baran mu lumaus mari pa bāy ku. Di' aku tūpun magpakari kaymu pa taas sin bāy ku sabab labi in kawasa mu dayn kaku'. ⁷ Iban di' da isab aku tūpun dumā magkita' kaymu. Malayngkan minsan kaw umiyan sadja dayn duun, tantu kaulian na in daraakun ku dī ha bāy. ⁸ Kaingatan ku maagad in uldin mu, sabab in aku ini hambuuk da isab tau ha babaan sin kawasa sin manga nakura' ku, iban awn da isab manga sundalu ha babaan ku. Bang laung ku ha sundalu ku, 'Kadtu kaw', madtu siya. Bang laung ku ha hangka-tau, 'Kari kaw', mari siya. Bang laung ku ha ipun ku, 'Hinanga ini', na magtūy

niya hinangun.”

⁹ Na, nainu-inu tuud hi Īsa, pagdungug niya. Himarap siya pa ulihan ampa siya namung ha manga tau mataud imuurul kaniya, laung niya, “Na, baytaan ta kamu, wala' aku nakalanggal minsan hambuuk tau bangsa natu' Israil amu in biya' ha yan in kusug sin parachaya iban pangandul.”

¹⁰ Na, nagbalik na in manga tau naraak pa bāy sin kapitan. Pagbalik nila, kiyaulian na in ipun sin kapitan.

Buhiun hi Īsa Magbalik in Anak sin Balu

¹¹ Pag'ubus yadtu, bukun malugay, miyadtu hi Īsa pa dāira pagngānan Nain iban sin manga mulid niya iban mataud da isab tau in miyagad kanila. ¹² Na, masuuk mayan sila pa lawang amu in guwaan iban sūran pa lawm sin dāira, nagsarta' isab awn manga tau sūng gumuwa' dayn ha lawm dāira magkubul. In mayat tiy-atanggung nila, tunggal anak usug sin hambuuk babai balu. Mataud tau dayn ha dāira in miyagad kaniya nagkubul. ¹³ Na, pagkita' hi Panghu' Īsa ha babai balu, landu' tuud siya limuuy kaniya, sarta' laung niya kaniya, “Ayaw kaw magtangis.”

¹⁴ Pag'ubus ampa niya kiyadtu iyulinan in lalungan. Na, himundung in manga tau nagdarā sin lalungan. Laung hi Īsa, “Utu', bangun kaw.” ¹⁵ Na, nagbangun na in mayat ampa nagbichara sabab nabuhi' na siya nagbalik. Ubus, piyakadtu na siya hi Īsa nagbalik pa ina' niya.

¹⁶ Na, miyuga' tuud in tau katān duun. Piyudji nila in Tuhan, laung nila, “Awn na hambuuk nabi dakula' in yari dī kātu'niyu.” Iban laung nila pa isab, “Piyakita' na sin Tuhan in pagparuli niya kātu', manga tau suku' niya.”

¹⁷ Na, magtūy simaplag in suysuy pasal sin nahinang hi Īsa ha katilingkal sin hula' Yahudiya iban pa manga dugaing hula' ha katilibut niya.

Madtu kan Īsa in Manga Mulid hi Yahiya Mangliligu'

(Mat. 11:2-19)

¹⁸ Manjari, diyungug sin manga mulid hi Yahiya in pasal sin manga nahinang hi Īsa. Na, biyaytaan nila isab hi Yahiya. Na, tiyawag hi Yahiya in duwa mulid niya ¹⁹ ampa niya diyaak piyakadtu, mangasubu kan Panghu' Īsa. Laung niya, “Biya' ha ini in pangasubu niyu kaniya, 'Ikaw na ka in piyag'iyān hi Yahiya amu in dumatung mari atawa awn pa huwat-huwatun namu' dumatung mari dugaing dayn kaymu?' ”

²⁰ Na, pagdatung nila mawn kan Īsa, laung nila, “In kami ini naraak mari kaymu hi Yahiya amu in mangliligu' mangasubu bang ikaw na in piyag'iyān niya amu in magdaratung mari atawa awn pa ka huwat-huwatun namu' dumatung mari dugaing dayn kaymu?”

²¹ Na, ha waktu yadtu sin duun pa in duwa tau, mataud na tau in napauli' hi Īsa dayn ha manga sakit nila malawm iban bukun. Napaguwa' niya na in manga saytan dayn ha lawm baran sin manga tau iban kiyarihilan niya na nagbalik pangita' in manga tau buta. ²² In sambung niya

kanila, laung niya, “Balik na kamu madtu iban baytai niyu hi Yahiya sin manga piyagkakitaan iban piyagkarungugan niyu. In tau bakas buta makakita' na, in bakas pingka' makapanaw na mabuntul, in manga tau bakas iipul malanu' na in baran nila, in bakas bisu makarungug na, sampay tau miyatay nabuhi' na magbalik, iban piyagnasihat na in Bayta' Marayaw ha manga miskin. ²³ Na, hisiyu-siyu in di' maghawal-hawal mangandul kaku', makug-kuyag tuud siya!”

²⁴ Pag'ubus, nakaig mayan in manga mulid hi Yahiya, namichara na hi Isa ha manga tau mataud natitipun sin pasal hi Yahiya. Laung niya, “Ha waktu miyadtu kamu kimita' kan Yahiya didtu ha hula' paslangan mahunit paghulaan, unu in hiyuwat-huwat niyu kakitaan didtu? Hambuuk tau ka siya amu in magpinda-pinda in pikilan biya' sin dahun parang mara sin hangin madtu mari? Tantu bukun. ²⁵ Unu baha' in kiyadtu niyu kita'? Hambuuk tau baha' amu in nagtatamung sin maharga'? Tantu bukun. Sabab in tau nagtatamung biya' ha yan iban marayaw tuud in parasahan, naghuhula' ha lawm astana'!

²⁶ Baytai niyu aku tuud. Unu in kiyadtu niyu kita'? Hambuuk nabi? Bunnal hambuuk siya nabi, sagawa' in kiyakitaan niyu mataas mayu' dayn ha manga kaibanan nabi. ²⁷ Sabab in hi Yahiya in piyag'iyen sin Kitab, amu agi sin Tuhan,

'Pakadtuun ku in kiyawakilan ku muna dayn kaymu
 ha supaya maparayaw niya in dan labayan mu!

28 Baytaan ta kamu,” laung hi Īsa, “wayruun pa mānusiya' dayn sin tagna' kapanjari ha mānusiya' in labi mataas dayn kan Yahiya. Sagawa' in tau katān ha lawm pamarintahan sin Tuhan, sampay pa manga tau amu in bukun mataas in hinang, mataas sila dayn kan Yahiya.”

29 Na, diyungug sin manga tau katān duun in bichara niya. In manga tau ini, labi awla na in manga tau mangangawa' sukay pa parinta amuna in timaayun sin mabuntul in manga kiyawajib kanila sin Tuhan. Sila in nagpaligu' kan Yahiya. 30 Sagawa' in manga Parisi iban sin manga guru sin sara' agama siyulak nila in kabayaan sin Tuhan kanila. Di' sila mabaya' magpaligu' kan Yahiya.

31 Laung pa isab hi Īsa, “Na, unu in hikapag-sawpama ku sin addat sin manga tau ha masa ini? Biya' diin in hantang nila? 32 Na, biya' sila manga bata'-bata' naglilingkud ha halaman tabu'. In hangka-tumpuk sin manga bata'-bata' gumasud pa dugaing ha hansipak, laung nila, 'Nagtabunggu' kami, sa' di' kamu mabaya' mangalay!

Naglugu'-lugu' kami sin lugu' patay, sa' wala' da kamu nagtangis!'

(Biya' da isab ha yan in manga tau sin masa ini. Wayruun unu-unu makasulut kanila.) 33 Na,” laung hi Īsa, “in hi Yahiya Mangliligu', mahumu di' magkaun, magpuasa sadja siya, iban di' siya mag'inum sin tubig anggul (biya' tuba'). Sakali laung niyu, 'Siyusūd siya saytan.' 34 Ampa, in aku, amu in Anak Mānusiya', magkaun iban

mag'inum. Sakali laung niyu, 'Kitaa niyu ba in tau yan, dahal tuud iban mag'iinum. Mag-bagay iban sin manga tau mangangawa' sukay pa parinta iban sin manga kaibanan baldusa!' ³⁵ Sagawa'," laung hi Īsa, "in kami kay Yahiya naraak sin Tuhan. Kahātihan da sin tau amu in taga ingat dayn ha Tuhan."

Hi Īsa Duun ha Bāy hi Simun, amu in Parisi

³⁶ Manjari, hambuuk adlaw piyakawa' sin hambuuk tau Parisi hi Īsa piyakaun ha bāy niya. Na, miyadtu hi Īsa pa bāy niya ampa siya sima'day kimaun. ³⁷ Sakali awn hambuuk babai mangī' in naghuhula' duun ha kawman yaun. Pagdungug niya sin yaun hi Īsa nagkakaun ha bāy sin hambuuk Parisi, miyadtu siya iban pagdā niya hambuuk kibus-kibus haba' liug, pagtawagun alabistrus. In kibus-kibus ini hipu' sin lana mahamut. ³⁸ Pagkawn niya, duun siya timindug ha taykuran, ha tungud sin siki hi Īsa ampa siya nagtangis. Nabasa' mān in siki hi Īsa sin luha' niya piyahiran niya in siki hi Īsa iban sin buhuk niya ampa niya siyum. Pag'ubus ampa niya biyutangan lana mahamut. ³⁹ Pagkita' sin tau Parisi sin hīnang sin babai, laung niya ha lawm atay niya, "Bang in tau ini bunnal tuud nabi, tantu kaingatan niya bang hisiyu in babai imuulin sin siki niya. Tantu kaingatan niya sin in babai yaun naghihinang mangī'!"

⁴⁰ Sakali namichara hi Īsa, laung niya, "Simun, awn hibayta' ku kaymu."

"Na, baytai aku, Tuwan Guru, bang unu."

⁴¹ Laung hi Īsa, “Awn yaun duwa tau nakautang sīn ha tau magpabubūs sīn. In hambuuk nakautang limanggatus pilak tibuuk, hāti in hangka-tau nakautang kay'man. ⁴² Pagga di' na sila makabayad sin utang nila, na wala' na sila piyabayad sin kiyautangan nila. Na, ha pikil mu, hisiyu ha duwangka-tau ini in malabi in lasa ha tau nagpautang kanila?”

⁴³ “Na, ha pikil ku,” laung hi Simun, “amu in tau nakautang mataud.”

“Nakaamu in sambung mu,” laung hi Īsa.

⁴⁴ Limingi' hi Īsa pa babai ampa niya iyan hi Simun, laung niya, “Kita' mu in hīnang sin babai ini? Piyakawa' mu aku mari pa bāy mu, sagawa' pagdatung ku mari, wala' mu aku dīhilan tubig hipanghugas sin siki ku. Wala' mu iyagad in addat. Sagawa' in babai ini hiyugasan niya in siki ku sin luha' niya, iban piyahiran niya sin buhuk niya. ⁴⁵ In ikaw wala' mu aku sīyum pagdatung ku mari, sagawa' in babai ini way paghundung in pagsiyum niya sin siki ku dayn sin tagna' karatung ku mari. ⁴⁶ Wala' mu minsan liyanahan in ū ku, sagawa' in babai ini biyutangan niya liyatag in siki ku sin lana mahamut maharga'. ⁴⁷ Na, baytaan ta kaw, in manga dusa mataud sin babai yan naampun na, karna' piyakita' niya in laggu' sin lasa niya. Sagawa' in tau naampun amu in hangkatiyu' da in dusa niya, na hangkatiyu' da isab in lasa hipakita' niya.”

⁴⁸ Pag'ubus laung hi Īsa ha babai, “Naampun na in manga dusa mu.”

⁴⁹ Na, in manga kaibanan tau duun nagkakaun ha lamisahan nagbichara na ha lawm atay nila, laung nila, “Ay kaw naa, hisiyu baha' in tau ini makaampun sin manga dusa sin tau?”

⁵⁰ Na, laung hi Īsa ha babai, “In parachaya iban pangandul mu amu in nakalappas kaymu. Uwi' na kaw iban pasannyanga na in lawm atay mu.”

8

In Manga Babai Miyagad kan Īsa

¹ Manjari, pag'ubus yadtu, miyanaw hi Īsa himapit pa manga kadāirahan iban manga kakawman nagnasihāt sin Bayta' Marayaw pasal sin pamarinta sin Tuhan. Miyamagad kaniya in hangpu' tagduwa mulid niya, ² iban sin kaibanan manga babai isab amu in kiyaulian niya dayn ha manga sakit nila iban napaguwa' niya in manga saytan dayn ha lawm baran nila. In manga babai ini amuna hinda Mariyam (amu in pagtawagun babai dayn ha Magdala). Siya ini in bakas kiyapaguwaan hi Īsa pitu saytan dayn ha lawm baran niya. ³ In hambuuk isab hi Juwanna, asawa hi Kusi, amu in tau piyangandulan hi Hirud magmandul sin manga hinang ha lawm bāy niya. In hambuuk isab hi Susana, iban mataud pa isab dugaing babai in miyagad amu in nangatas sin kaibanan balanja' hi Īsa iban sin manga mulid niya.

Dalilan Pasal sin Tau Nagtanum (Mat. 13:1-9; Mk. 4:1-9)

⁴ Na, in manga tau dayn ha manga kadāirahan miyawn nagtipun mawn kan Īsa. Natipun

mayan in manga tau di' maambat, nagnasihat na hi Īsa. Diyalil niya kaagi in pagnasihat niya.

⁵ Laung niya, “Awn yaun hambuuk tau miyadtu nagtanum binhi' pa uma niya. In kaagi niya nagtanum, siyabud niya in manga binhi'. In kaibanan binhi' nahulug pa labayan, iban kiyagiikan sin manga tau. Na, pagkawn sin manga manuk-manuk nakaun in manga binhi'.

⁶ In kaibanan binhi' nahulug pa lupa' mabatu. Sakali pagtubu' sin manga binhi' wala' limugay nangluyluy in tiyanum sabab matahay tuud in lupa' niya. Way tubig niya. ⁷ In kaibanan isab manga binhi' nahulug pa lupa' tiyutubuan sin manga kasagbutan matunuk. Na, pagtubu' sin manga binhi' tiya'lung sin manga sagbut matunuk. ⁸ Ampa in kaibanan binhi' nahulug pa lupa' marayaw. Na, hangkan nagtubu' marayaw iban nagbunga, lāgi' namunga landu' tuud mataud.”

Na, mahuli dayn duun, laung hi Īsa, “Na, sasuku' sin kamu nakarungug, dunguga niyu tuud in biyayta' ku yan kaniyu!”

*Mayta' Dalil Kaagi in Pagnasihat hi Īsa
(Mat. 13:10-17; Mk. 4:10-12)*

⁹ Sakali nangasubu in manga mulid hi Īsa kaniya bang unu in hāti sin isturi diyalil niya.

¹⁰ Laung hi Īsa kanila, “In kamu yan kiyarihilan na ingat panghāti sin kahālan sin pamarinta sin Tuhan amu in bakas lilibun dayn ha pikilan sin manga mānusiya'. Sagawa' pa manga kaibanan tau amu in way baya' magad sin hindu' ku, in

pagnasihat kanila subay dalilun pa manga isturi malawm in maana niya.

In sila minsan imaatud di' nila kakitaan
 iban minsan sila dimurungug di' nila
 kahatihan.

Magpahati hi Isa sin Dalilan Pasal sin Tau Nagtanum

(Mat. 13:18-23; Mk. 4:13-20)

¹¹ "Biya' ha ini in maana sin dalilan pasal sin tau nagtanum. In binhi' amuna in Parman sin Tuhan. ¹² In manga binhi' iban sin dān labayan kiyahulugan nila amuna in biya' sapantun sin manga tau nakarungug sin Bayta' Marayaw pasal sin pamarinta sin Tuhan, sagawa' pagkawn sin Iblis maagaw dayn ha lawm atay nila in hindu' sin Bayta' Marayaw ha supaya sila di' magparachaya iban ha supaya sila di' malappas. ¹³ In manga binhi' iban sin lupa' mabatu kiyahulugan nila amuna in biya' sapantun manga tau nakarungug sin Bayta' Marayaw iban tiyayma' nila iban pagkūg-kuyag, sagawa' di' maggamut in hindu' sin Bayta' Marayaw ha lawm atay nila. Hangkaray' da in pagkahagad nila sin hindu', hangkan bang sila datungan na kasigpitan, butawanan nila na in pangandul nila ha Tuhan. ¹⁴ In manga binhi' iban sin lupa' kiyahulugan nila amu in tiyutubuan sin manga sagbut matunuk amuna in biya' sapantun sin manga tau nakarungug sin Bayta' Marayaw, sagawa' masi sila magsusa, magnapsu ha alta' iban magdūl sin unu-unu kanapsuhan nila. Hangkan malappas sadja in karayawan makapabuntul sin kawlpil nila amu in makawa' nila dayn ha hindu'

sin Bayta' Marayaw. In sila biya' da sapantun tiyanum di' magbunga. ¹⁵ In manga binhi' iban sin lupa' marayaw kiyahulugan nila amuna in biya' sapantun sin manga tau marayaw nakarungug sin Bayta' Marayaw, amu in magpahūp sin hindu' pa lawm atay nila iban kahagarun nila tuud. Hangkan tumatas sila malugay sampay maabut dumayaw na tuud in dayaw sin kawl-piil nila biya' sin tiyanum mataud bunga niya.”

Dalilan Pasal sin Palitaan
(Mk. 4:21-25)

¹⁶ Laung pa isab hi Īsa, “Wayruun tau magsū' sin palitaan ubus ampa niya lukuban sin pastan atawa hibutang ha sawm sin kantil. Subay niya hibutang ha pagbubutangan palitaan ha supaya pagsūd sin manga tau kakitaan nila in ilaw.

¹⁷ “Karna' unu-unu in tiyatapuk, tantu gumuwa' da, iban unu-unu in lilibun tantu kaingatan da iban gumuwa' da pa kasawahan.

¹⁸ “Na, dunguga niyu tuud yan marayaw sabab hisiyu-siyu in dumungug tuud marayaw sūngan sin Tuhan in panghāti niya, sagawa' hisiyu-siyu in di' dumungug marayaw minsan in maniyu'-tiyu' panghāti, amu in pangannal niya kahātihan niya, maīg da dayn kaniya.”

In Ina' iban Manga Taymanghud hi Īsa
(Mat. 12:46-50; Mk. 3:31-35)

¹⁹ Sakali nākawn in ina' iban manga taymanghud usug hi Īsa, sagawa' di' sila makasuuk madtu kan Īsa, sabab landu' tuud in taud sin tau. ²⁰ Na, awn hambuuk tau namayta' kan Īsa, laung niya, “In ina' mu iban manga taymanghud

mu yaun nagtitindug ha guwa', mabaya' dumā magkita' kaymu."

²¹ Laung hi Īsa kanila katān, "In hisiyu-siyu tau dumungug iban magkahagad sin Parman sin Tuhan, in siya yan taymanghud ku usug-babai iban ina' ku da isab."

Pahundungun hi Īsa in Hunus

(Mat. 8:23-27; Mk. 4:35-41)

²² Manjari, hambuuk adlaw simakat hi Īsa iban sin manga mulid niya pa hambuuk kumpit asibi'. Laung niya ha manga mulid niya, "Sūng kitaniyu umuntas pa hansipak hunasan." Na, imuntas na sila. ²³ Ha sa'bu nila ha dān pa, nakatūg hi Īsa. Sakali magtūy himuyup in hangin makusug sarta' nagsimpuwak na in alun pa lawm kumpit nila, hangkan ha lawm kapiligruhan tuud sila.

²⁴ Na, kiyadtu sin manga mulid niya hi Īsa ampa biyati'. Laung nila, "Tuwan! Tuwan! Magmula na kitaniyu!"

Na, nagbangun hi Īsa ampa niya diyaak in hangin iban sin alun pahundungun bat makusug tuud in alun. Na, saruun-duun liminaw in hula'. ²⁵ Laung niya kanila, "Nakapakain na in pangandul niyu?"

Sagawa' kiyublaan iban miyuga' sila. Laung nila pakaniya-pakaniya, "Hisiyu baha' tuud in tau ini? Minsan in hangin iban alun daakun niya iban magkahagad da kaniya!"

Pauliun hi Īsa in Tau Siyusūd sin Saytan Mataud

(Mat. 8:28-34; Mk. 5:1-20)

²⁶ Pag'ubus, limanjal na timulak hi Īsa iban sin manga mulid niya pa hula' Girasa, amu in hula' ha hansipak sin dagat dayn ha Jalil. ²⁷ Sakali pagnaug na mayan hi Īsa pa ginlupaan, biyāk siya sin hambuuk tau dayn ha dāira, amu in siyusūd sin manga saytan. In tau ini malugay na naghuhubu' iban di' maghula' ha bāy, sagawa' didtu siya naghula' ha lawm sungab batu pangungubulan sin tau. ²⁸ Pagkita' niya kan Īsa, similawak siya makusug ampa siya simujud pa tungud siki hi Īsa. Laung niya, “Unu in kabayaan mu kaku', Īsa, amu in Anak Tuhan Mahatinggi? Andu' pangayuun ku kaymu, ayaw mu aku binsanaa!” ²⁹ Nakapamung siya biya' ha yan sabab iyuldinan hi Īsa in manga saytan papaguwaun dayn ha lawm baran niya. Nakamataud na in tau ini siyūd saytan iban min-san siya kiyalabusu kadinahan in siki lima niya makapaguy da siya. Pagbugtu'-bugtuun niya in manga bilanggu', ubus ampa siya dāhun sin saytan pa hula' paslangan mahunit paghulaan.

³⁰ Laung hi Īsa kaniya, “Hisiyu in ngān mu?”

“In ngān ku hi Ibuhan,” in sambung niya sabab mataud saytan in nakasūd pa lawm baran niya. ³¹ Na, piyangayu' junjung sin manga saytan kan Īsa bang mayan sila di' pakadtuun pa hula' tigub-tiguban pagbibinasahan kanila.

³² Manjari ini awn manga babuy mataud nagbabaan didtu ha pigi' būd nagkakaun. Na, nangayu' junjung in manga saytan kan Īsa bang mayan sila pasurun pa lawm baran sin manga babuy. Na, diyulan sila hi Īsa. ³³ Na, gimuwa'

na in manga saytan dayn ha baran sin tau ampa sila limin madtu pa manga babuy. Na, magtuy in manga babuy nagbaan-baan limungtud dimagan dayn ha pangpang pa baba'. Nakatuy sila pa lawm dagat iban nalu'mus sila katān.

³⁴ Na, pagkita' sin manga tau nag'iipāt ha manga babuy sin biya' hādtu, magtuy sila dimagan madtu pa dāira iban pa kagimbahan nanuysuy ha manga tau pasal sin kīta' nila.

³⁵ Na, miyadtu na in manga tau nyimata' sin suysuy diyungug nila. Pagdatung nila mawn kan Īsa, kīta' nila in tau amu in bakas siyusūd sin saytan mataud, duun naglilingkud ha daig siki hi Īsa. Nagtatamung na siya iban ha lawm sayu na siya. Na, miyuga' in tau katān.

³⁶ Na, in manga tau amu in duun nakakita', nanuysuy ha manga tau bang biya' diin in kauli' ha tau siyusūd saytan. ³⁷ Na, piyangayu' sin tau katān ha hula' Girasa kan Īsa papaigun siya sabab landu' tuud sila miyuga'. Hangkan nagbalik na hinda Īsa pa kumpit nila ampa sila minīg.

³⁸ In tau bakas siyusūd saytan nangayu' jung kan Īsa, laung niya. "Tuan, paagara aku kaymu."

Sagawa' wala' siya piyaagad hi Īsa. ³⁹ Laung hi Īsa kaniya, "Uwi' na kaw pa hula' mu ampa kaw panuysuy sin nahinang sin Tuhan kaymu."

Na, kiyadtu liyatag sin tau ini in lawm dāira siyuysuyan in manga tau sin nahinang kaniya hi Īsa.

Mabuhi' in Bata' Babai Patay iban Kaulian in Babai Tagasakit

(Mat. 9:18-26; Mk. 5:21-43)

⁴⁰ Na, nakabalik mayan hinda Īsa pa hansipak sin dagat hiyulmat siya sin manga tau sabab asal sila katān nagtatagad kaniya. ⁴¹ Sakali awn hambuuk tau pagngānan hi Jayrus in nākawn. Hambuuk siya nakura' sin langgal didtu. Pagkawn niya, simujud siya pa tungud siki hi Īsa, ampa niya jiyunjung paagarun hi Īsa pa bāy niya, ⁴² sabab in hambuuk-buuk anak niya babai, umul hangpu' tagduwa, nagdarā na napas.

Na, miyagad na hi Īsa. Naririgpit siya sin manga tau mataud miyamagad kaniya dayn ha kīd pa kīd niya. ⁴³ Sakali awn isab duun hambuuk babai nasasakit pagguwaan dugu', hangpu' tagduwa tahun na in lugay niya. Naubus na in katān unu-unu niya piyagbayad ha manga mangungubat sagawa' wayruun makauli' sin sakit niya. ⁴⁴ Na miyadtu siya simuuk pa taykud hi Īsa, ampa niya kiyaputan in duhul juba hi Īsa. Na, saruun-duun himundung in pagguwa' sin dugu' niya. ⁴⁵ Sakali laung hi Īsa, "Hisiyu in kimaput kāku'?"

Na, namaylu in tau katān. Laung hi Pitrus, "Tuwan, kīta' mu na in banus sin tau yan ha katilibut mu iban naririgpit na kaw sin manga tau."

⁴⁶ Sagawa' laung hi Īsa, "Awn tuud tau kimaput kāku' sabab kaingatan ku bang awn kaulian dayn ha barakat ku."

⁴⁷ Na, pagkita' sin babai sin kiyaingatan na in nahinang niya, namidpid siya, sarta' miyawn siya simujud pa tungud siki hi Īsa. Duun ha alupan sin tau katān, biyaytaan niya hi Īsa bang mayta' niya siya kiyaputan iban pasal sin saruun-duun pag'uli sin sakit niya. ⁴⁸ Laung hi Īsa kaniya, “Inda', in kusug sin parachaya iban pangandul mu, amu in nakauli' kaymu. Uwi' na kaw iban pasannyanga na in lawm atay mu.”

⁴⁹ Ha sa'bu hi Īsa nagbibichara ha babai yaun, awn nākawn hambuuk tau dayn ha bāy hi Jayrus. Laung niya kan Jayrus, “In anak mu miyatay na. Ayaw mu na paluuga madtu in Tuwan Guru.”

⁵⁰ Sagawa' diyungug hi Īsa in bayta' sin tau yaun. Hangkan, laung niya kan Jayrus, “Ayaw kaw masusa. Pagparachaya sadja kaw, ampa siya kaulian.”

⁵¹ Pagdatung hinda Īsa pa bāy, wala' siya nagpaagad tau simūd pa lawm bāy. Amura in piyaagad niya hinda Pitrus, Yahiya, Ya'kub iban sin ina'-ama' sin bata'. ⁵² In tau katān ha lawm bāy nagtatangis iban nagmamatay. Laung hi Īsa kanila, “Ayaw kamu magtangis. In bata' wala' miyatay, sagawa' natūg sadja siya!”

⁵³ Na, piyagkatawahan siya sin manga tau, sabab kiyaingatan nila sin tantu tuud patay na in bata'. ⁵⁴ Sagawa' kiyaputan hi Īsa in lima sin bata' ampa siya namung, laung niya, “Bangun kaw, Inda'!” ⁵⁵ Na, nabuhi' nagbalik in bata' iban nagbangun saruun-duun. Pag'ubus ampa hi Īsa nag'iyan paparihilan kakaun in bata'. ⁵⁶ Na,

nahaylan in ina'-ama' sin bata', sagawa' ibut-ibutan tuud sila hi Īsa di' pabaytaun minsan hisiyu sin pasal nahinang niya.

9

Daakun na hi Īsa Magnasihat in Hangpu' Tagduwa Mulid Niya

(Mat. 10:5-15; Mk. 6:7-13)

¹ Manjari tiyawag hi Īsa mawn kaniya in hangpu' tagduwa mulid niya ampa niya sila dihilan kusug iban kawasa magpaguwa' sin katān saytan dayn ha lawm baran sin manga tau iban magpauli' sin manga sakit sin manga tau. ² Na, pag'ubus diyaak niya in manga mulid niya magnasihat pa kahula'-hulaan pasal sin pamarinta sin Tuhan iban magpauli' ha manga nasasakit. ³ Pag'ubus niya namichara ha ini, laung niya. “Ayaw kamu magdā unu-unu ha panaw niyu. Ayaw kamu magdā tungkud, pagluluunan sin kapanyapan niyu, kakaun, sin, iban ayaw kamu magdā badju' dugaing dayn sin ha baran niyu. ⁴ Hawnu-hawnu bāy kakadtuan niyu, bang marayaw in pag'asip kaniyu, duun na kamu hanti' ha bāy yan, ha salugay niyu duun ha kawman yan. ⁵ Na, bang kamu mākawin pa kawman sin manga tau amu in di' mag'asip kaniyu, ig kamu dayn ha kawman yan ampa niyu paspasi in bagunbun dayn ha siki niyu (ha supaya mapakita' niyu in tanda' sin in kamu puas na dayn kanila).”

⁶ Na, miyanaw na in manga mulid hi Īsa pa manga katān lūngan nagnasihat sin Bayta'

Marayaw iban nagpauli' ha manga tau nasasakit haunu-haunu in kahapitan nila.

*Mahilu in Pamikil hi Hirud
(Mat. 14:1-12; Mk. 6:14-29)*

⁷ Manjari kiyarungugan mayan hi Hirud, amu in namamarinta ha Jalil, in manga katān nahinang hi Īsa nahilu tuud in pamikil niya sabab laung sin kaibanan in hi Īsa amuna hi Yahiya Mangliligu' nabuhi' nagbalik. ⁸ Laung isab sin kaibanan in hi Īsa amuna hi Nabi Ilyas nagbalik pa dunya iban laung isab sin kaibanan hambuuk siya nabi sin masa nakauna nabuhi' nagbalik. ⁹ Laung hi Hirud, "In hi Yahiya piyapunggulan ku liug, sagawa' hisiyu baha' in tau ini diyungug ku nakahinang sin manga mu'jijat ini?" Hangkan mabaya' tuud siya dumā magkita' kan Īsa.

*Pakaunun hi Īsa in Lima Ngaibu Tau
(Mat. 14:13-21; Mk. 6:30-44; Yh. 6:1-14)*

¹⁰ Sakali nakabalik na in manga kiyawakilan hi Īsa, iban biyaytaan nila hi Īsa sin katān nahinang nila. Piyaagad niya kaniya in manga kiyawakilan niya ampa sila miyadtu pa hambuuk dāira pagngānan Bitsayda. Sila-sila sadja in miyadtu. ¹¹ Sakali imurul kaniya in manga tau mataud nakaingat mayan bang piyakain siya. Iyasip niya marayaw in manga tau iban niyasihatan niya sila pasal sin pamarinta sin Tuhan. Iban napauli' niya isab in manga tau taga sakit hisiyu-siyu sila magkagunahan sin tabang niya.

¹² Na, pagga sin magsasadlup na in suga miyawn na kan Īsa in hangpu' tagduwa mulid niya, laung nila, “Tuwan, marayaw pa pakad-tuun mu in manga tau pa manga lūngan iban pa manga bāy sin manga mag'uuma amu in masuuk mari bat sila makabāk kakaun iban lugal pagtūgan nila sabab wayruun tau naghuhula' ha hula' ini.”

¹³ Sagawa' laung hi Īsa kanila, “Kamu na in dumihil kakaun kanila.”

In sambung nila, “Na, amura lima tinapay iban duwa ista' in kakaun natu' ini. Unu in kabayaan mu hinangun namu'? Madtu ka kami mamī kakaun hipakaun ha manga tau mataud ini?”

¹⁴ (Awn manga lima ngaibu in taud sin manga tau, amu in usug sadja.)

Laung hi Īsa ha manga mulid niya, “Papalingkura niyu in manga tau kay'man-kay'man hangka-tumpuk.”

¹⁵ Na, iyagad sin manga mulid niya in bayta' niya. ¹⁶ Nakalingkud mayan in manga tau, kiyawa' hi Īsa in lima tinapay iban duwa ista'. Himangad siya pa taas langit ampa siya nagsarang-sukul pa Tuhan. Pag'ubus niya piyag'utud-utud in manga tinapay, diyuhal niya pa manga mulid niya ampa piyarihil pa manga tau. ¹⁷ Na, nakakaun in tau katān iban kiyansuban sila. Pag'ubus sin manga tau nagkaun, tīpun sin manga mulid hi Īsa in nakapin kakaun. Nakahipu' sila hangpu' tagduwa ambung.

*In Pamung hi Pitrus Pasal hi Īsa
(Mat. 16:13-19; Mk. 8:27-29)*

18 Manjari hambuuk adlaw duun hi Īsa isa-isa niya nangangarap pa Tuhan. Sakali miyawñ kaniya in manga mulid niya.

Laung hi Īsa kanila, “Bang ha bichara sin manga tau, hisiyu kunu' aku?”

19 In sambung nila, “Laung sin kaibanan tau ikaw kunu' hi Yahiya Mangliligu'. Na, in kaibanan isab laung nila, ikaw kunu' hi Ilyas. Ampa isab in kaibanan laung nila, hambuuk kaw kunu' nabi sin masa nakauna yadtu amu in nabuhi' nagbalik.”

20 Na, laung hi Īsa kanila, “Na, bang kamu, hisiyu aku?”

In sambung hi Pitrus, “Ikaw in Almasi (amu kiyawakilan sin Tuhan magbaya' ha unu-unu katān).”

Mamichara hi Īsa Pasal sin Kabinsanaan iban Kamatay Niya

(Mat. 16:20-28; Mk. 8:30-9:1)

21 Na, ibut-ibutan tuud sila hi Īsa di' pabay-taun minsan hisiyu sin pasal ini. 22 Laung niya pa isab kanila. “In aku amu in Anak Mānusiya' subay tuud makalabay kabinsanaan dakula' iban kahukawan tuud aku sin manga nagtatau-maas ha hula', sin manga nakura' kaimaman iban sin manga guru sin sara' agama. Hipapatay nila aku, sagawa' ha hikatū sin adlaw dayñ ha kamatay kāku' mabuhi' da aku magbalik.”

23 Iban laung niya kanila katān, “Bang awñ tau mabaya' magad kāku', subay agarun niya in kabayaan ku bukun in kabayaan niya. Subay

siya mangaku sin katān haggut-pasu' ha ku'nu-ku'nu waktu minsan siya mapatay ha pasal ku ampa siya tūpun magad kaku'. ²⁴ Karna' hisiyu-siyu in maūg ha kabuhi' niya iban magpikil sadja sin kabayaan niya, tantu mapatay da siya. Sagawa' hisiyu-siyu in di' maūg ha kabuhi' niya minsan siya mapatay ha pasal ku, tantu makabaak siya kabuhi' salama-lama. ²⁵ Sabab unu in kapūsan sin hambuuk tau magparūl sadja sin katān kanapsuhan niya dī ha dunya bang ha adlaw mahuli masiksa' da in nyawa niya ha lawm narka'? ²⁶ Na, hisiyu-siyu in masipug imiyan sin agad siya kaku' iban masipug magad sin manga hindu' ku, na in aku amu in Anak Mānusiya' masipug da isab imiyan sin in siya agad kaku' bang aku magbalik na mari pa dunya iban sin manga malāikat. Pagbalik ku mari nalilibut aku sin sahaya ku iban sin sahaya sin Ama' Tuhan, iban sin manga malāikat. ²⁷ Ini in mattan hibayta' ku kaniyu. Awn kaibanan dī kaniyu in masi pa buhi' sampay maabut in waktu kamasahan nila dumatung in pamarinta sin Tuhan."

Mapinda in Lupa hi Īsa
(*Mat. 17:1-8; Mk. 9:2-8*)

²⁸ Manjari, manga hangka-pitu na in nakalabay pag'ubus niya namung sin manga pasal yan, diyā hi Īsa timukad hi Pitrus, hi Yahiya iban hi Ya'kub madtu pa taas būd nangarap pa Tuhan. ²⁹ Ha sa'bu niya nangangarap pa Tuhan, magtūy napinda in lupa sin pamayhuan niya iban nagsahaya tuud sin kaputi' sin tamungun

niya. ³⁰ Sakali magtūy awn duwa tau duun iban hi Īsa nagbichara. In duwangka-tau ini hi Musa kay Ilyas, manga nabi amu in malugay na nanaykud dayn ha dunya. ³¹ Nagsasahaya sila nagpanyata' mawn kan Īsa. Nagbichara sila iban hi Īsa pasal sin kamatay hi Īsa ha Awrusalam (Baytal Makdis) amu in masuuk na dumatung ha susūngun iban amu in dumihil kamakbulan ha maksud sin Tuhan. ³² Na, in hi Pitrus iban sin duwa iban niya nahahaluk natūg, sagawa' nakabati' sila iban kīta' nila nagsahaya hi Īsa iban sin duwa tau nagtitindug duun. ³³ Sūng mayan mīg in duwa tau ini, laung hi Pitrus kan Īsa, “Tuwan, marayaw tuud isab sin yari kami dī! Hinangan namu' kamu tū panggung, hambuuk kaymu, hambuuk kan Musa iban hambuuk kan Ilyas.” (Biya' hantang bukun ha lawm sayu hi Pitrus namung sin biya' ha yan.)

³⁴ Ha sa'bu niya pa nagbibichara, awn gabun gimuwa' sarta' kiyalambungan sila. Na, miyuga' tuud in manga mulid hi Īsa kiyalambungan mayan sila sin gabun. ³⁵ Sakali awn na kiyarungugan nila suwara dayn ha gabun. Amu agi sin suwara, “Amu na ini in Anak ku, amu in asal kiyasukuan ku huminang sin maksud ku. Dungug kamu sin hindu' niya!”

³⁶ Himundung mayan in suwara, amu daku-man hi Īsa in kīta' nila duun. Na, wala' tuud nagkayba' in manga mulid hi Īsa sin manga pasal ini. Iban ha waktu yadtu wala' tuud sila namayta' minsan hisiyu pasal sin manga kīta' nila.

*Pauliun hi Īsa in Bata' Siyusūd Saytan
(Mat. 17:14-18; Mk. 9:14-27)*

³⁷ Na, pag'adlaw hambuuk limūd na hi Īsa iban sin tū mulid niya dayn ha taas būd. Biyāk hi Īsa sin manga tau mataud. ³⁸ Sakali awn duun hambuuk tau in imulak, laung niya, “Tuwan Guru, pangayuun ku junjung kaymu. Kaluuyi in anak ku usug. Tunggal siya anak ku. ³⁹ Magtagha' sadja siya magsilawak iban dumakdak magpaspad bang siya sūrun na saytan. Magbukal-bukal in simud niya iban agun siya di' paghundungan binasahun sampay wayruun na makapin kusug niya. ⁴⁰ Jiyunjung ku ha manga mulid mu papaguwaun in saytan dayn ha lawm baran sin anak ku, sagawa' di' nila mahinang.”

⁴¹ In sambung hi Īsa, “Andu', in manga tau sin masa ini wayruun tuud pangandul pa Tuhan iban bingkuk tuud in pamikil. Maunu pa in lugay ku dimī kaniyu ampa niyu kahātihan in kusug sin kawasa sin Tuhan? Maunu pa in lugay sandalan ku ampa kamu magparachaya?” Pag'ubus laung niya ha tau, “Dāha mari kaku' in anak mu.”

⁴² Nakasuuk mayan mawn in bata', dimakdak siya pa lupa' sarta' nagpaspad na siya sabab sin saytan ha lawm baran niya. Sagawa' iyuldinan hi Īsa in saytan paguwaun sarta' kiyaulian na in bata'. Na, piyakadtu niya na in bata' pa ama' niya. ⁴³ Na, nahaylan tuud in tau katān pagkita' nila sin kusug sin kawasa sin Tuhan.

Mamichara hi Īsa Magbalik Pasal sin Kamatay

*Niya**(Mat. 17:22-23; Mk. 9:30-32)*

Na, ha sa'bu sin manga tau katān masi namān nag'iinu-inu pasal sin manga katān nahinang hi Īsa, namung hi Īsa ha manga mulid niya, laung niya, ⁴⁴ “Ayaw niyu kalupahi in hibayta' ku bihaun kaniyu! In aku amu in Anak Mānusiya' masuk na hiungsud pa lawm lima sin manga tau.” ⁴⁵ Sagawa' wala' kiyahātihan sin manga mulid niya in maana sin bichara niya, sabab in yan lilibun dayn kanila bat nila di' kaingatan. Iban mabuga' isab sila mangasubu kan Īsa sin pasal yan.

*Hisiyu in Itungun Mataas Tuud ha Lawm Pamarinta sin Tuhan**(Mat. 18:1-5; Mk. 9:33-37)*

⁴⁶ Sakali naglugat in manga mulid hi Īsa pasal bang hisiyu in mataas tuud dayn kanila. ⁴⁷ Kiyaiingatan hi Īsa bang unu in pīpikil nila. Hangkan kimawa' siya hambuuk bata'-bata' ampa niya piyatindug ha daig niya. ⁴⁸ Ubus ampa siya namung, laung niya, “Hisiyu-siyu in magparuli tuud ha bata'-bata' biya' ha ini, sabab-karna' agad siya kaku', na biya' da tuud isab baran ku in piyaruli niya, iban hisiyu-siyu in magparuli kaku', na piyaruli niya da isab in nagdaak mari kaku'. Sabab hisiyu-siyu dayn kaniyu in magpatibaba' amu in itungun sin Tuhan labi mataas dayn ha katān.”

*Hisiyu in Bukun Kimukuntara kan Īsa Agad Kaniya**(Mk. 9:38-40)*

⁴⁹ Namung hi Yahiya, laung niya, “Tuwan, awn kīta' namu' hambuuk tau simabbut sin ngān mu nagpaguwa' manga saytan dayn ha lawm baran sin tau. Liyāng namu' siya sabab bukun siya agad kātu'niyu.”

⁵⁰ “Ayaw niyu siya lāngi,” laung hi Īsa kan Yahiya iban sin manga kaibanan mulid niya, “sabab hisiyu-siyu in bukun kimukuntara kaniyu na amuna in agad kaniyu.”

Di' Parulihun sin Manga Tau Samariya hi Īsa

⁵¹ Manjari pagga magsusuuk na in waktu sin pagbalik hi Īsa pa surga', hiyambuuk niya na in pikilan niya sin madtu siya pa Awrusalam (Baytal Makdis). Na miyanaw na siya. ⁵² Nagdaak siya manga tau miyuna dayn kaniya madtu pa hambuuk kawman ha hula' Samariya ha supaya makapagsakap in manga tau datungan niya. ⁵³ Sagawa' in manga tau didtu ha kawman yadtu di' mabaya' magparuli kan Īsa sabab matampal kanila sin harap pa Awrusalam (Baytal Makdis) in gawi hi Īsa. ⁵⁴ Na, pag'ingat sin duwa mulid niya, hi Ya'kub kay Yahiya, sin di' magparuli kan Īsa in manga tau, diyugalan sila. Laung nila kan Īsa, “Panghu', mabaya' kaw mangayu' kami duwaa bang mayan sila panaugan kāyu dayn ha langit bat sila maubus mapatay?”

⁵⁵ Iyatud sila hi Īsa ampa piyag'amahan.

⁵⁶ Pag'ubus ampa hi Īsa iban sin manga mulid niya limanjal pa dugaing kawman.

*In Manga Tau Apit Magad kan Īsa
(Mat. 8:19-22)*

57 Sakali ha sa'bu nila miyamanaw, awn hambuuk tau imiyan kan Īsa, laung niya, “Tuwan, magad aku kaymu minsan kaw pakain.”

58 In sambung hi Īsa kaniya, “In manga iru' talun awn lugal pag'uwian nila iban in kamanuk-manukan awn pugad paghali-halihan nila, sagawa' in aku amu in Anak Mānusiya' wayruun tantu lugal pagtūgan iban paghali-halihan ku.”

59 Laung hi Īsa ha hambuuk tau, “Agad na kaw kāku'.”

Sagawa' laung sin tau, “Huun, Tuwan, sa' pauwia naa aku magbalik pa bāy. Bang ku hikakubul na in ama' ku, ampa aku mari magbalik magad kaymu.”

60 Sagawa' laung hi Īsa kaniya, “Ayaw na kaw mabimbang sin pasal yan, sabab in manga tau patay (in pagtaat nila pa Tuhan), amu in matūp magkubul ha manga patay. Kadtu na kaw pagpamahalayak pasal sin pamarinta sin Tuhan.”

61 Laung sin hambuuk tau, “Tuwan, magad aku kaymu, sagawa' pakadtua naa aku muna pa bāy mamaid ha manga anak-asawa ku.”

62 Laung hi Īsa kaniya, “Hisiyu-siyu in mag'araru ampa siya daran naglilingi' pa ulihan, hāti niya, wayruun ha lawm pikilan niya in pag'araru niya. Mataud dugaing in pipikil niya. Damikkiyan, in tau mabaya' magad kāku', ampa awn pa dugaing kabimbangan niya, na hāti niya di' siya tūpun lumamud ha lawm pamarinta sin Tuhan.”

10

Daakun hi Īsa Magnasīhat in Kapituwan-tagduwa Tau

¹ Pag'ubus yadtu awn isab kapituwan-tagduwa tau in pini' sin Panghu' papagnasīhatun pa manga kawman iban kahula'-hulaan amu in sūng niya da isab kadtuun baran niya. Piya-pagbunyug niya duwa-ruwangka-tau in manga diyaak niya piyauna dayn kaniya. ² Laung niya kanila, "In manga tau (mabaya' na magad ha hindu' sin Bayta' Marayaw) biya' sapantun manga bunga sin tiyanum amu in tūp na tuud pusuun, sagawa' hangkatiyu' da in magpupusu'. Hangkan pangayu'-ngayu' kamu duwaa ha tagdapu sin tiyanum bang mayan siya magdaak mari manga tau tumabang magpusu' sin manga bunga sin tiyanum. ³ Kadtu na kamu. In kamu yan biya' sapantun manga anak bili-bili pakadtuun pa lawm baanan iru' talun amu in mangan-gaun kanila. ⁴ Ayaw na kamu magsusa magdā pitaka', atawa pagluluunan sin kapanyapan niyu atawa tawmpa'. Ayaw na kamu humundung sumagina ha manga tau hipaglanggal niyu ha dān.

⁵ "Bang kamu sumūd pa lawm bāy sin tau haunu-haunu, magtūy niyu pangayui duwaa pa marayaw. Laung niyu, 'Bang mayan awn kasannyangan sin lawm bāy ini.' ⁶ Na, bang in manga tau ha lawm bāy yan tūpun dihilan kasannyangan, na maawn in kasannyangan piyangayu' niyu duwaa kanila. Sagawa' bang sila di' tūpun dihilan kasannyangan, na di'

maawn in kasannyangan piyangayu' niyu duwaa kanila. ⁷ Tutug kamu ha hambuuk bāy. Kauna iban inuma niyu in unu-unu hilabut nila kaniyu, sabab amu yan in balanja' niyu. Karna' in manga maghihinang tūp gadjihan sin manga tau piyaghulas-sangsaan nila. Ayaw na kamu maglayn dayn ha hambuuk bāy pa hambuuk bāy.

⁸ “Ku'nu-ku'nu kamu makakawn pa hambuuk kawman, ampa kamu hulmatun sin manga tau, kauna in unu-unu hilabut kaniyu. ⁹ Paulia niyu in manga nasasakit ha kawman yan iban baytai niyu in manga tau duun, laung niyu, ‘In pamarinta sin Tuhan yari na dimatung kaniyu.’ ¹⁰ Sagawa' ku'nu-ku'nu kamu makakawn pa hambuuk kawman, ampa kamu di' asipun sin manga tau, kadtu kamu pa manga karān-dānan ampa niyu iyana in manga tau, laung niyu, ¹¹ ‘Minsan in bagunbun dayn ha hula' ini amu in mikit ha siki namu' pakpakun namu' da, (amu in tanda' sin di' na kamu parulihun namu'). Sagawa' ini in tumtuma niyu. In pamarinta sin Tuhan bakas na dī kaniyu.’ ” ¹² Na, laung hi Īsa, “Baytaan ta kamu, bang ha adlaw paghukum na ha manga mānusiya', mabuggat pa in hukuman hibutang sin Tuhan ha manga tau ha kawman yan dayn sin hukuman hibutang niya ha manga tau sin hula' Sudum, (amu in hula' bakas tanyag in kangian niya).”

In Manga Kawman Di' Magparachaya ha Almasi
(Mat. 11:20-24)

13 “Andu', in kamu yan manga tau Kurasin iban manga tau Bitsayda di' hikasipat in kasusah-an niyu ha susūngun! Sabab mayta'? Mataud mu'jijat bakas piyakita' kaniyu, sagawa' wala' niyu da iyasip. Malayngkan bang in manga mu'jijat yan napakita' muna ha manga tau ha dāira Tirus iban ha dāira Sidun, tantu magtūy sila magsulug badju' karut iban magbutang abu pa ū nila, tanda' sin piyagtawbatan nila na in dusa nila. 14 Na bang ha adlaw paghukum na ha manga mānusiya', mabuggat in hukuman hibutang sin Tuhan kaniyu. Labi pa in buggat niya dayn sin hukuman hibutang pa manga tau Tirus iban manga tau Sidun. 15 Na, in manga kamu isab manga tau Kapirnaum, nagbantug-bantug kamu sin makasampay kamu pa surga'. Sagawa' narka' in sampayan niyu!”

16 Na, laung hi Īsa ha manga mulid niya, “Hisiyu-siyu in dumungug kaniyu, sali' da aku in diyungug niya. Damikkiyan, hisiyu-siyu in sumulak kaniyu, sali' da aku in siyulak niya, iban hisiyu-siyu in sumulak kaku' biya' niya da isab siyulak in nagdaak kaku'.”

In Pag'uwi' sin Manga Kapituwan-tagduwa Tau Naraak Nagnasihāt

17 Manjari nakabalik na in manga kapituwan-tagduwa tau naraak niya nagnasihāt. Landu' tuud sila kiyūgan. Laung nila kan Īsa, “Panghu', minsan in manga saytan ha lawm baran sin manga tau nagkahagad da sin uldin namu', pagsabbut namu' sin ngān mu!”

18 In sambung hi Īsa kanila, “Mattan tuud yan, sabab kīta' ku in Saytan Puntukan nahulug biya' sin kasay sin kilat magsi'nag ha langit. Diyaug in kusug niya. 19 Kitaa niyu ba, dihilan ta kamu barakat ha supaya minsan kamu makagiik hās atawa tangangngang di' kamu maunu. Iban ha supaya kamu isab di' daugun sin katān kusug sin Saytan Puntukan, amu in kuntara taniyu. Way tuud makamula kaniyu minsan unu. 20 Malayngkan, subay kamu makuyag bukun pasal kapag'agihan niyu in manga saytan, sagawa' pasal sin kiyasulat na in manga ngān niyu ha surga'.”

Magkūg-kuyag hi Īsa
(Mat. 11:25-27; 13:16-17)

21 Na sarta' ha waktu da isab yan, in hi Īsa nahipu' sin kakuyagan dīhil kaniya sin Rū sin Tuhan. Laung niya, “Ya Ama' ku, ikaw da in makapagbaya' sin unu-unu katān ha langit iban dunya! Magsukul tuud aku kaymu, sabab in piyaglimbung mu dayn ha tau taga ingat sampay taga pangadji', amuna in piyahāti mu ha manga tau awam. Na, in yan mattan tuud, Ama' ku, sabab biya' ha yan in kabayaan mu maawn.”

22 Laung pa isab hi Īsa, “Kiyarihil na kāku' sin Tuhan, Ama' ku in unu-unu katān. Wayruun makaingat tuud kāku' amu in Anak Tuhan luwal da in Ama' Tuhan. Damikkiyan da isab wayruun na makaingat tuud ha Ama' Tuhan luwal da aku, amu in Anak niya, iban sin manga tau amu in miyaksud ku paingatun.”

²³ Pag'ubus, ampa hi Īsa himarap pa manga mulid niya ampa siya namung kanila ha wayruun tau dugaing makarungug kanila. Laung niya, “Awn da karayawan niyu sabab nakakita' na kamu sin manga piyakita' sin Tuhan kaniyu! ²⁴ Baytaan ta kamu, mataud in manga nabi iban manga sultan ha masa nakauna yadtu in mabaya' tuud kumita' sin manga kīkita' niyu bihaun, sagawa' wala' nila kīta'. Iban mabaya' tuud sila dumungug sin manga diyurungug niyu bihaun, sagawa' wala' nila diyungug.”

Isturi Dalil Pasal sin Tau Marayaw dayn ha Samariya, amu in Bangsa Kaastulan sin Manga Yahudi

²⁵ Sakali awn hambuuk guru, amu in mapanday tuud pasal sin sara' agama in miyawm sumulay lumusut kan Īsa ha bichara. Laung niya, “Tuwān, unu in hinangun ku ha supaya aku kasukuan sin kabuhi' salama-lama?”

²⁶ In sambung hi Īsa kaniya, “Unu in bayta' ha lawm Kitab sin sara' daakan naug dayn kan Musa? Biya' diin in panghāti mu?”

²⁷ In sambung sin guru, “In bayta' sin Kitab, ‘Wajib puspusun niyu in lasa niyu ha Tuhan, Panghu' niyu, labi dayn ha unu-unu katān ha lawm atay niyu, ha kabuhi' niyu iban ha lawm pikilan niyu, iban di' niyu hipag'ūg kaniya in hulas-sangsa' niyu. Iban subay in lasa niyu ha pagkahi niyu mānusiya', biya' sin lasa niyu ha baran niyu.’ ”

28 “Nakaamu tuud in sambung mu,” laung hi Īsa. “Kahagara in manga daakan yan bat awn kabuhi' mu salama-lama.”

29 Sagawa' in kabayaan sin guru sin sara' agama wayruun sawayun kaniya hi Īsa. Hangkan iyasubu niya hi Īsa, laung niya, “Hisiyu baha' in pagkahi ku subay kalasahan ku?”

30 In sambung hi Īsa, “Awn yaun hambuuk tau Yahudi limūd dayn ha Awrusalam (Baytal Makdis) madtu pa Ariha. Sakali ha sa'bu niya ha dān pa, liyangpasan siya sin manga tau mangī'. Hiyubuan siya ampa bīnasa tuud. Wala' siya hiyundungan bīnasa sampay agun-agun na siya matay ampa minīg in manga manglalangpas.

31 Sakali nagtagha' isab awn hambuuk imam Yahudi in limabay dayn ha dān yaun. Sagawa' pagkita' niya ha tau bakas liyangpasan, simiku' siya pa hansipak sin dān limabay dayn ha kalayuan. 32 Damikkiyan, awn da isab hambuuk bilal Yahudi in nakalabay. Sagawa' iyatud niya sadja in tau bakas liyangpasan, ubus ampa siya simiku' limabay ha hansipak sin dān. 33 Manjari awn hambuuk tau Samariya in nakalabay isab dayn ha dān yaun. Piyaglanggal niya in tau kiyalangpasan. Pagkita' niya ha tau, limuuy tuud siya. 34 Kiyadtu niya in tau iyubatan in pali' sin lana iban alak ampa niya piyutus. Pag'ubus ampa niya piyasakat in tau pa hayup piyangu-raan niya. Diyā niya in tau pa hambuuk bāy paghahantian ampa niya iyupiksa' marayaw. 35 Pag'adlaw hambuuk, giyuwa' niya in duwa pilak batu ampa niya dīhil pa tau tagdapu sin bāy

paghahantian. Laung niya ha tagdapu, 'Ipata siya marayaw. Pila-pila na in hikabalanja' mu labi dayn sin sīn ini bayaran ku kaymu paghapit ku ha uwi' ku.' "

³⁶ Na, mahuli dayn duun, laung hi Īsa. "Na, ha pikil mu hisiyu ha tūngka-tau in nagpakita' sin lasa niya ha pagkahi niya liyangpasan sin manga tau mangi'?"

³⁷ In sambung sin guru sin sara' agama, "Amu in tau limuuy iban nag'upiksa' kaniya."

Laung hi Īsa, "Na kadtu na kaw ampa mu hinanga in biya' sin nahinang niya."

Mamisita hi Īsa kan Marta iban Mariyam

³⁸ Manjari limanjala na miyanaw hi Īsa iban sin manga mulid niya. Nākawn sila pa kawman piyaghuhulaan sin hambuuk babai pagngānan hi Marta. Siyawmbibi niya hinda Īsa ha lawm bāy niya. ³⁹ Awn hambuuk taymanghud niya babai pagngānan hi Mariyam. In siya ini liminghud ha tungud siki sin Panghu' Īsa dimungug sin pagnasihat niya. ⁴⁰ Na, nahilu in ū hi Marta sin taud sin hinangun niya. Hangkan miyawn siya kan Īsa, laung niya, "Andu' Tuwan, di' mu ka maparuli in kahālan ku ini? Piyasāran aku sin taymanghud ku maghinang sin katān hinang. Bang mu baha' siya iyanun patabangun kāku'?"

⁴¹ In sambung sin Panghu' Īsa kaniya, "Marta, mayta' kaw magsusa iban magpahilu sin pikilan mu pasal sin manga unu-unu katān, ⁴² malayngkan, hambuuk da in kagunahan niyu tuud, amu in napi' hi Mariyam. In hinang niya nakaamu iban subay yan di' īgan dayn kaniya."

11

Manghindu' hi Īsa pasal sin Pagpangarap pa Tuhan

(Mat. 6:9-13; 7:7-11)

¹ Manjari awn hambuuk adlaw duun hi Īsa nangangarap pa Tuhan ha hambuuk lugal. Sakali pag'ubus niya nangarap pa Tuhan, namung in hambuuk mulid niya kaniya. Laung niya, "Panghu', hindui kami mangarap pa Tuhan, biya' kan Yahiya, hīnduan niya in manga mulid niya."

² Laung hi Īsa kanila, "Bang kamu mangarap pa Tuhan subay biya' ha ini in hibichara niyu: 'Ya Ama' namu', bang mayan lagguun sin mānusiya' in ngān mu mahasuchi. Bang mayan ikaw na in mamarinta ha mānusiya' katān.

³ Dihili kami adlaw ini sin kakaun kagunahan namu'.

⁴ Ampuna in manga dusa namu', karna' maapun namu' da isab in katān hisiyu-siyu nakarusa kāmū'.

Palayua kami dayn ha kasigpitan makapilad sin iman namu'."

⁵ Na, laung hi Īsa ha manga mulid niya, "Bang sawpama awn hambuuk dī kaniyu in madtu pa bāy sin bagay niya sin tunga' dūm ampa imiyan, laung niya, 'Bagay, pasambia ba aku tū tinapay. ⁶ Awn hambuuk bagay ku in iyampa nakaratung pa bāy ku dayn ha panawan, sagawa' wayruun kakaun hikalabut ku kaniya!'

⁷ Na, bang sawpama isab," laung hi Īsa, "in sambung sin bagay niya dayn ha lawm bāy,

amu agi, 'Ayaw na kaw manghiluhala' kaku! In lawang sin bay ku mahugut na in katambul iban yari na kami nagkukulang iban sin manga anak ku. Malisu' na aku magbangun dumuhal matun kaymu sin piyangayu' mu.' ⁸ Na, unu na in kasungan? Baytaan ta kamu, minsan in tau yan malisu' magbangun dumihil sin tinapay piyangayu' mu ha tungud sin pagbagay niyu, bang kaw matugul iban di' masipug mangayu' kaniya, di' lumugay malugus da siya dumihil sin unu-unu na kagunahan mu.

⁹ "Hangkan ini in hibayta' ku kaniyu. Ayaw kamu masumu mangayu' sabab tantu karihilan da kamu. Ayaw kamu masumu lumawag sabab tantu makabak da kamu. Ayaw kamu masumu kumu'ku' sin lawang sabab tantu kaukaban da kamu. ¹⁰ Karna' hisiyu-siyu in mangayu', karihilan siya. In hisiyu-siyu lumawag makabak siya iban in hisiyu-siyu kumu'ku' sin lawang kaukaban siya, minsan hisiyu.

¹¹ "Na, asubuhun ta kamu manga kaamaan. Dihilan niyu ka has in anak niyu bang mangayu' ista' kaniyu? ¹² Atawa dihilan niyu ka siya tangangngang bang mangayu' iklug kaniyu? ¹³ Na, minsan biya' diin in ngi' niyu, maingat da isab kamu mangdihil sin unu-unu hikarayaw ha manga anak niyu. Na, amu pa ka isab in Tuhan, Ama' niyu ha surga' in di' maingat dumihil sin hikarayaw kaniyu? Patulunan niya sin Ru sin Tuhan in hisiyu-siyu mangayu' kaniya."

*Hi Isa iban hi Bilsibul
(Mat. 12:22-30; Mk. 3:20-27)*

¹⁴ Sakali awn hambuuk waktu, piyaguwa' hi Īsa in saytan umaw dayn ha lawm baran sin tau. Naumaw in tau sabab sin saytan ha lawm baran niya. Paggiuwa' sin saytan nakabichara na in tau. Na, nahaylan tuud in manga tau mataud. ¹⁵ Sagawa' laung sin kaibanan tau, “In nagdihil kaniya yan barakat magpaguwa' saytan, hi Bilsibul amu in Nakura' sin Manga Saytan.”

¹⁶ In kaibanan tau mabaya' sumulay sin barakat hi Īsa. Hangkan nangayu' sila kumita' hambuuk mu'jijjat dayn kan Īsa bat awn tanda' kakitaan nila sin bunnal tuud naraak siya sin Tuhan. ¹⁷ Sagawa' kiyaiingatan hi Īsa bang unu in ha lawm pikilan nila. Hangkan, laung niya kanila, “Bang in manga tau ha hambuuk hula' nababahagi', nagdurugaing-dugaing agaran iban nagbunu'-biyunui, na in hula' yan di' lumugay magkangī' da. Damikkiyan, bang in maglahasiya' magsagga'-siyaggai, na di' lumugay kumangī' da sila. ¹⁸ Na, hangkan bang sawpama in Saytan Puntukan magkuntara iban sin manga tindug niya, in kusug sin kawasa niya di' tumatas iban di' lumugay kumangī' na sila. Na, in agi niyu hi Bilsibul in nagdihil kāku' barakat magpaguwa' sin manga saytan. ¹⁹ Na, bang bunnal in agi niyu yan, na hisiyu baha' isab in nagdihil barakat ha manga tindug niyu magpaguwa' saytan? In manga tindug niyu, amuna in mamayta' sin kasāan sin pamikil niyu! ²⁰ Tantu in barakat ku magpaguwa' saytan bukun dayn ha Saytan Puntukan, sabab in yan nahinang ku dayn ha kusug sin kawasa sin Tuhan. Na, amu yan in tanda' magpakita' kaniyu

sin in pamarinta sin Tuhan yari na dī bihaun kaniyu.”

²¹ (Diyalil hi Īsa in Saytan Puntukan pa hambuuk tau makusug.) Laung niya, “Bang in tau makusug magjaga sin bāy niya panyap iban sin katān pakukus niya, na way kapiligruhan sin katān alta' niya. ²² Sumagawa' bang siya gubatun sin hambuuk tau labi makusug dayn kaniya tantu daugun siya. Makawa' in katān pakukus amu in piyanghalapan niya, iban sin manga alta' niya ampa pagbahagi'-bahagiun sin tau nanglangpas kaniya.

²³ “Na, hisiyu-siyu in bukun agad kāku' in siya yan kimukuntara kāku', iban hisiyu-siyu in dī' tumabang kāku' magtipun magpatibuuk ha manga tau, bat sila masuku' sin Tuhan, biya' niya da piyulak-palik in manga tau.”

*In Pagbalik sin Saytan pa Lawm Baran sin Tau
(Mat. 12:43-45)*

²⁴ Laung pa isab hi Īsa, “Bang in saytan makaguwa' na dayn ha lawm baran sin tau, maglunsulan na yan ha hula' paslangan mahunit paghulaan lumawag lugal paghali-halihan niya, sagawa' di' mayan siya makabāk lugal, laung niya ha baran niya, ‘Magbalik na aku pa lawm baran sin tau bakas kiyabutangan ku.’ ²⁵ Na, pagsūd niya magbalik, kīta' niya wayruun dugaing nakasubli kaniya ha lawm baran sin tau, lāgi' malanu' iban mahawan in lawm niya. ²⁶ Na, gumuwa' siya magbalik ampa siya dumangin pitu saytan labi pa in ngī' dayn kaniya, ubus ampa sila sumūd pa lawm baran sin tau. Na,

bang sila makasūd na katān, in kahālan sin tau yan magduruhun in ngī' dayn sin nakauna hambuuk da in saytan ha lawm baran niya.”

Pasal Kakuyagan

²⁷ Sa'bu hi Īsa nagbibichara, awn hambuuk babai dayn ha manga tau mataud in namung kan Īsa, laung niya, “Landu' in kakuyagan sin babai imanak iban nagpaduru' kaymu!”

²⁸ Sagawa' laung hi Īsa, “Labi pa in kakuyagan sin tau dumungug iban magkahagad sin Parman sin Tuhan.”

In manga Parisi Mabaya' Kumita' Tanda' sin Kawasa sin Almasi
(*Mat. 12:38-42*)

²⁹ Piyagtipunan mayan hi Īsa sin manga tau di' maambat, iyan niya sila, laung niya, “Di' hikasipat in ngī' sin manga tau ha masa ini! Mabaya' sila kumita' mu'jijat tanda' sin barakat ku, sagawa' di' sila pakitaun mu'jijat luwal da in mu'jijat biya' sin barakat kimugdan kan Yunus sin masa nakauna yadtu. ³⁰ In mu'jijat kimugdan kan Nabi Yunus amu in tanda' nagpakita' ha manga tau Niniba sin in siya bunnal naraak sin Tuhan. Damikkiyan, in mu'jijat kumugdan ha amu in Anak Mānusiya' amu in tanda' magpakita' ha manga tau sin masa ini, sin bunnal tuud naraak siya sin Tuhan. ³¹ Na, bang dumatung na in adlaw paghukum sin Tuhan ha manga mānusiya' katān, taksilun sin hambuuk Pangiyān dayn ha hula' Siba in manga tau sin masa ini. Sabab in siya minsan malayu' in hula' niya miyadtu siya dimungug sin manga

himumungan hi Sultan Sulayman amu in tau malawm tuud in ingat niya. Na, baytaan ta kamu, awn dī bihaun in labi pa dayn kan Sulayman. ³² Damikkiyan, in manga tau dayn ha hula' Niniba, bang maabut in adlaw paghukum ha manga mānusiya', manaksil da isab kaniyu. Sabab in sila, pagdungug nila sin nasihat hi Yunus, magtūy sila nagkahagad iban nagtawbat sin manga dusa nila. Na, baytaan ta kamu, awn dī bihaun kaniyu in labi pa dayn kan Yunus.”

In Atay Subay Mabuntul
(*Mat. 5:15; 6:22-23*)

³³ Laung pa isab hi Īsa, “Wayruun tau magsū' sin palitaan ubus ampa niya hitapuk atawa lukuban sin pastan. Gām mayan hibutang niya ha pagbubutangan palitaan ha supaya pagsūd sin manga tau kakitaan nila in ilaw. ³⁴ In manga mata niyu amuna in biya' sapantun ilaw sin ginhawa-baran niyu. Bang in mata niyu marayaw, (hāti niya bang mabuntul in lawm atay niyu pa Tuhan) na awn kasawahan sin pikilan niyu. Masilang niyu in hinang mabuntul iban bukun. Sagawa' bang in mata niyu bukun marayaw, (hāti niya bang bingkuk in lawm atay niyu) na biya' sin ha lawm katigidluman in pikilan niyu. Di' niyu masilang in hinang mabuntul iban bukun. ³⁵ Hangkan tantuha niyu tuud in baran niyu sin marayaw in pikilan niyu tudju pa Tuhan, bukun ha lawm katigidluman. ³⁶ Bang mabuntul in lawm atay niyu, ha wayruun tuud bingkuk-bingkuk niya, na in katān ha lawm pikilan niyu marayaw tuud. Ha

lawm kasawahan kamu biya' kamu sapantun kiyugdan sin sawa sin palitaan.”

*Pasalan sin Manga Parisi iban Guru sin Sara'
Agama*

(Mat. 23:1-36; Mk. 12:38-40)

³⁷ Sakali naubus mayan nagbichara hi Īsa, tiyaabbit siya sin hambuuk Parisi pasāwhun magkaun kaniya. Na, miyagad na hi Īsa simūd pa lawm bāy niya ampa siya limingkud kimaun.

³⁸ Na, nainu-inu in tau Parisi bang mayta' hi Īsa kimaun minsan wala' nakapanghugas tuud marayaw sin lima niya biya' sin kaagi sin manga Yahudi magsuchi sin lima nila bang sila kumaun.

³⁹ Hangkan laung sin Panghu' Īsa kanila, “In kamu manga Parisi, tuyuan niyu suchihun in anggawta'-baran iban kapanyapan niyu, sagawa' in lawm atay niyu bukun suchi sabab hipu' sin kangīan iban baya' mangulli' ha manga tau.

⁴⁰ Dupang tuud kamu! Wala' niyu ka kiyaingatan sin in nagpapanjari sin anggawta'-baran niyu amura isab in nagpapanjari sin lawm atay niyu?

⁴¹ Bang kamu mabaya' masuchi tuud ha unu-unu katān, na panabangan niyu ha manga miskin in manga alta' kiyakaputan niyu.

⁴² “Makaluuy tuud in kamu manga Parisi! Bunnal na sa matuyu' tuud kamu magdihil jakat pa Tuhan. Hiungsud niyu jakat in hambuuk sin hangpu'ka-bahagi' sin manga dahun-dahun hipagpahamut sin kakaun biya' na sin dahun-dahun pagngānan minta iban ru. Jakatan niyu isab in kaibanan tiyanum katān biya' da ha yan. Sagawa' liyupa niyu in kabuntulan iban sin lasa

niyu ha Tuhan. Na amuna yan in subay niyu bawgbugan, lāgi' subay niyu da isab di' lupahun in manga kaibanan daakan sin sara' agama.

⁴³ “Makaluuy tuud in kamu manga Parisi! Mabaya' tuud kamu lumingkud ha manga lil-inkuran tiyatagama ha manga balkanan duun ha langgal. Iban mabaya' tuud kamu salamun iban lagguun sin manga tau duun ha manga tabu'.

⁴⁴ “Makaluuy tuud kamu! Biya' kamu sin manga kubul wayruun sunduk amu in makasammal ha manga tau bang nila kagiikan.”

⁴⁵ Sakali awn hambuuk guru sin sara' agama in imiyan kan Īsa, laung niya, “Tuwan, bang kaw magbichara sin biya' ha yan, biya' da isab kami in jiyūk mu!”

⁴⁶ In sambung hi Īsa, “Makaluuy tuud isab in kamu manga guru sin sara' agama! Pabu'gatan niyu in manga tau sin manga daakan sin sara' agama, amu in di' nila marā. Malayngkan, di' kamu magpikil tumabang kanila mamawgbug sin daakan sin sara'.

⁴⁷ “Makaluuy tuud kamu! Piyalingkat niyu in paghinang sin manga tempat sin manga kanabihan bakas biyunu' sin manga kaapu'-apuan niyu.

⁴⁸ Na, in hinang niyu yan amu in nagpakita' sin kiyaamuhan kamu sin hīnang sin manga kaapu'-apuan niyu. Biyunu' nila in manga nabi, hāti kamu in nagparayaw sin tempat sin manga nabi ganti' panumtuman kanila. ⁴⁹ Dayn ha sabab yan, nagparman in Tuhan, amu in makaingat sin unu-unu katān. Amu agi niya, ‘Pakawnun ku

kanila in manga nabi iban sin manga kiyawak-
ilan ku. Sa' in kaibanan patayun nila, ampa
in kaibanan binsanaun nila.' ⁵⁰ Na, hangkan
in manga tau sin masa bihaun kugdanan sin
murka' sin Tuhan, sabab sin manga nabi biyunu'
sin manga kaapu'-apuan nila dayn ha tagna' pa
sin kapanjari sin dunya. ⁵¹ Dayn ha kabunu' kan
Hābil (amu in anak hi Apu' Adam) sampay pa
kabunu' kan Jakariyas, amu in biyunu' duun ha
ūt sin lugal pagkukulbanan iban sin Bilik Suchi.
Na, baytaan ta kamu sin mattan. In manga
tau sin masa ini amu in kugdanan sin murka'
sin Tuhan sabab sin manga katān nabunu' sin
kaapu'-apuan nila!

⁵² “Makaluuy tuud in kamu manga guru sin
sara' agama! Bang ibārat nagsūd pa lawm
bāy, giyunggungan niyu in kungsi' sin lawang bat
supaya in manga tau di' makasūd. Hāti niya
kamu in timampan sin panghāti sin manga tau
pasal sin hindu' bunnal. Di' pa sarang kaniyu
siyulak niyu in bayta' kasabunnalan, sagawa'
hawiran niyu in kaibanan mabaya' umingat sin
kasabunnalan!”

⁵³ Manjari nakaīg mayan hi Īsa dayn ha lugal
yaun, mangī' tuud in sawayan sin manga Parisi
iban guru sin sara' agama kaniya. Mataud
ginisan in piyangasubu nila kan Īsa, ⁵⁴ ha supaya
nila masaggaw hi Īsa ha bichara, bang masā' in
kasambung niya. Hāti katuntutan nila hi Īsa.

Pasal sin Pagbaw'bw' sin Manga Parisi
(Mat. 10:26-27)

¹ Sakali ha sa'bu hi Īsa duun nagsasambung-laung iban sin manga Parisi, miyawn in manga tau di' maambat in taud. Nagdigpit tuud in manga tau ibuhan, amu in pag'iyannun agun di' kahulugan jawm. Sakali bicharahan muna hi Īsa in manga mulid niya, laung niya, "Halli' kamu dayn ha pasulig sin manga Parisi, hāti niya amu in addat nila magpabaw'-baw' sadja. ² Kaingatan niyu, unu-unu in tiyatapuk tantu gumuwa' da iban unu-unu in lilibun tantu kaingatan da. ³ Hangkan, unu-unu in kiyabayta' niyu ha katigidluman gumuwa' da pa kasawahan iban unu-unu in kiyahagas-hagas niyu ha sipuk-sipuk hipamahalayak da pa mānusiya' katān.

Hisiyu in Subay Kabugaan
(Mat. 10:28-31)

⁴ "Na, baytaan ta kamu manga bagay ku, ayaw kamu mabuga' ha manga makapatay sin baran niyu, sagawa' wayruun na dugaing kamulahan mahinang nila pagpuas yadtu. ⁵ Baytaan ta kamu bang hisiyu in subay kabugaan niyu. Tuhan in subay kabugaan niyu, amu in tagakawasa lumaruk kaniyu pa narka' pag'ubus niya kamu bugtuan napas. Pagkahagad kamu kaku' sin subay Tuhan tuud in awla kabugaan niyu!

⁶ "Pikila niyu ba in manga manuk-manuk. Bukun ka in lima manuk-manuk asibi' duwa unud sīn da hipagdagang? Biya' wayruun halga' nila. Sagawa' minsan in hambuuk manuk-manuk mahalga' da ha Tuhan. ⁷ Na damikkiyan

in kamu, minsan in taud sin buhuk ha ū niyu naiitung katān sin Tuhan. Hangkan, ayaw kamu mabuga' sabab labi pa kamu māyu' mahalga' kaniya dayn ha manga manuk-manuk minsan pila in taud nila!”

*Pasal sin Pag'agad iban Pagsulak kan Īsa
(Mat. 10:32-33; 12:32; 10:19-20)*

⁸ “Iban ini in hibayta' ku kaniyu. Hisiyu-siyu in magsabunnal ha katauran tau sin agad siya kāku', amu in Anak Mānusiya', magsabunnal da isab aku ha alupan sin manga malāikat sin Tuhan sin in siya agad kāku'. ⁹ Sagawa' hisiyu-siyu in imiyan ha katauran tau sin in siya bukun agad kāku', amu in Anak Mānusiya', na umiyan da isab aku ha alupan sin manga malāikat sin Tuhan, sin in siya bukun agad kāku'.

¹⁰ “Hisiyu-siyu in mamung mangī' kāku', amu in Anak Mānusiya', maampun da siya, sagawa' hisiyu-siyu in mamung mangī' ha Rū sin Tuhan, di' siya ampunun sin Tuhan.

¹¹ “Na, ha waktu susūngun bang kamu sagawun hukumun ha lawm manga langgal atawa ha alupan sin manga gubnul iban manga sultan, ayaw kamu magsusa bang biya' diin in kaagi niyu dumaawa atawa bang unu in hibichara niyu. ¹² Sabab bang dumatung in waktu yan hinduan da kamu sin Rū sin Tuhan, bang unu in hibichara niyu.”

Dalilan Pasal sin Dayahan Dupang

¹³ Sakali awn hambuuk tau dayn ha manga kamatauran in namung kan Īsa, laung niya,

“Tuwan, iyana in taymanghud ku pabahagii aku sin alta' kiyabīn sin ama' namu'.”

¹⁴ In sambung hi Īsa kaniya, “Utu', wayruun kapatutan ku sumara' atawa magbahagi' sin alta' niyu.” ¹⁵ Sakali iyan hi Īsa in manga tau katān duun, laung niya, “Kamaya'-maya' da kamu iban halli' kamu dayn ha manga unu-unu napsu mangī' sabab in tantu kasannyangan iban kakuyagan di' mabī sin manga alta' niyu, minsan da biya' diin in daya niyu.”

¹⁶ Pag'ubus niyasīhatan hi Īsa in manga tau. Diyalil niya kaagi in pagnasīhat niya. Laung niya, “Awn bakas hambuuk tau dayahan taga lupa' iban mabunga tuud in katān tiyanum ha lupa' niya. ¹⁷ Sakali namikil-mikil in tau ini. Laung niya ha baran niya, ‘Wayruun na lugal kapagtaw'an ku sin manga bunga sin tiyanum ku. Unu na baha' in hinangun ku?

¹⁸ “ ‘Ah, biya' ha ini in hinangun ku,’ laung niya ha baran niya, ‘hipalubu ku in manga buriga ku ampa aku magpahinang dakula'. Duun ku hitaw' in manga bunga sin tiyanum iban sin manga alta' ku kaibanan. ¹⁹ Ubus ampa ku iyanun in baran ku, laung ku, “Ikaw na ini in tau, hipu' sin alta' ginisan hikapagguna minsan pila tahun. Na, ayaw kaw magsusa. Gām mayan pagpakansub kaw kumaun iban minum iban paglami-lami kaw!” ’ ’ ”

²⁰ “ ‘Sagawa’ laung sin Tuhan kaniya, ‘Dupang kaw tuud! Sabab ha dūm da ini masalay na kaw iban sin nyawa mu. Mabutas na kaw iban sin

alta' mu iban tau dugaing na in mag'alta' sin alta' hitaw' mu.' "

²¹ Mahuli dayn duun, laung hi Īsa, "Na, biya' ha yan in kumugdan ha manga tau amu in magpabūd iban magtaw' sadja sin manga alta' pa baran nila. Sagawa' miskin sila ha pangatud sin Tuhan" (sabab wayruun tagaran nila unu-unu ha surga'.)

Pasal sin Pagpangandul pa Tuhan

(Mat. 6:25-34)

²² Pag'ubus laung hi Īsa ha manga mulid niya, "Na, hangkan ini in hindu' ku kaniyu. Ayaw kamu magsusa pasal sin kabuhianan niyu, bang unu in kaunun niyu, atawa magsusa sin pagtamung niyu. ²³ Karna' in kabuhi' ta labi mahalga' dayn sin manga kakaun, iban in anggawta'-baran ta labi mahalga' dayn sin manga tamungun. ²⁴ Kitaa niyu ba in manga manuk-manuk. Di' sila magtanum iban di' sila mag'ani. Wayruun bilik atawa buriga pagtaw'an nila sin manga kakaun nila. Malayngkan piyakakaun sila sin Tuhan! Na, ayaw pa isab kamu in di' buhiun sin Tuhan? Labi kamu māyu' mahalga' kaniya dayn sin manga manuk-manuk! ²⁵ Mayta', humaba' ka in umul niyu bang kamu magsusa? Minsan hangka jān, di'! ²⁶ Na, bang in manga parakala' sibi'-sibi' biya' ha yan di' da matabang sin pagsusa niyu, na mayta' pa kamu magsusa sin manga kaibanan?

²⁷ "Kitaa niyu ba in manga kasumping-sumping-an yan amu in timubu' isa-isa nila. Di' sila maghinang iban di' sila maghablun sin

tamungun nila. Sagawa' baytaan ta kamu, minsan in pakayan hi Sultan Sulayman, amu in bantug tuud dayahan di' da makaatu sin dayaw sin pakayan sin manga kasumpingan yan. ²⁸ Tuhan da in magpatamung ha manga kaparangan, amu in buhi' adlaw ini, sagawa' kunsum-ku'nisa mapatay da hirungul pa kāyu. Na, bang piyatatamung sin Tuhan in manga kaparangan biya' ha yan, na amu pa isab kamu in di' patamungun sin Tuhan? Bukun pakarayaw mahugut in pangandul niyu pa Tuhan!

²⁹ “Na, hangkan ayaw niyu tuud pahalgaa ha lawm atay niyu in manga kakaun iban inumun kabuhianan niyu. Ayaw kamu magsusa sin pasal yan. ³⁰ Sabab mabiya' kamu sin manga tau bukun bangsa Yahudi, amu in magsusa sadja sin manga kabuhianan nila. Unu-unu in kagunahan niyu, kiyangatan da sin Tuhan, Ama' niyu. ³¹ Gām mayan subay Tuhan in papagbayaun niyu ha lawm atay niyu ampa niya hirihil kaniyu in manga kagunahan niyu yan.”

In Daya ha Surga'
(Mat. 6:19-21)

³² “In kamu manga mulid ku, ayaw kamu mabuga' minsan kamu hangkatiyu' da, karna' in Tuhan, Ama' niyu, makuyag mangandul kaniyu sin pamarinta niya. ³³ Dagangan niyu in manga alta' niyu ampa niyu pagsarakkahan ha manga miskin in bīhan niya. Pagpitaka' kamu sin di' magkangī'. In hāti niya pagmarayawan niyu in alta' niyu bat awn daya niyu didtu ha surga',

amu in daya di' tuud malawa' iban karagda-
gan sabab wayruun sugarul makatakaw iban
wayruun manga kuuk makamula sin manga
alta' niyu duun. ³⁴ Karna' hawnu-hawnu in
kiyabutangan sin pangalta' niyu duun da isab in
timbang sin atay niyu.

Pajagahun hi Īsa in Manga Mulid Niya

³⁵⁻³⁶ “Pagsakap kamu asal biya' sapantun sin
manga daraakun nagtatagad sin pag'uwi' sin
nakura' nila dayn ha pagtiyaunan. Pahugutun
nila asal in panamung nila iban sūan nila asal
in palitaan nila. Hāti bang siya dumatung iban
magku'ku' na sin lawang magtūy nila siya kauk-
aban. ³⁷ Landu' tuud in kakuyagan sin manga
daraakun bang sila karatungan sin nakura' nila
bati' iban sakap! Na, baytaan ta kamu, in
nakura' magtūy magpahugut sin kambut sin
badju' niya bat siya makatanam manglabut ha
manga daraakun niya. Palingkurun niya in
manga daraakun niya ampa niya sila labutun.
³⁸ Landu' in kakuyagan nila bang sila karatungan
sin nakura' nila sakap ha unu-unu na waktu,
tunga' dūm ka atawa subu-subu. ³⁹ Na, ingat
kamu. Bang kaingatan sin tau tagdapu bāy
bang ku'nu waktu sumūd in sugarul pa lawm
bāy niya, na di' niya pasāran masūd in bāy
niya. ⁴⁰ Na, hangkan in kamu subay isab
majaga, sabab in aku, amu in Anak Mānusiya',
magbalik mari pa dunya ha waktu di' niyu
mapikil magbalik aku.”

⁴¹ Laung hi Pitrus, “Panghu', kami sadja ka in kiyatakḍilan sin bichara mu yan atawa agad in tau katān?”

⁴² In sambung hi Panghu' Īsa, “Hisiyu-siyu in daraakun kapangandulan iban taga akkal, siya in pīun sin nakura' niya magparuli sin lawm pamāy-bāy niya. Siya in magparuli magdihil sin kakaun sin manga kaibanan daraakun ha sak-aba' waktu sin pagkaun. ⁴³ Na, bang in daraakun ini datungan sin nakura' niya naghihinang siya sin hinang kiyapangandul kaniya, na kumuyag tuud siya! ⁴⁴ Na, baytaan ta kamu, tantu tuud in daraakun ini amuna in pangandulan sin katān alta' sin nakura' niya. ⁴⁵ Sagawa' bang in daraakun ini sawpama bukun marayaw, laung niya ha lawm atay ‘Ā, malugay pa magbalik in nakura' ku!’ Na, binasahun niya in manga kaibanan daraakun usug-babai iban magparul sadja siya sin baran niya magkaun iban maghilu. ⁴⁶ Sakali in nakura' sin daraakun ini nagtagha' na sadja nagbalik ha waktu wala' niya naniyat sin dumatung in nakura' niya, sabab di' niya kaingatan bang ku'nu in balik sin nakura' niya. Na, tantu lagutun siya tuud sin nakura' niya iban magsibu' na in uwian niya iban sin manga tau di' magparachaya ha Tuhan.

⁴⁷ “Bang kiyaiingatan sin hambuuk daraakun in kabayaan sin nakura' hipahinang kaniya, ampa di' siya magsakap maghinang, na tantu masakit tuud in paglubak kaniya. ⁴⁸ Sagawa' bang in hambuuk daraakun di' makaingat bang unu in kabayaan sin nakura' hipahinang kaniya, ampa siya makarusa, na binsanaun da isab siya,

sagawa' bukun biya' diin in paglubak kaniya. Karna' in tau kiyarihilan mataud, na mataud da isab in huwat-huwatun tagaran dayn kaniya. Damikkiyan, in tau kiyarihilan landu' mataud, na landu' mataud da isab in huwat-huwatun tagaran dayn kaniya.

*Mabahagi' in Manga Tau Pasal hi Īsa
(Mat. 10:34-36)*

⁴⁹ “In maksud sin pagkari ku pa dunya dumā sin biya' sapantun kāyu. Na, in kabayaan ku dumukut na in kāyu. ⁵⁰ Awn kabinsanaan dakula' dumatung kāku' iban landu' tuud isab masigpit in pikilan ku ha salugay di' mapuas in kabin-sanaan yan! ⁵¹ Na in pangannal niyu in pagkari ku pa dunya nakarā kasannyangan ha manga mānusiya'? Na, wala'. In pagkari ku nakarihil palsaggaan. ⁵² Sabab tagnaan dayn ha bihaun in manga tau magsagga'-siyaggai na pasal ku. Bang awn limangka-tau magtalianak, in tūngka-tau sumagga' ha duwangka-tau, hāti in duwangka-tau sumagga' ha tūngka-tau. ⁵³ In manga ama' iban sin manga anak nila usug magsagga'-siyaggai. In manga ina' magsagga'-siyaggai iban sin manga anak nila babai. In manga magtaliugangan babai magsagga'-siyaggai.”

*Pasal Pagpamanduga sin Waktu
(Mat. 16:2-3)*

⁵⁴ Laung pa isab hi Īsa ha manga tau mataud, “Bang niyu kakitaan in andum guwa' dayn ha sadlupan, laung niyu, umulan. Na, naagad in bichara niyu. ⁵⁵ Iban bang niyu kananaman in hangin dayn ha sātan, laung niyu masu' na isab

in hula'. Na, naagad in bichara niyu. ⁵⁶ In manga kamu yan magpabaw'-baw' sadja! Maingat niyu pamandugahan in ngī'-dayaw sin hula' dayn ha manga lupa sin kakitaan niyu ha lupa' iban ha langit. Sagawa' mayta' niyu di' kaingatan pamandugahan in manga pakaradjaan kīkita' niyu ha masa bihaun?

Pasal Pagsulut sin Magkuntara

(Mat. 5:25-26)

⁵⁷ “Na, silanga niyu in mangī' dayn ha marayaw bat supaya kamu makahinang sin mabuntul. ⁵⁸ Bang sawpama awn tau manuntut kaniyu amu in dumā kaniyu maghukum pasal sin utang niyu, hinanga niyu tuud in mahinang niyu bat kamu makapagsulut ha di' pa kamu makaabut pa paghukuman. Sabab bang kamu di' makapagsulut, na marā na kamu pa manghuhukum. Ubus ampa kamu hitukbal pa pulis. Pag'ubus ampa kamu hiluun sin pulis pa jīl. ⁵⁹ Na, ingat kamu, duun kamu tumuddas ha salugay di' niyu kabayaran in katān utang iban sin murta kaniyu. Minsan hambuuk unud sīn, di' dagdagan.”

13

Pasal sin Pagtawbat sin Dusa

¹ Na, ha waktu da isab yadtu awn manga tau duun in namayta' kan Īsa pasal sin manga tau Jalil piyapatay hi Pilatu ha sa'bu nila nagsusumbay' sin manga hayup pagkulbanan pa Tuhan. ² In sambung hi Īsa kanila, “Na, pagga biya' hādtu in kamatay ha manga tau Jalil yadtu, ha

pikil niyu baha' amu yadtu in tanda' sin in sila landu' tuud baldusa dayn ha kaibanan tau Jalil?
3 Tantu bukun! Na, ingat kamu bang kamu di' magtawbat sin manga dusa niyu in kamu yan magmula da isab biya' kanila. 4 Na, biya' na isab pasal sin hangpu' tagwalu tau miyatay kiyara'ganan sin bāy mataas pagjajagahan, nalubu didtu ha Siluwam. Bang kamu, in kamatay nila yadtu tanda' sin baldusa tuud sila dayn ha kaibanan tau naghuhula' ha Awrusalam (Baytal Makdis)? 5 Tantu, bukun! Na, ingat kamu, bang niyu di' pagtawbatan in manga dusa niyu, na magmula da isab kamu biya' kanila.”

Dalilan Pasal sin Kahuy tina Di' Magbunga

6 Manjari niyasīhatan hi Īsa in manga tau. Diyalil niya kaagi in pagnasīhat niya. Laung niya, “Bakas awn hambuuk tau taga lupa' tiyatanuman anggul. Sakali awn hambuuk kahuy tina timutubu' duun ha lupa' niya. Na miyadtu siya kimita' bang awn na bunga sin kahuy tina, sagawa' wayruun kiyabaakan niya. 7 Hangkan laung niya ha nagtutunggu' sin tiyanum niya, ‘Kitaa ba, awn na tū tahun aku magkari maglāg bunga sin kahuy tina yan, sagawa' sampay bihaun wayruun bunga kabaakan ku. Pilaa na in kahuy yan! Makakangī' sadja yan sin lupa'.’

8 “Sagawa' in sambung sin nagtutunggu' sin tiyanum niya, ‘Tuwan, ayaw naa kaw mag'ūs-ūs. Pasāri naa duun ha lawm hangka-tahun. Sungkalun ku naa in bulian niya ampa ku butangan tay' sapi'. 9 Na, bang magbunga in

kahuy tina yan ha tahun balik, labi marayaw, sagawa' bang di', na ampa mu hipapila' kaku'." "

Pauliun hi Īsa in Hambuuk Babai Buggul ha Adlaw Paghali-hali pa Tuhan

¹⁰ Manjari hambuuk adlaw Sabtu', adlaw paghali-hali iban pagpudji pa Tuhan sin manga Yahudi, nagnasihat hi Īsa duun ha langgal.

¹¹ Sakali awn duun ha langgal hambuuk babai nasasakit, kiyalabhaan sin saytan. Awn na hangpu' tagwalu tahun in lugay niya nasasakit. Nabuggul na in taykud niya iban di' na tuud mapabuntul. ¹² Pagkita' kaniya hi Īsa, tiyawag siya ampa iyan, amu agi, "Inda', kaulian na in sakit mu. Puas na kaw." ¹³ Kiyaputan niya sin lima niya in babai. Na, saruun-duun miyuntul in baran sin babai sarta' piyudji niya in Tuhan.

¹⁴ Na, diyugalan kan Īsa in tau nagkakaput sin langgal sabab nagpauli' siya ha tau nasasakit ha sa'bu adlaw paghali-hali iban pagpudji pa Tuhan. Hangkan nagkabtangan siya ha manga tau, laung niya, "Unum adlaw in kiyasuku' kātu'niyu maghinang. Hangkan bang kamu mabaya' magpauli' sin sakit niyu, kari kamu ha lawm sin unum adlaw yan, sagawa' bukun ha adlaw Sabtu', amu in adlaw paghali-hali iban pagpudji pa Tuhan!"

¹⁵ In sambung hi Panghu' Īsa kaniya, "In kamu yan magpabaw'-baw' sadja! Sabab wayruun sa yan minsan hambuuk dayn kaniyu in di' humubad sin sapi' niya atawa kura' niya dayn ha kural ampa niya dahun gumuwa' painu-mun tubig minsan da adlaw paghali-hali iban

pagpudji pa Tuhan. ¹⁶ Na, bihaun yari awn hambuuk panubu' hi Ibrahim amu in giyugungungan sin Saytan Puntukan ha lawm likusan niya awn na hangpu' tagwalu tahun. Na, bukun ka patut puasan siya dayn ha yan ha adlaw paghali-hali iban pagpudji pa Tuhan?" ¹⁷ Na, pagbichara hi Īsa biya' hādtu, simipug tuud in manga tau simasagga' kaniya. Sagawa' in kamatauran sin manga tau nagkūg-kuyag pasal sin katān mu'jjat nahinang hi Īsa.

*Dalilan Pasal sin Bigi Sibi'-sibi' Tuud
(Mat. 13:31-32; Mk. 4:30-32)*

¹⁸ Na, tiyuy hi Īsa in pagnasihat niya, laung niya, "Biya' diin in hantang sin pamarinta sin Tuhan? Biya' diin baha' in kapapata ku kaniyu?" ¹⁹ Na, in pamarinta sin Tuhan biya' hantang sin kahālan sin pagtanum sin hambuuk tau sin bigi sibi'-sibi' tuud ha lupa' niya. Na, timubu' in bigi iban nanjari kahuy dakula' iban duun ha manga sanga niya naghinang pugad in manga manuk-manuk."

*Dalilan Pasal sin Pasulig
(Mat. 13:33)*

²⁰ Laung pa isab hi Īsa, "Biya' diin baha' in kapapata ku kaniyu sin pamarinta sin Tuhan?" ²¹ Na, biya' ha ini in hantang niya. Biya' yan sapantun sin pasulig amu in hilmud sin babai pa tūngka-kāga' tirigu, ampa muskag in addun."

*Pasal sin Lawang Makiput
(Mat. 7:13-14, 21-23)*

²² Na, liyanjal na hi Īsa in panaw niya tudju pa Awrusalam (Baytal Makdis). Ha sakaba' awn manga dāira iban kawman kalabayan humapit siya magnasīhat ha manga tau. ²³ Sakali awn hambuuk tau nangasubu kan Īsa, laung niya, “Tuwan, hangkatiyu' da ka in tau malappas, amu in makapasurga?”

²⁴ In sambung hi Īsa kanila, “Bang kamu mabaya' sumūd pa lawman sin Tuhan, pagtuyu' tuud kamu lumabay dayn ha lawang makiput, sabab tantu mataud tau in sumulay sumūd, sagawa' di' sila makarapat sumūd. ²⁵ Karna' bang in tagdapu sin bāy tumindug na tumambul sin lawang sin bāy, in kamu duun na tumindug ha guwa' kumu'ku' sin lawang. Laung niyu, ‘Tuwan, ukabi kami lawang!’

“In sambung niya kaniyu, ‘Di' ta kamu kain-gatan bang tau dayn diin kamu!’

²⁶ “Na, sumambung kamu, laung niyu, ‘Bakas kami nagsāw nagkaun iban ikaw iban nag-nasīhat kaw didtu ha kawman namu!’

²⁷ “Sagawa' in sambung niya kaniyu, ‘Di' ku kaingatan bang tau dayn diin kamu. Īg kamu katān dayn kaku'. In manga kamu yan naghihinang sin manga hinang mangi' tuud!’

²⁸ “Na, magtangis tuud kamu iban manatat in taku' niyu pagkita' niyu kanda Ibrahim, Isahak, Ya'kub iban sin manga katān kanabihan ha lawm pamarintahan sin Tuhan, sagawa' in kamu minsan mabaya' sumūd hilaruk da pa guwa'. ²⁹ Malayngkan magtipun in manga tau dayn ha katilingkal dunya, dayn ha subangan, sadlupan, iban utara', sātān, mawn na sumāw

sin pagjamu ha lawm pamarintahan sin Tuhan.
³⁰ Na, in manga tau amu in ha ulihan bihaun, in kaibanan dayn kanila ha adlaw mahuli amu in makapaunahan, ampa in manga tau ha unahan bihaun, awn dayn kanila ha adlaw mahuli amu in makapaulihan.”

*In Lasa hi Īsa ha Manga Tau Awrusalam
 (Baytal Makdis)*

(Mat. 23:37-39)

³¹ Manjari ha sa'bu hi Īsa duun nagnanasihat miyawm in manga Parisi kan Īsa namayta', laung nila, “Subay kaw mīg dayn dī, pakain-pakain na kaw, sabab kabayaan kaw hipabunu' hi Hirud.”

³² In sambung hi Īsa kanila, “Kadtu kamu baytai niyu in tau panipu yan sin hilanjel ku in hinang ku magpaguwa' ha manga saytan dayn ha lawm baran sin manga tau iban magpauli' sin sakit sin manga tau ha adlaw ini sampay pa kinsum. Subay ha hikatū sin adlaw ampa maubus in hinang ku. ³³ Kaingatan ku di' aku maunu dī ha ini sabab in kamatauran sin manga nabi piyatay sin manga tau didtu ha Awrusalam (Baytal Makdis), hangkan subay ku hilanjel in panaw ku ini pa Awrusalam (Baytal Makdis) adlaw ini iban sampay pa ku'nisa.”

³⁴ [Na, nasusa hi Īsa pasal sin hinang sin manga tau Awrusalam (Baytal Makdis).] Laung niya, “Andu' kailu in kamu manga tau Awrusalam (Baytal Makdis). Masi-masi in pagpamunu' niyu ha manga kanabihan iban pagpamatu niyu ha manga tau daraakun sin Tuhan magpasampay sin Parman niya mawn kaniyu!

Nakapila ku na piyakita' kaniyu in baya' ku mag'ayad kaniyu. Amu in pag'iyannun biya' aku sapantun hambuuk ina' manuk magtipun sin manga anak niya ha sawm pikpik niya bat sila di' magmula. Sagawa' di' kamu mabaya' ayaran ku! ³⁵ Na, ingat kamu, bihaun pasāran na sin Tuhan in Bāy niyu dakula' pagtataatan. Iban in aku bukun na malugay di' niyu na kakitaan, lāgi' di' aku magbalik sampay di' maabut in waktu in kamu makaiyan na, laung niyu, 'Saginahun natu' in kiyawakilan sin Tuhan.' "

14

Pauliun hi Īsa in Tau Nasasakit

¹ Manjari hambuuk waktu, adlaw paghali-hali iban pagpudji pa Tuhan, miyagad hi Īsa madtu kimaun pa bāy sin hambuuk tau dakula', nakura' sin manga Parisi. Jiyagahan tuud sin manga tau duun in kignut-kuhibal hi Īsa. ² Sakali awn hambuuk tau namumuntu' in manga bi'tis iban buktun niya in diyā mawn kan Īsa. ³ Na, iyasubu hi Īsa in manga guru sin sara' agama iban sin manga Parisi, laung niya, "Makajari ka ha sara' sin agama natu' magpauli' ha nasasakit ha adlaw paghali-hali iban pagpudji pa Tuhan atawa di'?"

⁴ Na, wala' tuud sila nakapamung min-san hangka-kabtang. Na, kiyawa' hi Īsa in tau nasasakit ampa niya piyauli', ubus ampa piyauwi'.

⁵ Pag'ubus ampa hi Īsa namung kanila, laung niya, "Bang sawpama awn dī kaniyu in taga anak atawa sapi' in nahulug pa lawm tubig

kuppung dakula' ha sa'bu adlaw paghali-hali iban pagpudji pa Tuhan, di' niyu ka magtūy utungun saruun-duun dayn ha lawm kuppung, minsan da adlaw paghali-hali iban pagpudji pa Tuhan?"

⁶ Na, wala' tuud sila nakasambung sin pasal yan.

Pasal sin Pagpababa' Atay iban Pagmarayaw ha tau

⁷ Sakali kīta' hi Īsa sin in manga kaibanan luruk nagpī' sin lingkuran marayaw. Hangkan nagnasihat hi Īsa diyalil niya kaagi. Laung hi Īsa kanila katān, ⁸ "Bang kaw kawaun mangluruk pa pagtiyaunan, ayaw kaw lumingkud ha manga lingkuran marayaw. Sabab adakala' tiyataw' in lingkuran ha tau naimbayt balkanan dayn kaymu. ⁹ Na, pagdatung sin tau balkanan, kaw nun kaw sin tau nag'imbayt kaniyu ampa kaw iyanun, laung niya, 'Siya in palingkura ha lingkuran yan.' Na, mabias na kaw. Sa' na kaw lumingkud ha lingkuran bukun marayaw.

¹⁰ Hangkan bang kaw kawaun mangluruk, pagdatung mu madtu lingkud kaw ha lingkuran bukun marayaw, ha supaya pagkita' sin tau nag'imbayt kaymu, kaw nun kaw iyanun, amu agi, 'Kari kaw bagay lumingkud pa lingkuran marayaw.' Na, in yan hambuuk kalagguan kaymu ha pangita' sin manga katān luruk.

¹¹ Karna' hisiyu-siyu in tau magpataas sin baran niya hidusdus pa baba' iban hisiyu-siyu in magpababa' sin baran niya angkatun da siya pa taas."

12 Pag'ubus ampa isab iyan hi Īsa in tau nagpajamu, laung niya, “Bang kaw magpajamu, ayaw kaw magpaluruk ha manga bagay mu atawa taymanghud mu, atawa kampung mu atawa manga pangdaig bāy mu dayahan. Sabab in manga tau yan sumubli da isab kumawa' mangluruk kaymu. Na, in hāti niya makabalik da kaymu in kiyapagdihil mu. 13 Sagawa' bang kaw magpajamu, kawaa mangluruk in manga miskin, in manga tau taga garna' in baran iban manga pingka' iban sin manga buta. 14 Sabab makabaak kaw karayawan bang amu in manga tau yan in kawaun mu mangluruk, sabab in manga tau yan di' makatungbas kaymu. Tuhan in tumungbas kaymu ha adlaw mahuli bang maabut na in waktu mabuhi' na magbalik in manga tau ādil.”

Dalilan Pasal sin Pagjamu Dakula'
(Mat. 22:1-10)

15 Pagdungug sin hambuuk luruk sin bichara hi Īsa, imiyan siya kan Īsa, laung niya, “Di' hikasipat in kakuyagan sin manga tau luruk ha pagjamuhan sin Tuhan didtu ha pagparintahan sin Tuhan!”

16 In sambung hi Īsa kaniya, “Bakas awn tau nagsaddiya sin pagpajamu dakula' iban mataud tau in piyakawa' niya mangluruk. 17 Sakali naabut mayan in waktu sin pagpajamu, diyaak niya in daraakun niya madtu pa manga luruk mamayta' kanila, amu agi, ‘Pakadtuun na kamu, saddiya na in pagjamu.’

18 “Sagawa' nagdaawa pakaniya-pakaniya in manga tau katān amu in piyakawa' mangluruk. Laung sin hambuuk tau ha daraakun, ‘Awn lupa' ba'gu ku binī. Subay ku kadtuun lilingun. Andu' maapa mayan aku.’

19 “Laung isab sin hangka-tau, ‘Awn hangpu' sapi' ba'gu binī ku hipaglagi ku bang mag'araru. Sūng ku sa ini madtu kumita' bang biya' diin in kusug sin manga sapi'. Andu', maapa dakuman aku.’

20 “Laung isab sin hambuuk, ‘Ba'gu da aku tīyaun, hangkan di' aku makaluruk madtu.’

21 “Na, minuwi' na in daraakun ampa namayta' ha nakura' niya. Na, diyugalan tuud in nakura'. Laung niya ha daraakun, ‘Kadtu kaw mag'ūs-'ūs pa dāira ampa lataga in katān karān-dānan iban labayan. Paluruka mari in manga miskin, in manga tau taga garna' in baran, in manga buta iban sin manga pingka'.’

22 “Day'-day' pakarayaw, nakabalik na in daraakun, laung niya, ‘Tuwan, nahinang ku na in diyaakan mu kaku', sagawa' kulang pa in manga tau luruk. Awn pa katuputan.’

23 “Hangkan, laung sin nakura' ha daraakun niya, ‘Kadtu kaw pa kagimbahan. Lataga in katān karān-dānan iban labayan ampa mu paluruka mari in manga tau bat mahipu' in bāy ku. 24 Na, ingat kamu, in manga tau katān amu in piyakawa' ku nakauna mangluruk, di' tuud makahampit sin pagjamu ku ini!’ ”

*Pasal sin Pag'agad kan Īsa
(Mat. 10:37-38)*

²⁵ Manjari hambuuk waktu nagpapanaw hi Īsa, mabanus tau in miyamagad kaniya. Sakali himarap siya ha manga tau ampa siya namung, laung niya, ²⁶ “Hisiyu-siyu in mabaya' magad kāku', subay in lasa niya kāku' malabi dayn sin lasa niya ha ina'-ama' niya, ha anak-asawa niya, ha manga taymanghud niya usug-babai iban ha baran niya sabab bang bukun, di' siya mahinang mulid ku. ²⁷ Hisiyu-siyu in di' mangaku sin katān haggut-pasu', minsan siya mapatay ha pasal ku iban di' magad mari kāku', na di' siya mahinang mulid ku.

²⁸ “Bang awn hambuuk kaniyu in mag-pikil magpahinang bāy dakula' hinangun pamamantawan, in siya yan tantu luming kud naa muna magbista bang pila in hikagastu niya, ha supaya niya kaingatan bang makagastuhan in sīn niya hipagpahinang sin bāy. ²⁹ Sabab bang niya di' bistahun naa muna, na gana-gana ubus niya magpatindug sin manga hāg sin bāy, kakulangan siya sīn, na di' matalus in bāy niya. Na, pagkatawahan siya sin manga tau katān makakita'. ³⁰ Laung sin manga tau, ‘In tau ini nagpatindug bāy, sagawa' di' niya matalus.’

³¹ “Damikkiyan, bang in hambuuk sultan taga tindug hangpu' ngaibu sūng magbunu' iban sin sultan taga tindug kawhaan ngaibu, tantu luming kud naa siya muna mamikilan bang siya makaatu atawa di'. ³² Bang ha pikilan niya di' siya makaatu, na, magtūy niya pakadtuun in manga tindug niya pa sultan kuntara niya mamayta' sin mabaya' siya dumā magsulut, bābā malawak pa in hambuuk sultan.” ³³ Na, mahuli

dayn duun, laung hi Īsa, “Damikkiyan, in kamu, di' kamu makaagad magguru kāku', mahinang manga mulid ku, bang niyu di' taykuran in manga unu-unu niyu katān.”

Diyalil Asin in Manga Tau Agad kan Īsa
(*Mat. 5:13; Mk. 9:50*)

³⁴ Laung pa isab hi Īsa, “In asin marayaw, sagawa' bang maīg na in kaasin niya, na way na dapat paasinun magbalik. ³⁵ Wayruun na yan kapūsan niya. Di' yan minsan hikapagguna hipagparayaw sin lupa' bat humambug in manga tiyanum. Hibugit yan sin manga tau. Na, sasuku' sin kamu nakarungug, dunguga iban tumtuma niyu tuud in biyayta' ku yan kaniyu!”

15

Dalilan Pasal sin Bili-bili Nalawa'
(*Mat. 18:12-14*)

¹ Manjari hambuuk adlaw, mataud mayan manga mangangawa' sukay pa parinta iban manga tau amu in wala' miyamagad sin daakan sin sara' agama in miyawn dimungug sin nasihat hi Īsa. ² Iyamahan in manga Parisi iban sin manga guru sin sara' agama. Laung nila, “Di' manjari in tau ini. Parulihun niya minsan in manga tau, amu in wala' miyamagad sin daakan sin sara' agama, iban dāhun niya magsāw magkaun!” ³ Na, hangkan diyalil kaagi hi Īsa in bichara niya pasal sin bili-bili nalawa'.

⁴ Laung hi Īsa, “Bang sawpama awn hambuuk dī kaniyu in taga hanggatus bili-bili. Sakali nalawa' in hambuuk, unu baha' in hinangun

niya? Tantu hibīn niya in kasiyaman-tagsiyam bili-bili niya duun ha lupu, ampa siya madtu maglawag sin bili-bili nalawa' sampay niya kabaakan. ⁵ Bang niya kabaakan na, kūgan tuud siya. Pa'sanun niya in bili-bili, ⁶ ampa dāhun muwi'. Pagdatung niya pa bāy tawagun niya in manga bagay niya iban sin manga pangdaig bāy niya, laung niya, 'Kari kamu katān. Makuyag tuud aku sabab kiyabaakan ku na in bili-bili ku bakas nalawa'. Hangkan maglami-lami kitaniyu!' ⁷ Damikkiyan, in hambuuk baldusa biya' da isab hantang sin bili-bili nalawa'. Bang in hambuuk baldusa magtawbat na sin dusa niya, magkūg-kuyag tuud in katān ha lawm surga'. In kakuyagan nila pasal sin tau yan, malabi tuud dayn sin kakuyagan pasal sin kasiyaman-tagsiyam tau mabuntul kunu', amu in way kunu' pagtawbatan nila."

Dalilan Pasal sin Pilak Tibuuk Nalawa'

⁸ Laung pa isab hi Īsa, "Atawa sawpama awn hambuuk babai taga dublun hangpu' in taud niya. Sakali nalawa' in hambuuk. Na, unu baha' in hinangun niya? Tantu sūan niya in palitaan ampa niya sapuhan in lawm bāy. Lawagun niya tuud marayaw sampay niya kabaakan. ⁹ Na, bang niya kabaakan na, tawagun niya in manga bagay niya iban manga pangdaig bāy niya, laung niya kanila, 'Kari kamu katān. Makuyag tuud aku sabab kiyabaakan ku na in dublun ku bakas nalawa'. Hangkan maglami-lami kitaniyu!' ¹⁰ Na, damikkiyan, in hambuuk baldusa biya' da isab hantang sin

dublun nalawa'. In manga malāikat sin Tuhan magkūg-kuyag tuud pasal sin hambuuk baldusa nagtawbat sin manga dusa niya.”

Dalilan Pasal sin Anak Usug Nalawa'

¹¹ Laung pa isab hi Īsa, “Awn bakas hambuuk tau taga anak duwa usug. ¹² Laung sin anak manghud ha ama' niya, ‘Ama' dihilan na kāku' in suku' ku sin alta' hipusaka' mu kāmū.’ Na, biyahagi' na sin tau ini in alta' pusaka' niya ha duwa anak niya usug.

¹³ “Liyabayan pilay adlaw piyagdagang sin anak manghud in alta' pusaka' kaniya. Ampa siya minig dayn ha bāy nila iban sin pilak bīhan sin alta' niya, miyadtu siya pa hula' malayu' nagbulaug iban nag'usiba' sin sīn niya.

¹⁴ Naubus in katān sīn niya. Sakali naggutum ha katilibut sin hula' yaun. Nakalandu' in paggutum. Kiyasigpitan tuud siya sabab naubus na in unu-unu niya katān. ¹⁵ Na, hangkan miyadtu siya naghinang ha hambuuk tau amu in luggiya' naghuhula' ha hula' yaun. Dīhilan siya hinang mag'ipat sin manga babuy didtu ha uma.

¹⁶ Na, hiyapdi' na tuud siya, hangkan minsan in manga kakaun sin babuy mabaya' niya na kaunun. Sagawa' wayruun tuud minsan hangka-tau in nakarihil kaniya kakaun.

¹⁷ “Mahuli dayn duun napikil niya in kasāan nahinang niya. Laung niya ha lawm atay niya, ‘In manga katān giyagadjihan hi ama' labi-labihan in pagkaun nila, hāti in aku ini, maray' na mautas sin hapdi!’ ¹⁸ Marayaw pa aku magbalik na madtu pa ama' ku, ampa ku

siya iyanun, laung ku, “Ama’”, nakarusa aku pa Tuhan iban kaymu. ¹⁹ Di' na aku tūpun tawagun anak mu. Niyata na sadja aku hambuuk tau giyagadjihan mu.’ ” ²⁰ Pag'ubus niya namikil, magtūy siya timindug ampa siya minuwi' na nagbalik pa ama' niya.

“Sakali malayu' pa siya dayn ha bāy nila, kīta' na siya sin ama' niya. Limuuy tuud in ama' niya kaniya. Na, magtūy dimagan in ama' niya madtu kaniya, ampa siya giyulgul sīyum.

²¹ “Laung niya ha ama' niya, ‘Ama’, nakarusa aku pa Tuhan iban kaymu. Di' na aku tūpun tawagun anak mu.’

²² “Sagawa' tiyawag sin ama' in manga daraakun niya. Laung niya kanila, ‘Samut kamu! Dāha niyu mari in badju' marayaw tuud, ampa niyu su'lugan kaniya. Su'lugi niyu singsing in lima niya iban su'lugi niyu tawmpa' in siki niya. ²³ Pag'ubus kawaa niyu madtu in anak sapi' piyahahambug natu' ampa niyu sumbay'a. Maglami-lami kitaniyu iban magpajamu! ²⁴ Karna' in anak ku amu in nīyat ku patay na, yari bihaun buhi'. Bakas siya nalawa' dayn kāku', sagawa' bihaun nagbalik na siya minuwi' mari kāku'. Na, naglami-lami na sila iban nagpajamu.

²⁵ “Manjari in anak magulang sa'bu didtu ha uma. Pag'uwi' niya dayn ha uma, masuk mayan siya pa bāy, diyungug niya in pagkalang iban pagbayla. ²⁶ Hangkan tiyawag niya in hambuuk daraakun ampa niya iyasubu. Laung niya, ‘Unu ta' in piyaglami-lamihan ha bāy yaun?’ ²⁷ Laung sin daraakun, ‘In taymanghud

mu nakabalik na mari. Hangkan nagpasumbay' sapi' piyahahambug natu' in ama' mu sabab nakabalik in taymanghud mu ha wayruun unu-unu mangi' kimugdan kaniya.'

²⁸ “Na, diyugalan tuud in anak magulang, iban di' siya mabaya' gumaban pa taas bāy. Hangkan kiyadtu siya iyūū sin ama' niya pasakatun pa bāy. ²⁹ Sagawa' laung niya ha ama' niya, ‘Kitaa ba, bukun na pila tahun aku naghinang kaymu biya' hambuuk ipun iban way minsan hambuuk daakan mu in wala' ku naagad. Na, unu in tungbas kiyarihil mu kaku'? Minsan hambuuk kambing wala' mu aku kiyarihilan pagjamuhan ku iban sin manga bagay ku! ³⁰ Sagawa' in anak mu yan, amu in nangusiba' sin katān alta' mu, piyagdihil ha manga babai mangi', yan mu piyasumbay'an sapi' piyahahambug natu' pagbalik niya mari!’

³¹ “In sambung sin ama', ‘Utu', in ikaw tutug di kaku' iban in katān alta' ku kaymu. ³² Sagawa' di' manjari bang di' maglami-lami iban magpajamu sabab in taymanghud mu amu in bakas ku niyat patay na, yari bihaun nagbalik katu'. Bakas siya nalawa', sagawa' bihaun yari na nakauwi' nagbalik.’ ”

16

Dalilan Pasal sin Tau Kapangandulan Magkaput sin Alta'

¹ Manjari laung hi Īsa ha manga mulid niya, “Bakas awn hambuuk tau dayahan taga daraakun amu in piyangandulan niya magparuli

sin manga alta' niya. Sakali kiyasumbungan in tau dayahan ini sin in alta' iyusibaan sin daraakun piyangandulan niya. ² Hangkan piy-atawag niya in daraakun niya ini. Laung niya ha daraakun niya, 'Bunnal ka in manga sumbung diyungug ku pasal mu? Listahan in katān alta' ku kiyaputan mu iban baytai aku bang biya' diin in pagkaput mu, sabab di' ta na kaw pangandulan sin alta' ku.'

³ "Na, namikil-mikil in daraakun ini. Laung niya ha lawm atay niya, 'Paigun na aku sin nakura' ku dayn ha hinang ku. Mag'unu na baha' aku ini? Di' aku makapaghinang magkali' lupa' sabab bukun makusug in baran ku iban masipug aku manglimus ha manga tau. ⁴ A, kaingatan ku na bang unu in hinangun ku, ha supaya aku bagayun sin manga tau pahulaun ha bāy nila, bang way na hinang ku.'

⁵ "Hangkan piyatawag niya in manga tau katān nakautang ha nakura' niya. Iyasubu niya in hangka-tau laung niya, 'Pila in utang mu ha nakura' ku?'

⁶ " 'Hanggatus mital lana jaytun,' in agi sin tau nakautang.

" 'Yari in listahan sin utang mu,' laung sin daraakun sin tau dayahan. 'Ling kud kaw ampa mu pindahi pa kay'man mital sadja in utang mu.'

⁷ "Pag'ubus iyasubu niya na isab in hambuuk. 'Na, in ikaw pila isab in utang mu ha nakura' ku?'

" 'Hangibu karut pāy,' in sambung kaniya. 'Yari in listahan sin utang mu,' laung sin

daraakun sin tau dayahan. 'Pindahi pa walung-gatus sadja in nautang mu.'

8 "Na, nainu-inu tuud in nakura' sin kapan-dayan sin daraakun niya nangakkal kaniya. Mat-tan tuud in manga tau miyamagad ha ligut sin dunya mapanday tuud mamikil sin hikarayaw pa baran nila. Mapanday dayn ha manga tau suku' sin Tuhan miyamagad sin daakan niya.

9 "Hangkan baytaan ta kamu. Kadtui niya na! Pangakkal na kamu ha supaya kamu makabāk bagay! Ha pikil niyu, bang kamu kasigpitan na, awn kawasa nila magpasūd kaniyu pa lawm surga' amu in paghulaan kasaumulan? Tantu way tuud.

10 "Karna' hisiyu-siyu in kapangandulan sin parakala' sibi'-sibi', na kapangandulan da isab sin parakala' dakula'. Damikkiyan, hisiyu-siyu in di' kapangandulan sin parakala' sibi'-sibi', di' da isab kapangandulan sin parakala' dakula'.

11 Na, bang kamu di' kapangandulan magkaput sin manga alta' dunya, na, amu pa ka isab kamu kapangandulan bang alta' kakkal na, amu in maharga' ha Tuhan? 12 Iban bang kamu di' kapangandulan sin alta' sin tau dugaing, tantu di' hikarihil kaniyu in alta' kiyasuku' kaniyu.

13 "Wayruun tau in makapagtag'ipun ha duwa nakura', sabab bang duwa in nakura' sin tau, tantu kalasahan niya in hangka-tau, hāti karu-galan niya in hambuuk. In hambuuk nakura' yan kahagarun niya tuud, sagawa' in hambuuk di' niya asipun. Na, biya' da isab hādtu, bang alta' in malabi tuud ha lawm atay niyu, na di'

niyu maagad in kabayaan sin Tuhan hipahinang kaniyu.”

Hindu' Pasal sin Napsu Mag'alta' iban Pagbugit sin Magtiyaun

(Mat. 11:12-13; 5:31-32; Mk. 10:11-12)

¹⁴ Na, pagdungug sin manga Parisi sin bichara hi Īsa, iyudju'-udju' nila piyagkatawahan hi Īsa, sabab in sila landu' in hawa-napsu nila mag'alta'. ¹⁵ Laung hi Īsa kanila, “In kamu yan magpakita'-kita' sadja ha manga tau sin mabuntul kamu, sagawa' ha pangita' sin Tuhan bingkuk in lawm atay niyu. Karna' in manga unu-unu hiyahargaan tuud sin tau way harga' ha pangatud sin Tuhan.

¹⁶ “In tagna' ha wala' pa nakapagnasihat hi Yahiya Mangliligu', in wajib taniyu agarun, amu in sara' agama naug dayn kan Musa iban sin manga hindu' sin manga kanabihan ha lawm Kitab. Sagawa' piyamahalayak mayan hi Yahiya in Bayta' Marayaw pasal sin pamarinta sin Tuhan, in kamatauran sin manga tau nagtuyu' tuud umingat pasal yan ha supaya awn suku' nila ha lawm pamarinta sin Tuhan. ¹⁷ Sagawa' minsan biya' ha yan bukun in hāti niya bat wayruun na kusug sin sara' agama naug dayn kan Musa. Sabab in yan di' tuud mapinda. Maluhay pa malanyap in langit iban dunya dayn sin maig in hambuuk baris sin batang sulat ha lawm Kitab.

¹⁸ “Hisiyu-siyu in tau mamugit ha asawa niya ampa siya mag'asawa dugaing babai, in hāti niya

nakalanggal siya sin sara' magjina iban hisiyu-siyu in tau mag'asawa sin babai nagbugit iban bana niya, in hāti niya nakalanggal siya sin sara' magjina.”

In Tau Dayahan iban hi Lasarus

¹⁹ Laung pa isab hi Īsa, “Bakas awn hambuuk tau dayahan. In pamakay niya katān maharga' sadja iban masarap sadja in pagkaun niya adlaw-adlaw. Masannyang iban marayaw in parasahan niya. ²⁰ Sakali awn isab hambuuk tau miskin pagngānan hi Lasarus. Nahihipu' sin dugsul in baran niya. Daran siya pagdāhun pa lawang bāy sin tau dayahan, ²¹ ha supaya siya makakaun bang awn mahulug kapin dayn ha lamisahan sin tau dayahan. Makaluuy tuud in parasahan sin tau miskin ini karna' minsan in manga iru' mawn na dumilat sin manga dugsul niya.

²² “Na, sakali miyatay mayan siya kiyawa' siya sin manga malāikat ampa siya diyā madtu pa kiyabutangan hi Ibrahim didtu ha surga'. Manjari miyatay da isab in tau dayahan iban kiyubul na siya. ²³ Na, didtu mayan siya ha kiyabubutangan sin manga patay nimanam tuud siya kabinsanaan. Paghangad niya kīta' niya hi Ibrahim didtu ha kalayuan nagdaraig iban hi Lasarus. ²⁴ Na, gimasud siya, laung niya, 'Uha', Apu' Tuwan Ibrahim, kaluuyi aku. Daaka hi Lasarus patublakan in gulamay lima niya pa lawm tubig, ampa papatūan pa lawm simud ku, sabab in aku ini landu' tuud nabibinsana' dī ha lawm kāyu ini!’

25 “Sagawa' in sambung hi Ibrahim, ‘Utu', tumtuma sin ha waktu buhi' pa kaw didtu ha dunya marayaw sadja in kiyasuku' kaymu, ampa in hi Lasarus mangī' tuud in kiyasuku' kaniya. Sagawa' bihaun siya in marayaw parasahan, ampa in ikaw ha lawm kabinsanaan. 26 Iban bukun sadja isab pasal yan. Awn lungag tigub-tiguban ha üt sin kiyabutangan mu iban sin kiyabutangan namu'. Hangkan minsan hisiyu in dayn dī mabaya' umuntas matun di' makarapat. Damikkiyan, wayruun isab dayn duun in makauntas mari.'

27 “Na, laung sin tau dayahan, ‘Na, pagga biya' hādtu pangayuun ku junjung kaymu, Apu' Tuwan Ibrahim, pakadtua hi Lasarus pa bāy sin ama' ku, 28 amu in kiyabubutangan sin lima usug taymanghud ku. Pakadtua siya magbānda' kanila ha supaya sila di' makakari numanam kabinsanaan bang sila mapatay.'

29 “In sambung hi Ibrahim, ‘Utu', yan kanila in manga sara' agama naug dayn kan Musa iban sin manga Kitab kiyasulat sin manga kanabihan amu in makabanda' ha manga taymanghud mu. Subay in manga yan kahagarun sin manga taymanghud mu.'

30 “In sambung sin tau dayahan, ‘Apu' Tuwan Ibrahim, subay labi pa dayn duun in pagbanda' kanila. Bang awn sadja hambuuk tau miyatay in mabuhi' magbalik in madtu mamayta' kanila tantu pagtawbatan nila na in manga dusa nila!'

31 “ ‘Sagawa', laung hi Ibrahim, ‘Bang sila di' magkahagad sin sara' agama naug dayn kan Musa iban sin manga bayta' ha lawm Kitab

kiyasulat sin manga kanabihan, tantu di' da sila magkahagad minsan awn tau patay mabuhi' magbalik mamayta' kanila.' ”

17

Pasal sin Manga Dusa

(*Mat. 18:6-7, 21-22; Mk. 9:42*)

¹ Laung hi Īsa ha manga mulid niya, “Asal in tau dī ha dunya makalabay sadja sasat amu in makarā kanila magdusa, sagawa' andu' kailu tuud in tau amu in makarā ha kaibanan niya magdusa, (sabab siksaun siya sin Tuhan)!

² Marayaw pa siya hihulug pa gi'tung tawid iban sin gilingan batu dakula' hiyuhukut ha liug niya bat niya di' marā magdusa in manga tau mababa' in atay amu in biya' sapantun bata'-bata'. ³ Hangkan kamaya' kamu sin hinang niyu!

“Bang sawpama in pagkahi mu makarusa kaymu, hindui siya. Na, bang siya magsusun na sin narusa niya, maapa na siya. ⁴ Bang in pagkahi mu makarusa kaymu makapitu ha lawm hangka-adlaw, ampa ha sakaba' niya makarusa mawn siya kaymu magpamaap, na subay mu siya maapun.”

Pasal sin Pagpangandul pa Tuhan

⁵ Laung sin manga kiyawakilan kan Panghu' Īsa, “Pakusuga in pangandul namu' ha Tuhan.”

⁶ In sambung sin Panghu', “Bang in pangandul niyu mabiya' sadja laggu' sin bigi sibi'-sibi', maiyan niyu in kahuy yaun, laung niyu, ‘Bang mayan kaw malarut dayn ha kiyabutangan mu

ampa kaw tindug duun ha gi'tung tawid!' Na tantu maagad in kabayaan niyu."

Pasal sin Manga Hinang Kiyawajib ha Manga Daraakun

⁷ "Bang sawpama awn daraakun niyu uwi' dayn ha pag'araruhan atawa dayn ha pag'ipatan manga bili-bili dayn ha gimba, iyanun niyu ka in daraakun niyu, 'Ūs-'ūs na kaw ampa kaw kari kumaun'? ⁸ Tantu di'. Gām mayan laung niyu kaniya, 'Adjala na in pagkaun ku. Pag'ubus ampa pahuguta in panamung mu ampa mu aku butangi pagkaun. Subay na aku maubus kumaun ampa kaw isab kumaun.' ⁹ Na, in daraakun yan minsan siya di' na pagsukulan sin nakura' niya sabab asal amuna yan in hinang kiyatakdil kaniya. ¹⁰ Na, damikkiyan in kamu, bang niyu maubus na hinangun in manga katān diyaakan kaniyu, subay laung niyu ha lawm atay niyu, 'In kami ini daraakun sadja (sin Tuhan). Subay kami di' lagguun sabab hīnang namu' sadja in kiyawajib hinangun namu.' "

Pauliun hi Īsa in Hangpu' Tau Īipul

¹¹ Limanjal na hinda Īsa sin panaw nila pa Awrusalam (Baytal Makdis). Limabay sila dayn ha hula' daplinan amu in imuūt sin hula' Samariya iban Jalil. ¹² Ha sūng nila madtu pa hambuuk kawman piyagbaak sila sin hangpu' tau Īipul. Timitindug sila ha kalayuan ¹³ sarta' timawag sila, laung nila, "Uwa', Panghu' Īsa, kaluuyi kami!"

¹⁴ Na, kīta' sila hi Īsa. Sakali laung niya, “Kadtu na kamu pa manga kaimaman ampa niyu pakitaan in baran niyu sin kiyaulian na kamu.” Na, miyadtu na sila. Ha dān pa sila kiyaulian na sila.

¹⁵ Pagkita' sin hangka-tau sin kiyaulian na siya, nagbalik siya madtu kan Īsa iban nagk-abtangan siya matanug sin pamudji niya pa Tuhan. ¹⁶ Pagdatung niya, magtūy siya simujud ha alupan hi Īsa ampa siya nagsarang-sukul. In tau ini dayn ha hula' Samariya.

¹⁷ Laung hi Īsa, “Bukun ka hangpu'ka-tau in kiyaulian? Hawnu na baha' in siyamka-tau? ¹⁸ Mayta' baha' amura in tau bangsa dugaing ini in nagbalik mari nagsarang-sukul ha Tuhan?” ¹⁹ Na, laung hi Īsa ha tau ini, “Tindug kaw, ampa kaw kadtu na. Kiyaulian kaw sabab sin pangandul mu ha Tuhan.”

*Pasal sin Pamarinta sin Tuhan
(Mat. 24:23-28, 37-41)*

²⁰ Sakali awn kaibanan manga Parisi in nanga-subu kan Īsa bang ku'nu dumatung in pamarinta sin Tuhan ha dunya. In sambung hi Īsa kanila, “Di' niyu kakitaan in pagdatung sin pamarinta sin Tuhan. ²¹ Iban wayruun umiyan amu agi, ‘Huy, kita' kamu, yari na in pamarinta sin Tuhan!’ atawa, ‘Yadtu didtu in pamarinta sin Tuhan!’ sabab in pamarinta sin Tuhan yan ha lawm atay sin tau.”

²² Pag'ubus laung niya ha manga mulid niya, “Awn da waktu dumatung ha susūngun, mabaya' tuud kamu kumita' kākū', amu in

Anak Mānusiya', minsan dakuman hangkaadlaw, sagawa' di' niyu aku kakitaan. ²³ Awn manga kaibanan tau umiyan kaniyu, laung nila, 'Huy, kita' kamu, yadtu siya didtu!' atawa, 'Huy, kita' kamu, yari siya dī!' Sagawa' ayaw kamu madtu kumita'. ²⁴ Sabab in aku, amu in Anak Mānusiya', in kaagi sin pagbalik ku mari pa dunya biya' sin kilat sumi'nag ha taas langit. Di' katapukan. ²⁵ Sagawa' subay aku lumabay naa muna kabinsanaan dakula' iban hisulak aku sin manga tau sin masa ini.

²⁶ "Bang aku amu in Anak Mānusiya' magbalik na mari pa dunya, in kahālan sin manga tau, biya' da tuud sin kahālan sin manga tau ha masa hi Nū. ²⁷ In piyaruli nila in pagkaun iban pag'inum iban sin pagtiyaun sin manga usug iban babai. Biya' ha yan in hinang nila sampay naabut in waktu simakat na hinda Nū pa taas sin bahitra'. Na, pagdatung sin umbak tawpan naubus miyatay in tau katān.

²⁸ "In kahālan sin manga tau ha waktu aku magbalik mari biya' da tuud isab sin kahālan sin manga tau sin masa hi Lūt. In piyaparuli sin tau katān in pagkaun, pag'inum, pamī-mī iban pagdagang, pagtanum iban paghinang bāy. ²⁹ Na, ha adlaw pag'ig hinda Lūt dayn ha hula' Sudum, nag'ulan kāyu iban maylang dayn ha taas langit, amu in nakamatay ha tau katān.

³⁰ "Na, biya' da isab ha yan in kahālan iban kumugdan ha manga tau bang aku, amu in Anak Mānusiya', magpanyata' ha manga tau.

³¹ "Na, bang dumatung na in waktu yan, hisiyu-siyu in tau kasa'buhan ha guwa' sin

bāy niya, subay siya di' na magbīng pa lawm bāy kumawa' sin unu-unu kalangkapan niya. Subay siya maguy na magtūy. Damikkiyan, in tau kasa'buhan ha uma subay siya maguy na magtūy. Subay siya di' na magbalik pa bāy niya. ³² Pamintang kamu sin kimugdan ha asawa hi Lūt! ³³ Hisiyu-siyu in maūg sin kabuhi' niya, amu in magpikil sadja sin kabayaan niya, tantu mapatay da siya. Sagawa' hisiyu-siyu in di' maūg sin kabuhi' niya minsan siya mapatay, tantu makabaak siya kabuhi' salama-lama. ³⁴ Na, ingat kamu, ha waktu sin pagbalik ku mari, in manga tau mabahagi' na. Bang sawpama sin dūm awn duwa tau natutūg hangka-kulangan, in hambuuk dāhun na, ampa in hangka-tau makabīn. ³⁵ Damikkiyan, bang sawpama awn duwa babai naggigiling gandum, in hambuuk dāhun na, ampa in hangka-tau makabīn. ³⁶ Iban bang sawpama awn duwa usug naghihinang ha uma, in hambuuk dāhun na, ampa in hangka-tau makabīn.”

³⁷ Nangasubu in manga mulid niya, laung nila, “Dāhun sila pakain?”

Siyambungan sila sin hambuuk masaalla, laung niya, “Hawnu-hawnu lugal awn patay nahahalu' pagtipunan yan mawn sin manga billi'.”

18

Dalilan Pasal sin Balu iban Huwis

¹ Pag'ubus nagnasihāt na isab hi Īsa ha manga mulid niya sin subay sila taptap iban di' sumuhun mangarap pa Tuhan. Diyalil niya

kaagi in pagnasihat niya. ² Laung hi Īsa, “Awn yaun hambuuk huwis ha hambuuk dāira in di' mabuga' ha Tuhan iban wayruun tau pag'addatan niya. ³ Sakali awn isab hambuuk balu duun ha dāira yaun in daran magkawn pa huwis magmuhut-muhut mangayu' tabang bat niya makawa' in kapatutan niya. Laung niya, ‘Tabanga aku sin parakala' ku iban sin kuntara ku!’

⁴ “Na, in tagna' di' tuud mabaya' tumabang in huwis, sagawa' maglulugay, namikil-mikil siya, laung niya ha lawm atay niya, ‘Minsan aku di' mabuga' ha Tuhan iban wayruun tau pag'addatan ku, ⁵ pagga in balu ini daran manghilu mari kāku' pasal sin parakala' niya, marayaw ku pa siya tabangun sin kapatutan niya. Sabab bang ku siya di' tabangun, di' siya humundung magkari kāku'. Na, di' lumugay aku in matay sin hapus!’ ”

⁶ Na, laung pa isab hi Īsa, “Na, pikila niyu in bichara sin huwis mangi' yadtu. ⁷ Bang in huwis mangi' maingat tumabang ha tau di' niya pag'addatan, na amu pa ka isab in Tuhan in di' dumihil sin kapatutan sin manga tau suku' niya amu in mangayu' tabang kaniya dūm-adlaw? Tantu, di' niya palugayun in pagtabang niya. ⁸ Na, ingat kamu, saruun-duun tabangun sin Tuhan in manga tau suku' niya sin kapatutan nila. Sagawa' in aku amu in Anak Mānusiya', bang magbalik na mari pa dunya hangkatiyu' da in tau karatungan ku amu in di' mapinda in kusug sin pangandul pa Tuhan.”

Dalilan Pasal sin Parisi iban sin Mangangawa' Sukay pa Parinta

⁹ Nagnasihat da isab hi Īsa ha manga tau, amu in magbantug sadja sin kabuntulan nila iban mamaba'-maba' sadja ha kaibanan nila. Diyalil niya kaagi in pagnasihat niya. ¹⁰ Laung hi Īsa kanila, “Bakas awn duwa tau timukad pa Bāy sin Tuhan nangarap pa Tuhan. In hambuuk tau Parisi, ampa in hangka-tau mangangawa' sukay pa parinta. ¹¹ Pagsūd nila pa lawm Bāy sin Tuhan, timindug nagpakandi isa-isa niya in tau Parisi ampa nangarap pa Tuhan nagbantug sin baran niya, laung niya, ‘Ya Tuhan, magsarang-sukul tuud aku sin bukun aku manapsu, pangakkal iban maghinang sin di' mapatut ha babai bukun asawa ku. Bukun aku biya' sin manga tau katān. Magsarang-sukul tuud aku sin bukun aku biya' sin tau mangangawa' sukay pa parinta yaun. ¹² Magpuasa aku duwa adlaw ha lawm sin hangka-pitu iban pagjakatan ku katān in alta' ku.’

¹³ “Sumagawa' in tau mangangawa' sukay pa parinta duun timitindug ha kalayuan iban di' niya minsan hikahangad pa taas in bayhu' niya. Nagdukduk siya sin daghal niya sabab landu' tuud in kasusahan niya. Laung niya, ‘Ya Tuhan, kaluuyi aku hambuuk baldusa!’

¹⁴ “Na, ingat kamu,” laung hi Īsa, “in tau mangangawa' sukay muwi' iban kaampunan dayn ha Tuhan. Itungun biya' sin tau wala' nakarusa. Sagawa' wala' in Tuhan kiyaamuhan ha tau Parisi. Sabab hisiyu-siyu in tau mag-pataas sin baran niya hidusdus da siya pa baba',

hāti hisiyu-siyu in magpababa' sin baran niya angkatun da siya pa taas.”

Pangayuan hi Īsa Barakat in Manga Bata'-bata'

(Mat. 19:13-15; Mk. 10:13-16)

¹⁵ Sakali in manga kaibanan tau nagdā mawn kan Īsa sin manga anak nila sibi'-sibi' ha supaya niya kakaputan kapangayuan anughara' dayn ha Tuhan. Pagkita' sin manga mulid hi Īsa kanila piyag'amahan nila in manga tau. ¹⁶ Sagawa' tiyawag hi Īsa in manga bata'-bata', laung niya ha manga mulid niya, “Pakaria niyu kāku' in manga bata'-bata', iban ayaw niyu sila lānga, sabab in manga tau amu in mangandul ha Tuhan biya' sin pangandul sin manga bata'-bata' yan (ha ina'-ama' nila), amu in makaagad sin pamarinta sin Tuhan. ¹⁷ Ini in mattan hibayta' ku kaniyu. Hisiyu-siyu in di' magkahagad sin daakan sin pamarinta sin Tuhan biya' sin pagkahagad sin bata'-bata' (sin daakan sin maas niya), na di' siya makaagad ha lawm pamarintahan sin Tuhan.”

In Tau Dayahan

(Mat. 19:16-30; Mk. 10:17-31)

¹⁸ Sakali awn hambuuk nakura' sin manga Yahudi in nangasubu kan Īsa, laung niya, “Tuwan, in ikaw yan tau marayaw. Unu in subay hinangun ku ha supaya aku kasukuan sin kabuhi' salama-lama?”

¹⁹ “Unu in sabab hangkan mu aku iyan tau marayaw?” laung hi Īsa kaniya. “Wayruun tau marayaw amura in Tuhan. ²⁰ Kahagara in manga

daakan sin Tuhan, amu in asal mu na kaingatan biya' na sin: 'Ayaw kaw magjina, ayaw kaw mamunu', ayaw kaw manakaw, ayaw sumaksi' sin bukun bunnal, pag'addati in ina'-ama' mu.' "

²¹ Simambung in nakura' sin manga Yahudi, laung niya, "Iyaagad ku in katān daakan yan dayn sin kabata'-bata' ku pa."

²² Pagdungug hi Īsa sin sambung niya, laung hi Īsa kaniya, "Awn pa hambuuk kulang sin hinang mu. Dagangan in unu-unu mu katān ampa mu pagdihilan in bīhan ha manga miskin ha supaya awn alta' mu didtu ha surga'. Pag'ubus ampa kaw kari agad kaku'."

²³ Sagawa' pagdungug niya sin bichara hi Īsa, landu' tuud siya nasusa sabab in siya dayahan tuud.

²⁴ Na, kita' hi Īsa sin nasusa siya. Hangkan laung hi Īsa, "Kahunitan tuud in manga tau dayahan magad ha pamarinta sin Tuhan!

²⁵ Sabab amu in pag'iyannun, kaluhayan pa in unta' lumabay dayn ha buli' jawm dayn sin tau dayahan magad ha pamarinta sin Tuhan."

²⁶ Na, in manga tau nakarungug sin pamung niya imiyan, laung nila, "Bang biya' hādtu in hāti niya wayruun tau malappas."

²⁷ Sagawa' in sambung hi Īsa, "In unu-unu di' marapat hinangun sin mānusiya', marapat sadja sin Tuhan hinangun."

²⁸ Sakali namung hi Pitrus, laung niya, "Na, biya' diin in kami ini? Tiyaykuran namu' na in pamāy-bāy namu' ampa kami miyagad kaymu."

²⁹ In sambung hi Īsa kanila, “Baytaan ta kamu sin tuman. Hisiyu-siyu in atas mamīn sin pamāy-bāy niya, atawa sin asawa niya, atawa sin manga taymanghud niya, atawa sin maas niya, atawa sin manga anak niya sabab-karna' sin pag'agad niya sin pamarinta sin Tuhan, ³⁰ na, lipat-manglipat in hitungbas kaniya sin Tuhan ha waktu bihaun iban ha masa susūngun, awn kabuhi' niya salama-lama.”

Hikatū Pagbichara hi Īsa Pasal sin Kamatay niya

(Mat. 20:17-19; Mk. 10:32-34)

³¹ Sakali diyā hi Īsa kimandi in hangpu' tag-duwa mulid niya dayn ha kaibanan tau, ampa niya sila biyaytaan, laung niya, “Kitaa niyu ba, in kitaniyu ini tudju madtu pa Awrusalam (Baytal Makdis). Na, duun mabunnal in katān kiyasulat sin manga kanabihan pasal ku, amu in Anak Mānusiya'. ³² Pagdatung natu' madtu, hiungsud aku pa lawm lima sin manga tau bukun bangsa Yahudi, (amu in namamarinta sin hula'). Pagliki'-likian nila aku, sipug-sipugun iban luraan nila aku. ³³ Pag'ubus lapdusan nila aku sin lulubak, ubus ampa nila aku patayun. Sagawa' ha hikatū sin adlaw dayn ha kamatay kāku', mabuhi' aku magbalik.”

³⁴ Sagawa' wala' kiyahātihan sin manga mulid niya in manga bichara niya minsan hangkatiyu'. In maana sin manga lapal-kabtangan hi Īsa lilibun dayn kanila. Hangkan di' nila kaingatan bang unu in piyagbibichara hi Īsa.

*Pauliun hi Īsa in Buta Manglilimus
(Mat. 20:29-34; Mk. 10:46-52)*

³⁵ Sakali masuuk mayan hinda Īsa pa dāira Ariha, awn duun hambuuk tau buta naglilingkud ha higad dān nanglilimus ha manga tau. ³⁶ Pagdungug niya sin hibuk sin manga tau maglalabay, nangasubu siya bang unu in pakaradjaan.

³⁷ Laung sin manga tau kaniya, “Maglalabay hi Īsa amu in tau dayn ha Nasarit.”

³⁸ Nagsuwara siya matanug, laung niya, “Andu', Īsa, hambuuk panubu' hi Daud, kaulungi aku!”

³⁹ Sakali piyag'amahan siya sin manga tau ha unahan iban iyan siya di' papaghibukun. Sagawa' gām mayan piyatanug niya na tuud in pagsuwara niya, laung niya, “Andu', hambuuk panubu' hi Daud, kaulungi aku!”

⁴⁰ Na, himundung hi Īsa ampa siya nagdaak hiparā mawn kaniya in tau buta. Narā mayan mawn in tau buta, iyasubu siya hi Īsa, laung niya, ⁴¹ “Unu in kabayaan mu hitabang ku kaymu?”

“Tuwan,” in sambung niya, “in kabayaan ku makakita' aku magbalik.”

⁴² Laung hi Īsa kaniya, “Na, makakita' na kaw! Dayn ha sabab sin parachaya iban pangandul mu in ikaw kiyaulian na.”

⁴³ Na, saruun-duun nakakita' na in tau buta. Imurul na siya kan Īsa iban pagsarang-sukul niya pa Tuhan. Pagkita' sin manga tau sin biya' hādtu, namudji sila katān pa Tuhan.

19

Hi Īsa iban hi Sakkiyas

¹ Pag'ubus limanjal na hinda Īsa limabay dayn ha dāira Ariha. ² Na, awn duun ha dāira yaun hambuuk nakura' sin manga mangan-gawa' sukay pa parinta pagngānan hi Sakkiyas, hambuuk tau dayahan. ³ Mabaya' tuud siya kimita' bang biya' diin in lupa hi Īsa. Sagawa' di' siya makakita' kan Īsa sabab mataud tuud in tau ha unahan niya ampa in siya pandak. ⁴ Hangkan dimagan siya miyuna dayn ha manga tau mataud ampa siya dimāg pa taas kahuy pagngānan kahuy sikamul bat niya kakitaan hi Īsa, sabab dayn didtu hi Īsa lumabay ha tungud sin kahuy yaun. ⁵ Nakaabut mayan hi Īsa pa tungud sin kahuy, himangad siya ampa niya iyan hi Sakkiyas, laung niya, “Ūs-'ūs kaw naug Sakkiyas sabab duun aku subay humanti' ha bāy mu adlaw ini.”

⁶ Na, nag'ūs-'ūs na nanaug hi Sakkiyas ampa niya diyā hi Īsa piyakaun ha bāy niya. Landu' tuud kiyūgan hi Sakkiyas. ⁷ In tau katān nakakita' wala' kiyaamuhan. Laung nila, “Ay kaw naa, in tau yan humanti' ha bāy sin hambuuk tau baldusa!”

⁸ Sakali timindug hi Sakkiyas ampa siya imiyan kan Panghu' Īsa, laung niya, “Kitaa ba Tuwan, hirihil ku bihaun in hangtunga' sin alta' ku ha manga miskin, iban bang awn tau kiyakullian ku, hiuli' ku kaniya in alta' niya iban lipatun ku pa mag'upat in taud niya.”

⁹ Laung hi Īsa kaniya, “Ha adlaw ini dimatung na in kalappasan pa manga tau ha bāy ini, karna' in tau ini hambuuk da isab panubu' hi Nabi Ibrahim simupu ha addat niya. ¹⁰ Iban hangkan bihādtu sabab in aku, amu in Anak Mānusiya' limahil mari pa dunya lumawag iban lumappas ha manga tau nalawa' dayn ha dān tudju pa Tuhan.”

Dalilan Pasal sin Manga Dublun

(Mat. 25:14-30)

¹¹ Sakali pagga sila masuuk na tuud pa Awrusalam (Baytal Makdis) in pangannal sin manga tau masuuk na maawn in pamarinta sin Tuhan.* Hangkan, ha sa'bu sin manga tau nagdurungug kaniya, liyanjal hi Īsa in pagbichara niya. Diyalil niya kaagi in pagbayta' niya kanila pasal sin pamarinta sin Tuhan. ¹² Laung hi Īsa kanila, “Bakas awn hambuuk tau balbangsa, in timulak pa hambuuk hula' malayu' bat niya makawa' in kapatutan niya magsultan. Ampa in ganta' niya magbalik da siya. ¹³ Ha sūng niya mayan tumulak, piyatawag niya in hangpu' daraakun niya ampa niya dihilan pakaniya-pakaniya hambuuk dublun (harga' tūy bulan gadji sin tau). Ubus ampa niya sila iyan, laung niya, ‘Pagpuunan niyu mag'usaha in sīn yan ha salugay ku wala' dī.’

¹⁴ “Sagawa' in tau ini karugalan sin manga tau pagkahi niya hangka-hula'. Hangkan nagdaak

* **19:11** 19:11 In kabayaan sin manga tau magpatabang kan Īsa umatu ha parinta Rūm, sabab ha pangannal nila hi Īsa amuna in Almasi diyaak sin Tuhan mamarinta ha bangsa nila.

silang manga tau imurul kaniya pa hula' kadtuun niya mamayta' sin di' sila mabaya' pagsultanan sin tau yaun.

15 "Sagawa' nahinang da sultan in tau yaun iban nagbalik siya pa hula' niya. Pagdatung niya na mayan, magtuy niya piyatawag in manga daraakun kiyarihilan niya sin ha supaya niya mapariksa' bang pila na in nausaha nila.

16 "Na, pagkawn sin hambuuk daraakun, amu agi kaniya, 'Tuwan, in dublun dihil mu kaku' piyag'usaha ku nalipat nakahangpu' in taud niya.'

17 "Laung niya ha daraakun niya, 'Marayaw in nahinang mu. Hambuuk kaw daraakun marayaw. Pagga kaw kapangandulan sin alta' sibi'-sibi', bihaun ikaw in pangandulan ku magkaput sin hangpu' daira.'

18 "Na, nakawn na isab in hikaruwa daraakun niya, amu agi kaniya, 'Tuwan, in dublun dihil mu kaku' piyag'usaha ku nalipat nakalima in taud niya.'

19 "Laung niya ha daraakun niya ini, 'Ikaw in pangandulan ku magkaput sin lima daira.'

20 "Pag'ubus nakawn na isab in hambuuk daraakun niya, amu agi kaniya, 'Tuwan, yari in dublun bakas mu dihil kaku'. Tiyaw' ku piyutus sin panyu'. 21 Mabuga' aku kaymu sabab kaingatan ku in ikaw mabungis. Magdayaw parasahan sadja kaw sin unu-unu wala' mu piyaghulas-sangsaan. Mag'ani kaw sin bukun mu tiyanum!'

22 "Laung niya ha daraakun niya, 'Hambuuk kaw daraakun way kapusan! In hukuman

hirihil ku kaymu kawaun dayn ha kiyabichara mu yan pasal ku. Kiyaingatan mu asal, laung mu, in aku mabungis iban magdayaw parasahan sadja sin bukun ku piyaghulas-sangsaan iban magpang'ani sin bukun ku tiyanum. ²³ Na, pagga mu kiyaingatan in biya' ha yan, mayta' mu wala' biyutang ha bangku in s̄in ku, ha supaya pagbalik ku makawa' ku magbalik in s̄in ku iban sin anak niya?'

²⁴ "Pag'ubus ampa niya iyan in manga kaibanan daraakun nagtitindug duun, laung niya, 'Kawaa niyu in dublun dayn kaniya ampa niyu dihilan pa daraakun amu in nalipat nakahangpu' in taud sin s̄in nausaha niya.'

²⁵ "Sagawa' in sambung nila kaniya, 'Tuwan, in siya nalipat na nakahangpu' in taud sin dublun niya!'

²⁶ "Na, in sambung niya, 'Na, ingat kamu, asal biya' na ha yan. Karna' hisiyu-siyu in matuyu' magpasūng sin alta' kiyarihil kaniya, dugangan pa in hirihil kaniya, sagawa' in way tuyu' magpasūng sin alta' kiyarihil kaniya, na, minsan in maniyu'-tiyu' alta' niya, kawaan da dayn kaniya. ²⁷ Na, bihaun, in manga tau marugal kaku' amu in di' mabaya' magsultan kaku', dāha niyu mari ampa niyu pataya dī ha alupan ku!' "

*Lagguun sin Manga Tau hi Īsa Pagdatung Niya
pa Awrusalem (Baytal Makdis)
(Mat. 21:1-11; Mk. 11:1-11; Yh. 12:12-19)*

²⁸ Pag'ubus hi Īsa nagbichara limanjal na sila timukad pa Awrusalam (Baytal Makdis). Ha unahan siya sin manga iban niya. ²⁹ Masuuk mayan sila pa duwa kawman pagngānan Bitpaji iban Bitani duun ha Būd Jaytun, piyauna niya madtu in duwa mulid niya. ³⁰ Laung niya ha duwa mulid niya, “Kadtu kamu pa kawman sūngun niyu yaun. Pagdatung niyu madtu, makabāk kamu hambuuk kura' hiyuhukutan, mabata' pa, iban wala' pa kiyapanguraan. Hubari niyu ampa niyu dāha mari. ³¹ Bang awn mangasubu kaniyu bang mayta' niyu hiyubaran, baytai niyu kagunahan sin Panghu'.”

³² Na, miyanaw na in duwangka-tau naraak hi Īsa. Piyaglanggal nila katān in biyayta' kanila hi Īsa. ³³ Ha sa'bu nila naghuhubad sin kura', laung sin manga tagdapu kanila, “Mayta' niyu yan hiyubaran?”

³⁴ In sambung nila, “Kagunahan sin Panghu'.”

³⁵ Na, diyā nila na in kura' madtu kan Īsa. Pagdatung nila madtu, liyampikan nila in kura' sin juba nila ampa nila piyasakat hi Īsa. ³⁶ Piyapanaw niya mayan in kura', hīklad sin manga tau in juba nila mawn pa dān (tanda' sin panglaggu' nila kan Īsa).

³⁷ Nakasuuk mayan siya pa Awrusalam (Baytal Makdis), duun ha tungud sin dān ludlurun ha Būd Jaytun, in manga mulid niya landu' mataud nagsuwara matanug sin pagsarang-sukul iban pamudji nila pa Tuhan pasal sin manga katān makahaylan kīta' nila. ³⁸ Laung nila,

“Bang mayan barakatan sin Tuhan in kiyawakilan niya magbaya' ha unu-unu katān!

Kasannyangan ha lawm surga' iban kalagguan pa Tuhan!”

³⁹ Sakali awn kaibanan manga Parisi duun miyamagad ha manga tau mataud in imiyan kan Īsa, laung nila, “Tuwan, lāngi in manga mulid mu, ayaw mu papaghibuka!”

⁴⁰ In sambung hi Īsa, “Ingat kamu. Bang ku sila lāngun di' papaghibukun, in manga kabatuhan in sumubli maghibuk.”

Magtangis hi Īsa Pasal sin Manga Tau Awrusalam (Baytal Makdis)

⁴¹ Sakali nakasuuk mayan sila pa Awrusalam (Baytal Makdis) sarta' kīta' na hi Īsa in dāira, nagtangis siya sabab sin luuy niya ha manga tau Awrusalam (Baytal Makdis). ⁴² Laung niya, “Bang niyu sadja kaingatan ha bihaun bang unu in makarihil kaniyu kasannyangan! Sagawa' di' niyu kaingatan! ⁴³ Dumatung da in waktu matikup kamu sin manga kuntara niyu iban būran nila sin lupa' iban batu in katilibut sin dāira niyu ha supaya wayruun guwaan niyu. Hapaan kamu iban jagahan kamu dayn ha kīd pa kīd. ⁴⁴ Maubus kamu mapatay katān iban magkalubu-lubu tuud in lawm paghula' niyu. Wayruun minsan hambuuk batu in makapin ha kiyabutangan niya. Biya' ha yan in kumugdan kaniyu sabab wala' niyu piyaruli in waktu piyakita' sin Tuhan in luuy niya kaniyu!”

*Madtu pa Bāy sin Tuhan hi Īsa
(Mat. 21:12-17; Mk. 11:15-19; Yh. 2:13-22)*

⁴⁵ Pag'ubus miyadtu hi Īsa pa halaman sin Bāy sin Tuhan ampa niya diyūy pa guwa' in manga magdaragang. ⁴⁶ Laung niya kanila, "Kiyasulat ha Kitab in Parman sin Tuhan amu agi, 'In Bāy ku Bāy Pagtataatan.' Sagawa'," laung hi Īsa, "hīnang niyu in Bāy sin Tuhan lugal pag'aanyayahan sin sīn sin manga tau!"

⁴⁷ Nagnasihat hi Īsa adlaw-adlaw ha lawm Bāy sin Tuhan. In kabayaan sin manga nakura' kaimaman, sin manga guru sin sara' agama iban sin manga nakura' sin manga tau patayun hi Īsa. ⁴⁸ Sagawa' wayruun dān kabaakan nila hikabunu' kan Īsa, sabab in tau katān duun masi-masi dimurungug kan Īsa iban in kabayaan nila wayruun minsan hambuuk kabtangan hi Īsa in malipas dayn ha pagdungug nila.

20

*Pangasubu Pasal sin Kawasa hi Īsa
(Mat. 21:23-27; Mk. 11:27-33)*

¹ Manjari hambuuk adlaw duun hi Īsa ha Bāy sin Tuhan nagnasihat ha manga tau iban nagpamahalayak sin Bayta' Marayaw. Sakali nākawn in manga nakura' kaimaman, iban manga guru sin sara' agama nag'aagad iban sin manga nagtatau-maas ha hula'. ² Laung nila kan Īsa, "Baytai kami bang unu in kawasa mu maghinang sin manga hinang mu yan dī ha lawm Bāy ini, amu in Bāy sin Tuhan? Hisiyu

in nagdihil kaymu sin kawasa maghinang sin manga hinang mu yan?"

³ In sambung hi Īsa kanila, "Na, awn isab hipangasubu ku muna kaniyu. Baytai niyu aku ⁴ bang dayn hāin nakawa' hi Yahiya in kawasa niya mangligu' ha manga tau, dayn ha Tuhan atawa dayn ha mānusiya'?"

⁵ Na, nag'isun-isun na sila bang unu in hisambung nila. Laung nila, "Na, unu in hisambung natu' kaniya? Bang kitaniyu imiyan in kawasa hi Yahiya dayn ha Tuhan, na, iyanun niya kitaniyu, 'Na, mayta' kamu wala' nagparachaya kan Yahiya?" ⁶ Sagawa' bang isab kitaniyu imiyan dayn ha mānusiya' in kawasa niya, na, batuhun kitaniyu sin manga tau mataud ini sabab magkahagad tuud in manga tau sin hi Yahiya hambuuk nabi."

⁷ Hangkan in sambung nila kan Īsa, "Inday, di' namu' kaingatan bang dayn diin niya nakawa' in kawasa niya."

⁸ Na, laung hi Īsa kanila, "Na, bang biya' hādtu, di' da isab kamu baytaan bang dayn hāin ku nakawa' in kawasa ku huminang sin manga hinang ku yan."

*Dalilan Pasal sin Manga Tau Piyangandulan
Nagtunggu' sin Kabbun Anggul*

(Mat. 21:33-46; Mk. 12:1-12)

⁹ Sakali biyaytaan hi Īsa in manga tau (pasal sin manga tau simasagga' kaniya). Diyalil niya kaagi in pagbayta' niya. Laung niya, "Bakas awn hambuuk tau nagtanum anggul ha kabbun niya. Pag'ubus ampa niya piyatungguan in

kabbun anggul niya ha manga magtutunggu' kabbun, ampa siya timulak pa dugaing hula'. Malugay siya didtu. ¹⁰ Manjari naabut mayan in musim sin pagpusu' sin manga anggul, diyaak sin tagdapu kabbun in hambuuk daraakun niya madtu kumawa' sin manga bunga anggul bahagi' niya. Sagawa' bīnasa sin manga tunggu' kabbun in daraakun niya, ampa piyauwi' ha way kaunu-unu. ¹¹ Sakali piyakadtu na isab sin tagkabbun in hambuuk daraakun niya, sagawa' bīnasa da isab sin manga tunggu' kabbun iban sipug-sipug nila, ampa piyauwi' ha wayruun unu-unu narā niya. ¹² Sakali piyakadtu na isab sin tagkabbun in hikatū daraakun niya, sagawa' miyula siya sin manga tunggu' kabbun. Piyalian in daraakun. Ubus ampa siya liyaruk pa guwa' sin kabbun.

¹³ “Na, namikil-mikil na in tagkabbun. Laung niya ha lawm atay niya, ‘Unu na baha' in hinangun ku? Na, marayaw pa pakadtuun ku in anak ku kalasahan. Maray', pag'addatan nila siya!’

¹⁴ “Sagawa' pagkita' sin manga tunggu' kabbun ha anak niya, magtūy sila nag'isun. Laung nila, ‘Yan na in anak sin tagkabbun amu in kiyapusakaan sin kabbun ini. Patayun natu' siya ha supaya natu' makawa' in kabbun pusaka' kaniya!’ ¹⁵ Hangkan giyuyud nila in anak sin tagkabbun pa guwa' sin kabbun ampa nila piyatay.

“Na, ha pikil niyu, unu in hinangun sin tagkabbun ha manga tunggu' sin kabbun niya?” laung hi Īsa. ¹⁶ “Kadtuun niya in manga tunggu' kabbun ampa niya sila patayun. Pag'ubus ampa

niya patungguan ha manga dugaing tunggu' in kabbun niya."

Pagdungug nila sin bichara hi Īsa, laung nila, "Sipais piyakalayu' sin Tuhan!"

¹⁷ Iyatud sila hi Īsa ampa niya sila iyasubu, laung niya, "Bang yan bukun bunnal, unu in hātihan sin kiyabayta' ha lawm Kitab, amu agi, 'In batu biyugit sin manga maghihinang bāy (sabab in pangannal nila wayruun guna) amura tuud isab in batu nanjari piyagpapagun sin bāy.'

¹⁸ Na, ingat kamu," laung hi Īsa, "hisiyu-siyu in makaligad pa batu yan magkapusat-pusat in baran niya iban hisiyu-siyu in kahulugan sin batu yan magkatumu-tumu siya mahinang bagunbun."

Pangasubu Pasal sin Pagbayad Sayrulla pa Parinta

(Mat. 22:15-22; Mk. 12:13-17)

¹⁹ Na, landu' tuud in baya' sin manga guru sin sara' agama iban sin manga nakura' kaimaman sumaggaw kan Īsa saruun-duun, sabab kiyahātihan nila sin sila in kiyugdan sin isturi diyalil hi Īsa. Sagawa' di' nila mahinang sabab mabuga' sila ha manga tau.

²⁰ Hangkan limawag sila saat marayaw. Nanangdan sila manga tau, piyakadtu kan Īsa magpabaw'-baw' mangasubu kaniya, bahasa tau marayaw sila agad ha sara', sagawa' in bunnal niya hipalusut nila hi Īsa ha bichara ha supaya nila siya hikaungsud pa lawm kiyumkuman iban kawasa sin gubnul. ²¹ Na, nangasubu na kan

Īsa in manga tau kiyatangdanan ini, laung nila, “Tuwan, kiyaiingatan namu' sin in katān bichara iban hindu' mu mabuntul. In hihindu' mu sadja in kasabunnalan pasal sin manga addat iban kawl-piil amu in kabayaan sin Tuhan pakayun sin mānusiya' karna' di' kaw magpi' tau minsan hisiyu. ²² Na, baytai kami, langgal sara' ka sin sara' agama bang kitaniyu manga Yahudi, amu in ha babaan sin pamarinta sin hula' Rūm, magbayad sayrulla pa Sultan sin hula' Rūm atawa bukun?”

²³ Sagawa' kiyatalusan hi Īsa in katitipuhan sin akkal nila. Hangkan laung niya kanila, ²⁴ “Pakitaan niyu mari kāku' in hambuuk pisita.” Piyakita' mayan mawn kaniya in pisita, iyasubu niya sila, laung niya, “Kansiyu in patta' iban ngān ha pisita ini?”

“Ha Sultan sin hula' Rūm,” in sambung nila.

²⁵ Hangkan laung hi Īsa kanila, “Na, pagga biya' ha yan, unu in suku' sin Sultan sin hula' Rūm subay hiungsud kaniya. Damikkiyan, unu in suku' sin Tuhan subay hiungsud pa Tuhan.”

²⁶ Na, wala' nila nasaggaw ha bichara hi Īsa ha alupan sin mayran madjilis. Hangkan wala' na sila nagkayba' iban nainu-inu sila sin sambung hi Īsa.

In Pangasubu Pasal sin Patay Mabuhi' Magbali

(Mat. 22:23-33; Mk. 12:18-27)

²⁷ Pag'ubus yadtu awn manga kaibanan Yahudi pagngānan Sadduki in miyawn kan Īsa. In sila ini imiyan sin in manga patay di' na

mabuhì' magbalik ha adlaw mahuli. Nangasubu sila kan Īsa, laung nila, ²⁸ “Tuwan, kiyasulat hi Musa ha lawm sara' agama natu', amu agi, 'Bang awn usug mapatay ampa wayruun anak niya ha asawa niya, na subay asawahun sin taymanghud niya in balu, ha supaya awn tubu' dumā sin ngān sin miyatay! ²⁹ Na, bakas awn pitu magtaymanghud usug. Manjari nag'asawa in kamagulangan, sagawa' miyatay sadja siya wala' nakabaak anak. ³⁰ Na, in balu iyasawa sin sumunud ha kamagulangan. Sagawa' miyatay sadja isab siya wala' da nakabaak anak. ³¹ Damikkiyan, biya' da isab hādtu in kimugdan ha hikātū. Na, in hawpu' niya in babai yadtu naasawa sin kapitu-pitu magtaymanghud, sagawa' miyatay sadja sila wala' nakabaak anak ha babai yadtu. ³² Ha kahinapusan miyatay da isab in babai. ³³ Na, bang dumatung na in waktu mabuhì' na magbalik in manga patay, hisiyu in tag'asawa ha babai yadtu? Karna' naasawa siya sin kapitu magtaymanghud.' ”

³⁴ In sambung hi Īsa kanila, “Asal in manga usug iban manga babai bihaun dī ha lawm dunya mag'asawa iban magbana. ³⁵ Sagawa' in manga usug iban manga babai amu in matūp mabuhì' dayn ha kamatay iban kaawnan sin kabuhì' salama-lama ha adlaw mahuli didtu ha surga' dī' na mag'asawa atawa magbana. ³⁶ Mabiya' na sila sin manga malāikat iban dī' na sila magkamatay. Mahinang na sila anak sin Tuhan sabab nabuhì' na sila nagbalik dayn ha kamatay. ³⁷ Na, ha pasal sin manga patay mabuhì' magbalik, in kasabunnalan niya yan

napakita' hi Musa. Karna' kiyasulat niya in pasal sin bichara sin Tuhan kaniya amu in suwara guwa' dayn ha lawm kahuy nalalaga. Kiyasulat ha lawm Kitab sin namung hi Musa sin in Tuhan amuna in Tuhan hi Ibrahim, Tuhan hi Isahak iban Tuhan hi Ya'kub. ³⁸ In Tuhan amu in piyag-tutuhanan sin manga buhi', bukun sin manga patay. (In hāti niya minsan hinda Ibrahim, Isahak iban Ya'kub malugay na miyatay, buhi' sila didtu ha surga'.) Karna' bang ha Tuhan in mānusiya' katān buhi', wayruun patay."

³⁹ Sakali imiyan in kaibanan guru sin sara' agama, laung nila, "Tuwan, marayaw in sambung mu!" ⁴⁰ Iban hangkan sila imiyan biya' ha yan sabab di' na sila makatawakkal umasubu kan Īsa sin unu-unu na.

*In Almasi amuna in Tuhan, Panghu' hi Daud
(Mat. 22:41-46; Mk. 12:35-37)*

⁴¹ Sakali nag'asubu hi Īsa kanila, laung niya, "Biya' diin kaagi in bichara sin tau sin in Almasi hambuuk panubu' sadja hi Daud? ⁴² Karna', ha lawm Kitab Jabur kiyasulat in pamung hi Daud, amu agi,

'Namung in Tuhan ha Panghu' ku:

"Lingkud kaw dī ha dapit pa tuu ku

⁴³ sampay ku mapabutang ha babaan mu in katān simusulang kaymu, mahinang biya' sapantun pagbubutangan sin siki mu." ' ' "

⁴⁴ "Na," laung hi Īsa, "In pagtāg hi Daud ha Almasi, 'Panghu'.' Na, mayta' siya tiyawag,

'Panghu', ' bang siya hambuuk sadja panubu' hi Daud?"

Sahawihun hi Īsa in Pagpabaw'baw' sin Manga Guru sin Sara' Agama

(Mat. 23:1-36; Mk. 12:38-40)

⁴⁵ Ha sa'bu sin manga tau katān dimurungug, laung hi Īsa ha manga mulid niya, ⁴⁶ "Halli' kamu supaya kamu di' kalaminan sin ngī' sin manga guru sin sara' agama. In sila yan matagi maglunsul pawyu-pawyu iban sin pagjuba nila mahaba' lāgi' mabaya' tuud sila salamun sin manga tau ha tabu'. Bang sila ha lawm langgal lumingkud sila ha unahan ha paglilingkuran tiyataw' ha manga tau mataas, iban bang sila ha pagjamuhan lumingkud sila ha manga lilingkuran tiyataw' ha manga tau balkan.

⁴⁷ Anyayahun nila in manga bāy sin manga balu babai. Ubus ampa sila magpakita'-kita' ha manga tau sin haba' sin pagpangarap nila pa Tuhan, ha supaya in manga tau magpikil sin in sila tau marayaw. Murka' dakula' in dumatung kanila yan!"

21

Pasal sin Pagdihil Sīn sin Balu Babai pa Bāy sin Tuhan

(Mk. 12:41-44)

¹ Sakali nangatud-ngatud hi Īsa ha manga tau. Kita' niya in manga tau dayahan naghulug sīn pa paghuhulugan sin sīn hirihil pa Bāy sin Tuhan. ² Kita' niya da isab in hambuuk balu babai miskin tuud himulug duwa pisita tumbaga.

³ Laung hi Īsa, “Baytaan ta kamu, in balu miskin yaun mataud pa in sīn hiyulug niya dayn sin kiyahulug sin manga tau katān yaun. ⁴ Sabab in manga kaibanan tau, in sīn hiyulug nila, di' nila na kagunahan tuud. Sagawa' in balu yan, minsan siya miskin tuud, hiyulug niya in sīn niya katān minsan amu-amurakuman in hipamī niya sin kakaun niya.”

Mamichara hi Īsa Pasal sin Paglubu sin Bāy sin Tuhan

(Mat. 24:1-2; Mk. 13:1-2)

⁵ Na, in manga kaibanan mulid hi Īsa nag-bibichara pasal sin lingkāt sin Bāy sin Tuhan iban sin manga batu niya maharga', iban sin manga unu-unu ginisan ha Bāy sin Tuhan dīhil sin manga tau pa Tuhan. Laung hi Īsa, ⁶ “In katān yan kakitaan niyu bihaun. Sagawa' awn da waktu dumatung ha susūngun in katān yan magkalubu-lubu tuud iban wayruun tuud makapin batu nagbabangkat-bangkat, sagawa' mapantay yan maligad katān.”

Manga Kasigpitan iban Kabinsanaan

(Mat. 24:3-14; Mk. 13:3-13)

⁷ “Tuwan,” laung nila kan Īsa, “ku'nu yan maawn? Iban unu in tanda' gumuwa' amu in magpakita' sin dumatung na in waktu maawn in manga biyayta' mu kāmū?”

⁸ Laung hi Īsa, “Halli' kamu bat kamu di' kaakkalan. Sabab ha susūngun mataud tau in mari mag'usal sin ngān ku mangakkal kaniyu. In pakaniya-pakaniya kanila umiyan siya na in Almasi iban laung nila, ‘Dimatung na in waktu!’

Sagawa' ayaw kamu magkahagad kanila. ⁹ Iban bang niyu karungugan in pagbunu' iban manga hiluhala' dakula' ha lawm hula' ayaw kamu mabuga'. Karna' in manga yan asal subay maawn muna, sagawa' bukun pa yan in waktu kahinapusan sin masa dī ha dunya.”

¹⁰ Laung pa isab hi Īsa, “In manga kabangsa-bangsahan magbunu'-biyunui iban magkuntara in manga parinta sin kahula'-hulaan. ¹¹ Maawn in linug makusug, in gutum iban manga sakit mangī' ha kahula'-hulaan. Iban awn gumuwa' manga kagalib-galiban ha langit amu in mak-abuga'.

¹² “Sumagawa' ha di' pa maawn in manga ini katān, in kamu masaggaw iban mabinsana' tuud. Hiungsud kamu pa lawm lima sin manga manghuhukum ampa kamu hukumun ha manga langgal ubus ampa kamu hipajīl. Marā kamu pa alupan sin manga sultan iban manga gub-nul sabab in kamu agad kāku'! ¹³ Na, amu yan in waktu niyu mamayta' kanila sin Bayta' Marayaw pasal ku. ¹⁴ Sagawa' asal tantuha in baran niyu sin di' kamu magsusa bang unu in hiraawa niyu ha wala' pa miyabut in waktu. ¹⁵ Sabab dihilan ta kamu ingat iban manga lapal-kabtangan hibichara niyu, amu in di' kaatuhan iban kasaggaan sin manga kuntara niyu. ¹⁶ Tipuhun kamu sin maas niyu, sin manga taymanghud, sin manga lahasiya' iban sin manga bagay niyu. Iban in kamu kaibanan hipapatay da. ¹⁷ Karugalan kamu sin tau katān sabab in kamu agad kāku'. ¹⁸ Sagawa' ayaw

kamu masusa. Amu in pag'iyanun minsan ham-buuk sulag buhuk wayruun malarut dayn ha ū niyu. ¹⁹ Na, sandali niyu in manga kabinsanaan yan ampa kamu malappas.

Mamichara hi Īsa Pasal sin Paglubu sin Awrusalam (Baytal Makdis)

(Mat. 24:15-21; Mk. 13:14-19)

²⁰ “Bang niyu kakitaan in Awrusalam (Baytal Makdis) matikup na sin manga sundalu, na matantu niyu na sin masuuk na in dāira yan magmula. ²¹ Na, ha waktu yan, in manga tau ha Yahudiya subay maguy na pa kabūran. Hāti in manga tau ha lawm sin dāira subay sila mīg na, iban in manga ha gimba subay di' na sumūd pa lawm dāira. ²² Sabab amuna yan in waktu paratungun sin Tuhan in murka' niya. In katān kiyasulat ha manga Kitab ha pasal yan maagad na ha waktu yan. ²³ Landu' tuud makaluuy in manga burus iban sin manga taga anak sibi'-sibi' bang dumatung na in kabinsanaan yan! Landu' tuud in kabinsanaan kumugdan ha hula' ini, iban murka' dakula' in kumugdan ha manga tau sin hula' ini. ²⁴ In kaibanan tau patayun lagutun sin pakukus. Hāti in kaibanan masaggaw mahinang banyaga' sin manga bangsa dugaing dāhun pa manga ginisan hula' nila katān. In Awrusalam (Baytal Makdis) makapalawm lima na sin manga tau bangsa dugaing. Iban di' sila hundungan binsanaun sin manga tau bangsa dugaing sampay di' mapuas in waktu nila.

In Pagbalik sin Almasi pa Dunya

(Mat. 24:29-35; Mk. 13:24-31)

25 “Awn mahal-mahal kumugdan ha suga, ha bulan iban ha manga bituun. Dakula' in kasusahan dumatung pa kahula'-hulaan ha lawm dunya, iban landu' in buga' sin manga tau bang sila makarungug sin lagublub sin alun iban bang nila kakitaan in laggu' sin alun. 26 In manga tau mapunung sin buga' pagpikil nila sin manga katān kabinsanaan dumatung pa dunya, karna' majugjug na in unu-unu katān ha taas langit. 27 Pag'ubus in aku, amu in Anak Mānusiya', kakitaan na sin manga mānusiya' numaug magbalik mari pa dunya miyamagad ha gabun. Kakitaan nila in kusug sin kawasa ku iban sin sahaya iban kalagguan ku. 28 Na, bang tumagna' na maawn in manga biyayta' ku yan, paisuga niyu in lawm atay niyu. Tindug kamu hangad pa taas sabab masuk na dumatung in kalappasan niyu.”

29 Pag'ubus nagbichara hi Īsa dalil. Laung niya, “Kitaa niyu ba in kahuy tina iban sin manga kahuy kaibanan. 30 Bang niyu kakitaan tumagna' na magdahun in manga kahuy yan, kaingatan niyu masuk na tuud in panuga. 31 Damikkiyan, bang niyu kakitaan maawn na in manga piyagbayta' ku yan, kaingatan niyu na sin masuk na dumatung in pamarinta sin Tuhan.

32 “Na, ini in tumtuma niyu. In katān biyayta' ku yan kaniyu, maawn ha di' pa maubus malanyap in bangsa sin manga tau ha masa ini. 33 Ha susūngun in langit iban dunya ini malanyap da, sagawa' in manga katān kiya-pamung ku, di' tuud maluppas salama-lama.” (sabab in yan tantu tuud mabunnal)

Wajib Subay Maghalli'

³⁴⁻³⁵ “Halli' kamu ha supaya kamu di' ku abutan biya' hantang mali'tag, naghihinang sin manga bukun marayaw biya' sin paglami-lami makalandu', mag'inum maghilu, iban magsusa sin manga ginis-ginisan dī ha lawm dunya. Karna' ha pagbalik ku mari magminsang aku dumatung pa katān mānusiya' ha lawm dunya. ³⁶ Halli' tuud kamu iban taptap kamu pangayu' duwaa bang mayan awn kusug niyu tumatas sin manga kabinsanaan dumatung iban bang mayan wayruun hikasipug niyu bang kamu tumindug na ha alupan ku, amu in Anak Mānusiya'.”

³⁷ Manjari adlaw-adlaw duun hi Īsa nag-nasihat ha Bāy sin Tuhan, sagawa' pagdūm madtu siya pa Būd Jaytun. Didtu siya humanti' dūm-dūm. ³⁸ Na, mahinaat-mahinaat subu-subu pa madtu in tau katān pa Bāy sin Tuhan dumungug sin pagnasihat niya.

22

In Pag'isun sin Pagsaggaw kan Īsa (Mat. 26:1-5; Mk. 14:1-2; Yh. 11:45-53)

¹ Manjari masuuk na in waktu sin Haylaya Paglappas Dayn ha Kamatay amu in waktu magkaun in bangsa Yahudi sin tinapay way pasulig. ² In manga nakura' kaimaman iban sin manga guru sin sara' agama nag'isun bang biya' diin in kapatay nila kan Īsa ha di' kaingatan sin manga tau, sabab mabuga' sila maghiluhala' in manga tau.

Tipuhun hi Judas hi Īsa
(*Mat. 26:14-16; Mk. 14:10-11*)

³ Sakali siyasat sin Saytan Puntukan hi Judas tau dayn ha Kiriyud amu in hambuuk sin manga hangpu' tagduwa mulid hi Īsa. ⁴ Hangkan miyadtu siya dimā nag'isun ha manga nakura' kaimaman iban manga nakura' sin manga nag-jajaga ha Bāy sin Tuhan bang biya' diin in katipu niya kan Īsa ha supaya niya siya hikaungsud pa lawm lima nila. ⁵ Na, kiyaamuhan tuud sila iban atasan nila tangdanan hi Judas. ⁶ Timaayun hi Judas sin kabayaan nila. Hangkan simipi na siya bang biya' diin in katipu niya kan Īsa, bat niya hikaungsud pa lawm lima sin manga tau mabaya' sumaggaw kaniya. Limawag siya waktu makulang in manga tau (ha supaya wayruun hiluhala').

Hipasaddiya hi Īsa in Pagjamu Paglappas dayn ha Kamatay

(*Mat. 26:17-25; Mk. 14:12-21; Yh. 13:21-30*)

⁷ Manjari naabut na in adlaw sin pakaradjaan pagkaun sin tinapay way pasulig niya amu in waktu sin pagsumbay' sin anak bili-bili amu in panumtuman sin bangsa Yahudi sin waktu piyuas sin Tuhan dayn ha kasigpitan in kamaasan nila. ⁸ Sakali diyaak hi Īsa hi Pitrus kay Yahiya. Laung niya, “Kadtu kamu pagsaddiya sin kakaun hipagsa'bu taniyu sin Pagjamu Paglappas dayn ha Kamatay.”

⁹ Laung nila, “Hariin mu kabayaan sakapun namu' in pagjamuhan taniyu?”

¹⁰ In sambung niya, “Pagdatung niyu pa lawm sin dāira, bākun kamu sin hambuuk usug nagdarā kibut tagaluun tubig. Urul kamu kaniya pa bāy sūran niya. ¹¹ Ubus ampa niyu iyana in tagdapu sin bāy, laung niyu, ‘Nagpaasubu in Tuwan Guru bang hawnu in bilik pagjamuhan niya iban sin manga mulid niya hipagsa'bu sin Pagjamu Paglappas dayn ha Kamatay.’ ¹² Na, hipakita' niya kaniyu in bilik dakula' ha taas sin bāy niya amu in asal panyap sin katān kagunahan natu'. Duun niyu saddiyaha in pagjamuhan natu'.”

¹³ Na, miyadtu na sila. Pagdatung nila pa dāira, in katān biyayta' hi Īsa naagad. Na, siyaddiya nila na in kakaun pagjamuhan nila.

In Pagkaun iban Pag'inum amu in Panumtuman kan Īsa

(Mat. 26:26-30; Mk. 14:22-26; 1 Kur. 11:23-25)

¹⁴ Na, naabut mayan in waktu sin pagjamu, limingkud na hi Īsa nagjamu iban sin manga kiyawakilan niya. ¹⁵ Laung niya ha manga kiyawakilan niya, “Asal mabaya' tuud aku magsāw magkaun iban kamu sin Pagjamu Paglappas dayn ha Kamatay ha di' pa aku numanam kabinsanaan! ¹⁶ Sabab baytaan ta kamu amuna ini in kahinapusan sin pagsāw ku magkaun sin pagjamu ini iban kamu. Subay na maabut in waktu magmakbul na in hātihan sin pagjamu ini didtu ha pagparintahan sin Tuhan ampa kitaniyu makapagsāw magbalik magkaun sin pagjamu ini.”

17 Pag'ubus ampa kiyawa' hi Īsa in hambuuk sawan, ampa siya nagsarang-sukul pa Tuhan. Laung niya ha manga kiyawakilan niya, “Kawaa niyu in sawan ini ampa niyu inuma in luun niya.

18 Sabab, baytaan ta kamu, pagpuas dayn ha waktu ini di' na aku minum magbalik sin tubig anggul ini ha salugay di' dumatung in waktu, tumindug na tuud in pamarinta sin Tuhan.”

19 Pag'ubus kimawa' na isab siya tinapay ampa siya nagsarang-sukul pa Tuhan. Ubus ampa niya sīpak in tinapay diyuhal pa manga kiyawakilan niya. Laung niya kanila, “Niyata niyu sin amu yan in ginhawa-baran ku amu in hililla' ku mapatay sabab-karna' niyu. Kaun kamu sin tinapay yan amu in ganti' panumtuman niyu kaku'.”

20 Damikkiyan, diyuhal niya da isab pa manga kiyawakilan niya in sawan pag'ubus nila nagkaun. Laung niya, “In luun sin sawan ini tanda' sin paljanjian ba'gu sin Tuhan kaniyu. In dugu' ku maasag sabab-karna' niyu amu in dumihil katantuhan sin janji' ini.

21 “Sagawa' ingat kamu! In tau tumipu kaku' yari bihaun miyamagad limilingkud katu'niyu ha lamisahan! 22 Asal giyanta' sin Tuhan in aku amu in Anak Mānusiya' manaykud da dayn ha dunya, sagawa' murka' dakula' in kumugdan ha tau manipu kaku'!”

23 Na, nag'asubu-iyasubuhi na in manga mulid niya bang hisiyu kanila in manipu kan Īsa.

In Paglugat Pasalan sin Hisiyu in Subay Mataas in Kawasa

²⁴ Sakali naawn in paglugat sin manga mulid hi Īsa pasalan sin hisiyu dayn kanila in subay karihılan sin kawasa mataas. ²⁵ Laung hi Īsa kanila, “In manga sultan sin bangsa dugaing dī ha dunya amu in magkawasa ha manga tau ha babaan nila iban in manga tau mataas in kawasa mabaya' tuud mabantug sin sila in magdirihil sin kagunahan sin manga tau. ²⁶ Sagawa' in kamu subay bukun biya' kanila. Karna' in mataas dayn kaniyu subay magpatibaba' sin baran niya biya' sin kamanghuran magpababa' dayn ha kamagulangan. Iban in nakura' subay maghulas-sangsa' biya' sin daraakun. ²⁷ Bang ha bistahan sin manga tau in nakura' subay amu in lumingkud kumaun ha lamisahan, hāti in daraakun niya amu in magbutang kaniya sin kakaun niya. Sagawa' bukun aku biya' ha yan. Yari aku maghulas-sangsa' kaniyu biya' sin daraakun.

²⁸ “Na, pagga kamu imuunung kaku' ha unu-unu kasigpitan ku, ²⁹ na, dihılan ta kamu sin kawasa magbaya' ha lawm pamarintahan ku biya' sin kawasa kiyarihil kaku' sin Tuhan, Ama' ku. ³⁰ Magsaw kitaniyu magkaun bang tumindug na in pamarinta ku. Iban hinangun ta kamu manga wakil ku, dihılan kalagguan iban kawasa magbaya' ha hangpu' tagduwa pihak sin bangsa Israil.”

*Asal Hibayta' hi Īsa sin Umiyan hi Pitrus sin
Bukun Siya Agad kan Īsa
(Mat. 26:31-35; Mk. 14:27-31; Yh. 13:36-38)*

³¹ Manjari nagbichara hi Īsa kan Simun Pitrus, laung niya, “Simun, dunguga in bichara ku! In Saytan Puntukan tiyugutan sin Tuhan sumulay sumasat kaniyu katān. Biya' yan sapantun magtahap pāy bat maīg in manga apa niya. ³² In ikaw mutas dayn kāku', sagawa' piyangayuan ta kaw duwaa pa Tuhan bang mayan di' malawa' in pangandul mu kāku'. Na, bang magbalik na in pangandul mu kāku', subay mu tabangan in manga katawtaymanghuran mu magpahugut sin pangandul nila kāku'.”

³³ In sambung hi Pitrus, “Panghu', lilla' aku umunung kaymu majil iban mapatay.”

³⁴ Laung hi Īsa kaniya, “Ingat kaw, Pitrus, ha dūm ini ha di' pa maabut tumagauk in manuk usug sin subu-subu, makatū kaw umiyan, laung mu di' mu aku kaingatan.”

Papagtagamahun hi Īsa in Manga Mulid Niya sin Manga Kagunahan Nila

³⁵ Pag'ubus iyasubu hi Īsa in manga mulid niya, “Ha waktu diyaak ta kamu magnasihat madtu pa manga kadāirahan ha wala' ta kamu piyapagdā sin manga pitaka', luluunan sin kapanyapan niyu, iban manga tawmpa' niyu, awn ka nagkabus kaniyu?”

“Wala' kami nagkabus unu-unu,” in sambung nila.

³⁶ “Sagawa' bihaun,” laung hi Īsa kanila, “hisiyu-siyu in taga pitaka' atawa luluunan sin kapanyapan niyu subay niya dāhun na, iban hisiyu-siyu in way pakukus subay niya hipagdagang in badju' niya bat siya makabī hambuuk

pakukus.* ³⁷ Sabab ingat kamu, in kiyabayta' ha lawm Kitab pasal ku maagad na bihaun. Amu agi sin ha lawm Kitab, 'Itungun siya biya' sin manga tau nagdusa nakalanggal sin sara'.' Na, in yan tantu mabunnal."

³⁸ Laung sin manga mulid niya, "Kitaa ba, Panghu', yari awn duwa pakukus!"

"Ayaw na! Sarang na yan," in sambung hi Īsa.

Mangayu' Duwaa hi Īsa Duun ha Būd Jaytun
(*Mat. 26:36-46; Mk. 14:32-42*)

³⁹ Na, pag'ubus hi Īsa nagbichara gimuwa' na siya dayn ha lawm sin dāira, ampa siya miyadtu pa Būd Jaytun biya' sin kabiyaksahan niya paghinangun. Miyagad in manga mulid niya kaniya. ⁴⁰ Pagdatung nila madtu, laung hi Īsa ha manga mulid niya, "Pangayu' kamu duwaa bang mayan kamu di' marā sin sasat sin saytan."

⁴¹ Pag'ubus limawak-lawak hi Īsa dayn ha manga mulid niya ampa siya limuhud nangayu' duwaa pa Tuhan. ⁴² Laung niya, "Ya Tuhan, Ama' ku, bang makajari kaymu, ayaw mu na aku palabaya sin kabinsanaan masuuk na dumatung kaku'! Sagawa' in kabayaan mu, amu in subay maagad, bukun in kabayaan ku." ⁴³ Sakali awn malāikat dayn ha surga' nagpanyata' mawn kaniya dimihil kaniya kusug. ⁴⁴ Sabab sin landu' tuud in kasusahan niya piyakusug tuud hi Īsa

* **22:36** 22:36 In bichara ini bichara maghulug maana. In hāti niya subay tanam asal in lawm atay sin manga mulid niya sumandal sin kabinsanaan amu in maray' na kumugdan kanila pasal sin pag'agad nila kaniya.

in pagpangayu' niya duwaa. Hangkan diyunuk tuud siya sin hulasa nabiyā' dugu' nagtū' pa lupa'.

⁴⁵ Pag'ubus niya nangayu' duwaa timindug siya ampa siya nagbalik madtu pa manga mulid niya. Pagkawn niya, in manga mulid niya nakatūg na sabab sin kasusahan nila. ⁴⁶ Laung niya kanila, “Mayta' kamu natutūg? Bangun kamu ampa kamu pangayu' duwaa bat kamu di' marā sin sasat sin saytan.”

In pagsaggaw kan Īsa

(Mat. 26:47-56; Mk. 14:43-50; Yh. 18:3-11)

⁴⁷ Ha sa'bu nagbibichara pa hi Īsa, dimatung na mawn in manga tau mataud. Hi Judas, amu in hambuuk dayn ha hangpu' tagduwa mulid hi Īsa, in nagdā ha manga tau mawn. Simuuk siya madtu kan Īsa sūng niya siyumun. ⁴⁸ Sagawa' laung hi Īsa kaniya, “Judas, biya' ka ha yan in kaagi mu manipu ha Anak Mānusiya'? Siyumun mu aku bat mu aku hikaungsud pa lawm lima sin manga tau managgaw kāku'?”

⁴⁹ Pagkita' sin manga mulid hi Īsa sin bukun na marayaw in kasūngan, laung nila kan Īsa, “Na, Panghu', hipanglagut namu' na in pakukus namu' ini?” ⁵⁰ Na, magtūy liyagut sin hambuuk mulid niya in hambuuk daraakun sin Imam Dakula'. Nautud in taynga dapit pa tuu sin tau liyagut niya.

⁵¹ Sagawa' liyāng hi Īsa in mulid niya, laung niya, “Sarang na yan.” Salta' kiyumpitan hi Īsa in taynga nautud ampa niya piyauli'.

⁵² Pag'ubus ampa hi Īsa namung ha manga nakura' kaimaman iban sin manga nakura' sin

manga jaga ha Bāy sin Tuhan iban sin manga nagtatau-maas ha hula', amu in miyaw'n nanaggaw kaniya, laung niya, "Mayta' kamu subay magdā manga pakukus iban kakakal? Mayta', mundu ka aku ini? ⁵³ Duun sa aku ha Bāy sin Tuhan adlaw-adlaw iban duun da isab kamu, sagawa' mayta' niyu aku wala' siyaggaw? Na, tantu amu ini in waktu kiyaganta' in aku masaggaw niyu, amu in waktu makusug in kawasa sin Saytan Puntukan."

Umiyan hi Pitrus sin in Siya Bukun Agad kan Īsa

(*Mat. 26:57-58, 69-75; Mk. 14:53-54, 66-72; Yh. 18:12-18, 25-27*)

⁵⁴ Na, siyaggaw nila na hi Īsa ampa nila diyā madtu pa bāy sin Imam Dakula'. Sakali in hi Pitrus imuurul dayn ha kalayuan. ⁵⁵ Pagdatung niya pa halaman bāy sin Imam Dakula', limamugay siya ha manga tau naglilingkud nagpaanag ha kāyu duun ha gitungan sin halaman bāy sabab awn kāyu duun biyuhi' sin manga tau. ⁵⁶ Sakali ha sa'bu niya naglilingkud duun kīta' siya sin hambuuk daraakun babai. Imatud tuud kaniya in babai ampa imiyan, laung niya, "In tau ini panaiban da isab hi Īsa!"

⁵⁷ Sagawa' imiyan hi Pitrus, laung niya, "Inda', di' ku kaingatan in tau piyag'iyen mu yan!"

⁵⁸ Na, bukun mawgay awn na isab hambuuk tau nākita' kan Pitrus. Amu agi kaniya, "In ikaw yan agad da isab kanila!"

Sagawa' in sambung hi Pitrus, "Bagay, bukun aku agad kanila!"

⁵⁹ Sakali nakalabay mayan manga hangka-jām, awn na isab hambuuk tau in limugus imiyan kan Pitrus. Laung niya, “Tantu tuud in tau ini agad kan Īsa, sabab tau Jalil da isab siya!”

⁶⁰ Sagawa' in sambung hi Pitrus, “Bagay, di' ku kaingatan bang unu in piyagbibichara mu yan!”

Na, saruun-duun ha sa'bu niya pa nagbibichara, timagauk na in manuk usug. ⁶¹ Sakali limingi' hi Panghu' Īsa ampa niya iyatud hi Pitrus. Na, iyampa kiyatumtuman hi Pitrus in bayta' kaniya hi Panghu' Īsa amu agi, “Ha di' pa tumagauk in manuk usug dūm ini, makatū kaw umiyan, sin in aku di' mu kaingatan.” ⁶² Na, gimuwa' na hi Pitrus dayn ha halaman sin bāy ampa siya nagtangis tuud.

In Pagbinasa kan Īsa

(Mat. 26:67-68; Mk. 14:65)

⁶³ Na, piyagliki'-likian iban piyagbinasa hi Īsa kaagi sin manga tau nagjajaga kaniya.

⁶⁴ Tiyabunan nila in mata hi Īsa ampa nila siyuntuk. Pag'ubus ampa nila iyasubu hi Īsa, laung nila, “Tukura bang hisiyu in simuntuk kaymu!” ⁶⁵ Iban mataud pa manga bichara mangī' iban makasipug in piyamung nila kan Īsa.

Umalup na hi Īsa ha Manga Kunsiyal Yahudi

(Mat. 26:59-66; Mk. 14:55-64; Yh. 18:19-24)

⁶⁶ Sakali naadlaw mayan nagtipun na in manga nagtatau-maas ha hula' iban sin manga nakura' kaimaman iban sin manga guru sin sara' agama. In sila ini manga kunsiyal

manghuhukum. Na, narā na hi Īsa mawn imalup kanila. ⁶⁷ Laung nila kan Īsa, “Baytai kami, bang ikaw na in Almasi.”

In sambung hi Īsa, “Bang ta kamu baytaan, di' da kamu magkahagad kāku' ⁶⁸ iban bang awn asubuhun ku kaniyu di' da kamu makasambung. ⁶⁹ Sagawa' tagnaan dayn ha bihaun in aku amu in Anak Mānusiya' lumingkud na dapit pa tuu sin Tuhan Mahatinggi dihilan kawasa magbaya' ha unu-unu katān.”

⁷⁰ Laung sin manga kunsiyal Yahudi, “Bang biya' hādtu ikaw in Anak Tuhan?”

In sambung niya kanila, “Na, biya' na sin agi niyu, aku na.”

⁷¹ Na, laung nila, “Na, mag'unu pa kitaniyu magkā' saksi sin diyungug na sin kitaniyu katān in bichara niya!”

23

Mamayhu' hi Īsa kan Pilatu

(*Mat. 27:1-2, 11-14; Mk. 15:1-5; Yh. 18:28-38*)

¹ Na, timindug in tau katān ha paghuhukuman, ampa nila diyā hi Īsa madtu kan Gubnul Pilatu.

² Duun nila biyayta' in manga tuntut nila kan Īsa. Laung nila, “Siya ini in tau nasaggaw namu' mangdā pa kalawngan ha manga tau pagkahi namu' Yahudi. Biyaytaan niya in manga tau di' papagbayarun sukay pa parinta sin Sultan sin hula' Rūm. Iban laung niya ha manga tau siya na in Almasi amu in naraak sin Tuhan magsultan kāmu'.”

³ Laung hi Pilatu kan Īsa, “Ikaw na ka in sultan sin manga Yahudi?”

“Na, biya' na sin kiyapamung mu,” in sambung hi Īsa.

⁴ Na, laung hi Pilatu ha manga nakura' kaimaman iban ha manga tau mataud, “Wayruun dusa kiyabaakan ku ha tau ini, amu in mapatut ku butangan hukuman.”

⁵ Sagawa' limugus tuud sila sin awn narusa hi Īsa. Laung nila, “In pagnasihat niya amu in nakarihil hiluhala' ha tau katān ha katilibut sin Yahudiya. Tiyagnaan niya nagnasihat didtu ha Jalil. Na, bihaun yan na siya nakaabut pa Awrusalam (Baytal Makdis).”

Mamayhu' hi Īsa kan Hirud

⁶ Pagdungug hi Pilatu sin bichara nila, nangasubu siya, laung niya, “Tau Jalil ka in tau ini?” ⁷ Na, pag'ingat hi Pilatu sin in hi Īsa tau dayn ha hula' piyagparintahan hi Hirud, piyarā niya hi Īsa madtu kan Hirud. Karna' ha waktu yaun kiyasa'buhan duun hi Hirud ha Awrusalam (Baytal Makdis).

⁸ Na, kiyūgan hi Hirud pagkita' niya kan Īsa, sabab malugay na in baya' niya kumita' kan Īsa. Mataud in diyungug niya pasal hi Īsa iban hiyuhuna'-huna' niya makakita' siya kan Īsa huminang mu'jijjat. ⁹ Hangkan mataud in iyasubu hi Hirud kan Īsa, sagawa' wala' tuud simambung hi Īsa. ¹⁰ Na, miyawn pa unahan in manga nakura' kaimaman iban manga guru sin sara' agama ampa sila namahit namayta' sin manga nahinang hi Īsa, amu in tuntut nila kaniya. ¹¹ Hāti piyaglami-lamihan hi Hirud iban

sin manga sundalu niya hi Īsa iban piyag'udju'-udju' nila siya. Jiyubahan nila hi Īsa sin juba malingkat ampa nila piyabalik madtu kan Pilatu. ¹² Na, tagnaan dayn ha adlaw yadtu nakapagbagay na hi Hirud kay Pilatu. In tagna' magkuntara tuud sila.

Kamatay in hukuman hirihil kan Īsa

(Mat. 27:15-26; Mk. 15:6-15; Yh. 18:39-19:16)

¹³ Sakali piyakawa' hi Pilatu in manga nakura' kaimaman, in manga nakura' iban sin manga tau. ¹⁴ Laung niya kanila, “Diyā niyu mari kaku' in tau ini sabab laung niyu mangdā siya ha manga tau sumagga' ha parinta. Na, siyumariya ku na siya ha alupan niyu sagawa' wayruun dusa niya unu-unu kiyabaakan ku. Wala' siya kiyamattanan sin manga tuntut niyu kaniya. ¹⁵ Damikkiyan, in hi Hirud, wayruun da isab kiyabaakan niya dusa sin tau ini. Hangkan piyarā niya nagbalik mari kāmū'. Bukun tuud patut patayun in tau ini sabab wayruun tuud unu-unu mangī' nahinang niya. ¹⁶ Hangkan palapdusan ku sadja siya ampa ku siya puasun.”

¹⁷ Ha sakaba' waktu sin Pagjamu Paglapas dayn ha Kamatay, biya' sin pagkabiyaakhan paghinangun sin gubnul, subay siya magpaguwa' hambuuk pilisu.

¹⁸ Sakali imulang in manga tau mataud, laung nila, “Papatayan hi Īsa! Papaguwaa kāmū' hi Barabbas!”

¹⁹ (In hi Barabbas najil sabab lamud siya ha manga tau ha lawm dāira Awrusalam (Baytal

Makdis) nangatu ha parinta iban nakabunu' siya.)

²⁰ In kabayaan hi Pilatu puasun niya hi Īsa, hangkan bīcharahan niya nagbalik in manga tau.

²¹ Sagawa' imulang nagbalik in manga tau, laung nila, “Palansangan siya pa usuk! Palansangan siya pa usuk!”

²² Sakali imiyan na isab nagbalik hi Pilatu kanila, laung niya, “Mayta', unu in dusa nahinang niya? Wayruun dusa niya kiyabaakan ku, hangkan bukun siya patut patayun. Palapdusan ku sadja siya ampa ku siya puasun.” Amu yan in hikatū niya piyamung ha manga tau.

²³ Sagawa' masi-masi in pag'ulang matanug sin manga tau sin in hi Īsa subay hipalansang pa usuk. Na, mahuli dayn duun naagad da in kabayaan sin manga tau. ²⁴ Hangkan biyutangan na hi Pilatu hukuman hi Īsa, amu in hukuman kabayaan sin manga tau hibutang kaniya. ²⁵ Piyaguwa' niya in tau, amu in najil pasal lamud siya ha manga tau nanghiluhala' ha parinta iban nakabunu' siya, sabab siya in kabayaan sin manga tau paguwaun. Ampa in hi Īsa tiyukbal niya na pa lawm lima sin manga tau bat nila mahinang in kabayaan nila.

In Paglansang kan Īsa pa Usuk

(Mat. 27:32-44; Mk. 15:21-32; Yh. 19:17-27)

²⁶ Na, diyā hi Īsa sin manga sundalu tudju pa lugal pagpatayan kaniya. Ha sa'bu nila miyamanaw piyagbāk nila in hambuuk tau dayn ha hula' Kirini pagngānan Simun. In tau ini lūd dayn ha gimba harap mawn pa dāira. Na,

liyugus sin manga sundalu in tau ini umurul kan Īsa magdā sin usuk paglansangan kan Īsa.

²⁷ Mataud tau in imurul ha ulihan hi Īsa. In kaibanan kanila manga babai amu in nagtatangis iban nagdurukka kan Īsa. ²⁸ Sakali himarap hi Īsa kanila ampa imiyan, laung niya, “Kamu manga babai dayn ha Awrusalam (Baytal Makdis), ayaw niyu aku pagtangisi! Sagawa' in pagtangisi niyu in baran niyu iban sin manga anak niyu. ²⁹ Karna' awn da waktu dumatung ha susūngun kugdanan kasigpitan dakula' in lawm dunya ini iban makaiyan in manga tau, laung nila, ‘Marayaw sukuḍ sin manga babai di' makaanak, iban sin manga babai way anak iban manga babai wala' nakapaduru' bata'-bata!’ ³⁰ Amu yan in waktu magsukna' in manga tau sin baran nila. Laung nila ha manga būḍ, ‘Bang mayan kamu malubu harap mari kāmū!’ Hāti laung nila ha manga būḍ-būḍ, ‘Bang mayan kami tabunan niyu!’ ³¹ Karna' bang nila mahinang in manga kabinsanaan ini ha tau amu in wala' nakarusa, na amu pa ka isab in manga nakarusa in di' nila binsanaun?”

³² Sakali awn isab duwa tau nakarusa bakas nakalanggal sara' in diyā nila patayun hidungan kan Īsa. ³³ Nakaabut mayan sila pa tungud sin lugal pagngānan Kulakub Ū, duun nila liyansang pa usuk hi Īsa ampa nila piyatindug in usuk. Damikkiyan, liyansang nila da isab pa usuk in duwa tau nakalanggal sara' ampa piyatindug in hambuuk usuk ha dapit pa tuu hi Īsa ampa in hambuuk ha dapit pa lawa niya. ³⁴ Na, piyan-

gayuan hi Īsa kaampunan pa Tuhan in manga tau nanglaug kaniya. Laung niya, “Ya Ama', Tuhan, ampuna sila, sabab di' nila kaingatan bang unu in hihinang nila.”

Na, piyagbahagian nila in tamungun hi Īsa. Piyagkuut-kuutan nila bang unu in masuku' sin pakaniya-pakaniya. ³⁵ Duun in manga tau nangingita'-ngita' ha sa'bu piyaglami-lamihan iyuudju'-udju' hi Īsa sin manga nakura' sin manga Yahudi. Laung nila, “Natabang niya in tau dugaing dayn ha kamulahan. Na, kitaun ta kunu' bang niya matabang in baran niya bang siya bunnal amu na in Almasi amu in pinī' sin Tuhan mamarinta!”

³⁶ Damikkiyan in manga sundalu, iyudju'-udju' nila da isab. Simuuk sila madtu kan Īsa ampa nila diyuhalan hi Īsa sin tubig anggul (biya' tuba'). In hinang nila yan hambuuk pamaba'-maba' nila kan Īsa. ³⁷ Ampa nila iyan hi Īsa, laung nila, “Bang kaw bunnal sultan sin manga Yahudi, lappasa na in baran mu!”

³⁸ Awn sulat biyutang duun ha babaw sin ū hi Īsa, amu agi, “Amu na ini in Sultan sin manga Yahudi.”

³⁹ Damikkiyan in hambuuk tau nakalanggal sara' amu in liyalansang da isab ha usuk, nangjūk kan Īsa, laung niya, “Bukun ka ikaw in Almasi? Na, lappasa na in baran mu iban kami!”

⁴⁰ Sakali piyag'amahan siya sin iban niya, amu agi, “Di' ka kaw mabuga' ha Tuhan? In hukuman biyutang kaniya sibu' da iban sin hukuman biyutang kaymu. ⁴¹ Sagawa' in kita

patut butangan sin hukuman sabab sin dusa nahinang ta. Sagawa' in siya wala' nakarusa.”

⁴² Ubus ampa siya imiyan kan Īsa, laung niya, “Īsa, tumtuma mayan aku bang kaw mamarinta na!”

⁴³ In sambung hi Īsa kaniya, “Ini in janji' ku kaymu. Ha adlaw da ini, didtu kaw mag'agad iban aku ha uwian sin manga tau marayaw.”

In Kamatay hi Īsa

(Mat. 27:45-56; Mk. 15:33-41; Yh. 19:28-30)

⁴⁴ Manjari naabut mayan ugtu suga nanigid-lum na in katilibut sin hula' sampay naabut lisag tū sabab nalawa' in sawa sin suga. ⁴⁵ Na, in kurtina marakmul didtu ha lawm Bāy sin Tuhan nagisi' nagduwa. ⁴⁶ Sakali nagsuwara matanug hi Īsa, laung niya, “Ya Ama' Tuhan, hiungsud ku pa lawm lima mu in nyawa ku!” Pag'ubus niya na mayan nagbichara miyugtu' na in napas niya.

⁴⁷ In katān naawn yan kīta' sin hambuuk kapitan sin manga sundalu. Nahaylan siya sin manga kīta' niya sarta' piyudji niya in Tuhan, laung niya, “Mattan na tuud sin in tau ini wayruun tuud dusa niya!”

⁴⁸ Damikkiyan in manga tau nagtipun nangita'-ngita' duun kan Īsa, nākita' da isab sin manga katān naawn. Minuwi' sila katān iban pagduk-duk sin daghal nila tanda' sin pagkarukkahan nila. ⁴⁹ Na, in sasuku' sin katān bagay hi Īsa agad na in manga babai amu in imurul kaniya dayn ha Jalil, duun timitindug nagjajaga dayn ha kalayuan.

In Pagkubul kan Īsa

(*Mat. 27:57-61; Mk. 15:42-47; Yh. 19:38-42*)

⁵⁰⁻⁵¹ Sakali awn hambuuk tau pagngānan hi Yusup dayn ha Arimati, amu in hambuuk kawman ha Yahudiya. Tau marayaw siya iban mabuntul. In siya ini timatagad sin waktu tumindug in pamarinta sin Tuhan. Minsan siya hambuuk da isab kunsiyal, wala' siya timaayun sin kiyapag'isunan iban sin hinang sin manga kunsiyal.

⁵² Miyadtu siya dimā nagkita' kan Pilatu ampa niya piyangayu' in bangkay hi Īsa. ⁵³ Pag'ubus ampa niya kiyawa' in bangkay dayn ha usuk. Siyaput niya in bangkay sin kuku puti' marayaw, ampa niya diyā madtu biyutang pa lawm kubul amu in batu dakula' liyungagan hinang biya' lupa sungab batu. In kubul ini wala' pa kiyapan-gubulan. ⁵⁴ Na, in adlaw yadtu adlaw Jumaat. Simadlup mayan in suga, na, timagna' na in adlaw paghali-hali iban pagpudji pa Tuhan.

⁵⁵ Na, in manga babai amu in bakas imurul kan Īsa dayn ha Jalil miyagad kan Yusup madtu pa pagkubulan. Kita' nila in pagbutang sin bangkay hi Īsa pa lawm kubul. ⁵⁶ Pag'ubus ampa sila minuwi' nag'adjal sin manga laksi' iban hipagpahamut ha mayat.

Pag'abut adlaw Sabtu' himali sila dayn ha hinang nila, sabab amu yan in daakan sin sara' agama.

*Mabuhi' Magbalik hi Īsa**(Mat. 28:1-10; Mk. 16:1-8; Yh. 20:1-10)*

¹ Manjari pagbulat mahinaat sin adlaw Ahad, subu-subu pa miyadtu na in manga babai pa kubul nagdā sin manga laksi' iyadjal nila.

² Pagdatung nila, kīta' nila naīg na in batu tambul sin sūran pa lawm kubul. Nagulung na naīg dayn ha sūran pa lawm kubul. ³ Na, simūd sila pa lawm kubul, sagawa' wala' na duun in bangkay hi Panghu' Īsa. ⁴ Duun na sila timindug kiyublaan tuud. Sakali magtūy awn nagpanyata' mawn kanila duwa usug timindug ha alupan nila. Masilak tuud in tamungun sin duwa tau ini.

⁵ Miyuga' tuud in manga babai, hangkan simujud sila pa lupa'. Sagawa' laung sin duwa tau kanila, “Mayta' kamu maglāg ha tau buhi' dī ha lawm paliyangan? ⁶ Wala' siya dī sabab nabuhi' na siya nagbalik. Tumtuma niyu in agi niya kaniyu sin didtu pa siya ha Jalil. ⁷ Amu agi niya kaniyu, ‘In aku amu in Anak Mānusiya' subay hiungsud pa lawm lima sin manga tau baldusa iban patayun nila hilansang pa usuk. Sagawa' mabuhi' aku magbalik ha hikatū sin adlaw.’ ”

⁸ Na, kiyatumtuman na sin manga babai in bakas bichara hi Īsa kanila. ⁹ Minuwi' na sila dayn ha kubul ampa sila miyadtu namayta' sin manga pasal ini pa hangpu' tag'isa mulid hi Īsa iban pa manga tau katān kaibanan. ¹⁰ In manga babai ini amuna hinda Mariyam dayn ha hula' Magdala, hi Juwanna, iban hi Mariyam amu in ina' hi Ya'kub. Sila ini iban sin manga kaibanan babai in namayta' sin manga pasal yan ha manga kiyawakilan hi Īsa. ¹¹ Sagawa' in

pangannal sin manga kiyawakilan, nagbichara sadja way bidda' in manga babai. Hangkan wala' sila nagkahagad. ¹² Sagawa' dimagan hi Pitrus madtu pa kabul kimita'. Pagdatung niya, dimumul siya pa lawm kabul, sagawa' wayruun dugaing kita' niya luwal da in saput. Na, minuwi' na siya ha lawm inu-inu bang mayta' nabiya' hādtu.

In Pagpanaw pa Immaws
(Mk. 16:12-13)

¹³ Sakali ha adlaw yadtu da isab awn duwa usug agad kan Īsa in miyamanaw harap pa lūngan Immaws, manga hangpu' tag'isa batu in layu' dayn ha Awrusalam (Baytal Makdis).

¹⁴ Nagbibichara sila pasal sin manga katān naawn kan Īsa. ¹⁵ Ha sa'bu nila nagbibichara, magtūy hi Īsa miyawn miyunyug kanila. ¹⁶ Kita' nila siya, sagawa' wala' nila siya kiyakilāhan.

¹⁷ Laung hi Īsa kanila, “Unu in piyagbibicharan niyu ha sa'bu niyu nagpapanaw?”

Himundung sila sarta' nasusa in dagbus nila.

¹⁸ Sakali simambung in hangka-tau pagngānan Kilupas. Laung niya, “Uy, maray' ikaw da yan in tau himanti' ha Awrusalam (Baytal Makdis) in wala' nakaingat sin pasal sin manga pakaradjaan naawn duun ha Awrusalam (Baytal Makdis) ha pila adlaw limabay yan.”

¹⁹ “Manga pakaradjaan pasal unu?” laung hi Īsa.

“Manga pakaradjaan naawn kan Īsa, amu in tau dayn ha Nasarit,” in sambung nila. “In tau yadtu hambuuk nabi. Ītung siya sin Tuhan

iban sin tau katān sin makawasa siya ha katān bīchara iban hīnang niya. ²⁰ Sagawa' iyungsud siya sin manga nakura' kaimaman iban sin manga nakura' natu' pa lawm lima sin parinta sin hula' Rūm, ha supaya siya kabutangan sin hukuman patayun. Pag'ubus ampa nila siya piyalansang pa usuk. ²¹ Siya in bakas hiyuhuwat-huwat namu' makapuas makarihil kalappasan ha bangsa Israil. Iban bukun sadja yan. Adlaw ini amuna in hikatū sin adlaw dayn ha kamatay kaniya. ²² Iban awn suysuy kāmu' sin manga kaibanan babai panāiban namu' amu in nakainu-inu kāmu'. Miyadtu sila pa kubul hi Īsa sin subu-subu pa, ²³ sagawa' laung nila wala' na didtu in bangkay hi Īsa. Minuwi' sila ampa nanuysuy sin awn manga malāikat nagpanyata' kanila, iban namayta' kanila sin buhi' hi Īsa. ²⁴ In kaibanan manga panāiban namu' miyadtu pa kubul nyimata'. Na, pagkita' nila bunnal tuud in suysuy sin manga babai, sagawa' wala' nila da isab kita' hi Īsa."

²⁵ Sakali laung hi Īsa kanila, "Dupang tuud kamu ini! Kahunitan tuud kamu magparachaya sin manga katān kiyabayta' sin manga kanabihan! ²⁶ Bukun ka kiyabayta' sin manga kanabihan sin subay lumabay in Almasi sin katān kabinsanaan yan ampa makapalawm lima niya in salaggu'-laggu' kawasa magbaya' ha unu-unu katān?" ²⁷ Pag'ubus ampa piyapagsunud-sunud iban piyahāti hi Īsa kanila in kiyasulat ha manga lawm Kitab pasal niya. Tiyagnaan niya dayn ha manga Kitab kiyasulat hi Musa iban sin manga

kiyasulat sin manga katān kanabihan.

²⁸ Pagga sin masuuk na sila pa lūngan kadtuun sin duwangka-tau, in hi Īsa biya' lupa lumanjal harap pa dugaing. ²⁹ Sagawa' hiyawiran siya sin duwangka-tau, laung nila, “Dī na kaw kāmū' sabab masuuk na marūm.” Hangkan miyagad na siya ha duwangka-tau.

³⁰ Manjari limingkud na siya simāw nagkaun kanila. Kimawa' siya tinapay ampa siya nangayu' duwaa. Pag'ubus ampa niya sipak in tinapay diyuhal pa duwangka-tau. ³¹ Na, saruunduun biya' sin sapantun iyampa nabulat in mata nila kiyakilāhan nila na hi Īsa. Sagawa' magtūy nalawa' hi Īsa. ³² Sakali laung sin hangka-tau pa hangka-tau, “Hangkan da kimusug in kuba-kuba sin atay ta sin sa'bu ta nagbibichara iban siya ha dān, iban sin piyahāti niya kita sin kiyasulat ha manga lawm Kitab pasal niya.”

³³ Na, magtūy sila timindug ampa sila nagbalik pa Awrusalam (Baytal Makdis). Duun nila kiyabaakan in hangpu' tag'isa mulid hi Īsa nagtitipun nagbichara iban sin manga kaibanan.

³⁴ Laung nila, “Mattan tuud sin nabuhi' nagbalik in Panghu'! Nagpanyata' siya kan Simun!”

³⁵ Na, nanuysuy na in duwangka-tau kanila pasal sin naawn ha dān ha sa'bu nila nagpapanaw iban sin kiyakilāhan nila in Panghu' nagsipak mayan siya sin tinapay.

*Magpanyata' hi Īsa pa Manga Mulid niya
(Mat. 28:16-20; Mk. 16:14-18; Yh. 20:19-23;
Kiy. 1:6-8)*

³⁶ Sakali ha sa'bu nanunuysuy in duwangka-tau kanila, saruun-duun yaun na timitindug ha daig nila in Panghu' iban amu agi kanila, “Bang mayan awn kasannyangan sin lawm atay niyu.”

³⁷ Na, miyuga' tuud sila sabab in pangannal nila aluwa in kīta' nila. ³⁸ Sagawa' laung niya kanila, “Mayta' kamu miyuga'? Mayta' na mayan maghawal-hawal in lawm pikilan niyu? ³⁹ Kitaa niyu in pali' ha lima iban siki ku, ampa niyu kaingatan sin baran ku tuud in kīkita' niyu. Sānawa niyu in baran ku bat niyu matantu sin bukun aluwa in kīkita' niyu, sabab in aluwa wayruun unud iban bukug, ampa in aku ini kīkita' niyu awn unud iban bukug.”

⁴⁰ Amu yan in piyamung niya sarta' piyakita' niya kanila in pali' ha lima iban siki niya. ⁴¹ Sagawa' in manga mulid niya agun di' pa makaparachaya. Landu' tuud sila kiyūgan iban ha lawm inu-inu. Hangkan iyasubu sila hi Īsa, laung niya, “Awn ka makaun dī kaniyu?” ⁴² Na, dīhilan nila siya hangsulag ista' diyangdang. ⁴³ Na, kiyawa' hi Īsa in ista' ampa niya kiyauun duun ha alupan nila.

⁴⁴ Pag'ubus laung niya kanila, “Amu na ini in manga pakaradjaan biyayta' ku kaniyu sin dī pa aku nag'aagad iban kamu. In katān kiyabayta' pasal ku ha lawm Kitab Tawrat, amu in kiyasulat hi Musa, iban sin manga kiyasulat sin manga kanabihan iban sin ha Kitab Jabur, subay maagad katān.”

⁴⁵ Pag'ubus ampa niya dīhilan kasawahān in pikilan sin manga mulid niya ha supaya nila

kahātihan marayaw in bayta' ha lawm manga Kitab. ⁴⁶ Laung niya kanila, “Amu ini in kiyabayta' ha lawm Kitab: in Almasi subay lumabay kabinsanaan iban mapatay, sagawa' ha hikātū sin adlaw dayn ha kamatay kaniya, mabuhi' siya magbalik. ⁴⁷ Iban subay hipamahalayak pa mānusiya' katān in pasal sin pagtawbat sin manga dusa, karna' naawn na in kaampunan dayn ha sabab sin nahinang sin Almasi. Iban in pagpamahalayak ini subay tagnaan dayn ha Awrusalam (Baytal Makdis). ⁴⁸ Kamu yan in nakakita' iban nakasaksi' sin katān pakaradjaan naawn pasal ku. ⁴⁹ Na, pakariun ku kaniyu in Rū sin Tuhan, amu in kiyajanji' sin Tuhan Ama' ku. Sagawa' subay kamu tumagad dī ha dāira Awrusalam (Baytal Makdis) sampay maabut in waktu hūpun na kamu sin barakat dayn ha Tuhan.”

*Maangkat pa Taas Langit hi Īsa
(Mk. 16:19-20; Kiy. 1:9-11)*

⁵⁰ Pag'ubus ampa niya sila diyā miyanaw pa guwa' sin dāira sampay sila nakaabut pa Bitani. Duun mayan sila, sīntak hi Īsa in lima niya, ampa niya sila piyangayuan barakat. ⁵¹ Ha sa'bu sila piyapangayuan niya barakat, miyutas na siya dayn kanila. Naangkat na siya pa taas langit. ⁵² Na, simujud na sila simumba kan Īsa ampa sila minuwi' pa Awrusalam (Baytal Makdis) iban sin atay nila hipu' sin kakuyagan. ⁵³ Lāgi', taptap na sila duun ha Bāy sin Tuhan magpuđji ha Tuhan.

Kitab Injil (The New Testament)
Tausug: Kitab Injil (The New Testament) New
Testament

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Tausug)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

b67de408-6583-5c24-a713-3add7b39f840